

V historii slavkovského kulturního dění musíme začít zmínkou o pohostinských vystoupeních **divadelních společností**. Tyto společnosti uplatňovali ve svých hrách místní ochotníky. Už před začátkem slavkovských ochotnických představení se zde objevovali pravidelně soubory Filippiny von Angeli, společnost Ludvika Wilhelmiho, Anny Weberové, Franze Steina, Wilhelma Bernarda, Petra Lokeho, Henriho Blonda...

Na přelomu století 19. a 20. zajížděly do Slavkova společnosti Muškova, Sedláčková, Guttmanova, R. Příbramského, O. Nováka a oblíbené seskupení Václava Choděry. Ve dvacátých letech Moravská činohra R. Lince.

A tak se ve Slavkově představili vynikající adepti dramatického umění a pozdější profesionálové. Jakub Seifert, Karel Želenský, Ladislav Pech, Marie Laudová-Hořicová, Zdeněk Štěpánek, Jaroslav Vojta, Karel Höger, Jarmila Kurandová, Anna Pekárková, Pavla Krtičková, František Klika, Valentin Šindler, Antonín Škoda, František Půkrábek, Oldřich Nový, Vlasta Burian, Vlasta Chramostová a další.

S mnohými mohli na jednom společném jevišti vystoupit i slavkovští ochotníci.

Pravidelným hostem Slavkova byl soubor činohry Národního divadla v Brně za ředitele Františka Laciny.

Jan Koláček

V šedesátých letech 19. století docházelo v Čechách a na Moravě k bouřlivému vývoji v rámci federalizace Rakouska. V čele městské rady Slavkova stál od roku 1861 starosta Jan Koláček. Tento vzdělaný a prozíravý muž zavedl na radnici české úřadování. Ujal se pořádání městského archivu, založil městskou kroniku, přičinil se o stavbu nové školní budovy. Z jeho popudu se zrodil ve Slavkově první český spolek Čtenářský.

Moravská orlice 6.12.1863

„S hrdým sebevědomím probírá se město naše z dřívější netečnosti. Ano. Duch pokroku vniká již i v nižší vrstvy obyvatelstva. Kamkoli zavítáš, všude uslyšíš náhledy zdravější než před dvěma roky nebo před rokem. Říkávalo se: Slavkované nesvedou ničeho ! A ejhle ! Svedli jsme s Boží pomocí a bohda, že svedeme ještě více.

Čtenářský spolek zadal o potvrzení stanov. Jen dej Bůh, aby tyto příliš dlouho někde ležeti nezůstali. Co se záložny týče, musím nejúplnější spokojenost vysloviti. Údové jsou činní, zejména výbor a scházejí se k společné poradě každou neděli večer v místnostech, kdež dříve několik netopýrův křídlyma třepotávalo a několik okamžiků živořilo.

Neméně horlivě počínají si pánové učitelové Mazánek a Balatka u vyučování ve zpěvu českém. Skutečně musím vyznati, že značného úspěchu jsme v krátké době dosáhli, ačkoliv bychom již výše státi mohli, kdyby několik pošetilcův snahám našim se na odpor nestavělo.

Místnosti záložny ozdobeny jsou slovanskými trojbarevníky a obrazy našich výtečníkův.

Jak krásný život jeví se zde. Bavíme se přátelským hovorem a čtením a tím více cítíme se povzbuzeni. “

Čtenářský spolek

Čtenářské spolky vznikaly na podporu českého jazyka a české čtenářské obce. V nich se půjčovaly členům české knihy ze spolkového fondu. Fond vznikal pomocí darů institucí i jednotlivců.

Čtenářský spolek, byl později - v roce 1902 – přejmenován na **Občanskou besedu**. Předsedou spolku se stal starosta města Jan Koláček, jednatelem národní učitel p. Mazánek a p. Berka knihovníkem.

Kněz František Pojmon sestavil stanovy spolku a předal je na úřad ke schválení.

Ustavující valná hromada Čtenářského spolku se konala 3. dubna 1864.

Začátky spolku nebyly snadné. Členům scházely základní předpoklady pro zdárnou činnost. Podle dochovaných svědectví musel každý člen zaplatit nejenom 1 zlatý členského příspěvku, ale musel si přinést i vlastní židli, aby vůbec bylo na čem schůzovat. Mimo to se vybíral příspěvek na otop, světlo a úklid. Přesto plnil spolek svůj úkol úspěšně. Již v roce 1877 měl knihovnu o 3342 svazcích, které půjčoval nejen svým členům, ale i ostatním zájemcům o českou literaturu. Ve funkci předsedy se postupně vystřídal: Jiří Valníček, JUDr. Karel Černý, Jan Ličman, Josef Burjanek, Jan Sedláček, Leopold Tiray, Alois Rohlena, Jan Sticha, MUDr. Albert Eremiáš a František Novák-centrální ředitel velkostatku. Spolek měl trvale kolem devadesáti členů.

Do Moravské orlice vydané 20.května 1863 napsal dopisovatel ze Slavkova : „*Jest tomu asi třičtvrti roku, co se zde někteří pokoušejí, aby byl zde spolek zpěvácký.*“

Pěvecký spolek

A z popudu učitelů Mazánka a Balatky se věc podařila. Pěvecký spolek pořádá 31.5.1863 v hostinci „U bílého koníčka“ českou pěveckou besedu (Moravská orlice 4.6.1863) 10.června se v Moravské orlici píše : „*Zpívalo se česky i německy. Zde stojí zpěvák v čamaře a vedle něho „Sänger“ ve fraku a zpívají český sbor „My jsme ti vlastencové praví“.*“

20.ledna 1864 v místnostech čtenářsko-pěveckého spolku je pořádána beseda s tímto programem :

1. Proslov 2. Staročeská od Škroupa 3. Deklamovánka
4. Píseň Moravanův – sbor od Jirgesa
5. Sólo pro baryton – pan Peka z Brna 6. Deklamovánka
7. Zastaveníčko – sbor
8. Sólo pro tenor – pan Mráček z Brna 9. Deklamovánka
10. Poděbradská – sbor

Vstupné 50 krejcarů, začátek v 7 hodin večer.

(Moravská orlice 17.1.1864)

Moravská orlice 27.1.1864 uvádí : „*Beseda výborně vypadla. Dvorana besední byla vyzdobena podobiznami našich národních vůdců, znakem Moravy a Slavkova vkusně přizdobena. Sbory přednesl velmi zdařile zpěvácký spolek slavkovský. Chvalně známý pěvec pan Peka z Brna rozjařil obecnost zvláště výborným přednesem písně Cikánská píšťalička. Slečny M. a W. deklamovaly se skvělým úspěchem.*“

(Moravská orlice 19.4.1864)

„*Ze Slavkova (Čtenářský spolek)*

Dne 29.března byly nám od c.k. Úřadu okresního stanovy čtenářského spolku doručeny, kdežto na to dne 3.dubna na valné hromadě výbor se zvolil. Po ukončené volbě se výbor uradil, aby se činnost spolku zahájila službami božími a sice 14.dubna.

Jmenovaný den byli všichni členové spolku přítomni slavné mši., hudbu a zpěvy řídil

p. Ignác Berka, učitel na hlavní škole. Provozovaly se : Mše od Boieldieua, graduale, „Otče náš“ od K.Brádkého, offertorium „Svatý“ od Křížkovského a Pange lingua od Obdržálka – bývalého vzorného učitele v Bučovicích. Na večer se členové i s manželkami sešli do čtenářského spolku, kdežto se bavili hudbou a zpěvy.“

(Moravská orlice 19.4.1864)

Beseda ve Slavkově 24.dubna v místnostech čtenářského spolku. Vstupné pro osobu 50 krejcarů, začátek v 7 hodin večer.

Program : 1. Aria z Boniface 2. Tak je sladká – sbor 3. Venkovanka – deklamace
4. Utonulá – sbor 5. Sólo pro tenor 6. Deklamace 7. Čtverylka z národ. písní
8. Ženská rada – deklamovánka 9. Pomilování – sbor 10. Deklamace

Moravská orlice 28.4.1864 uvádí : „*Hudebníci hráli tak zdařile, že arie z Bonifáce musila být třikrát opakována. Jen vytrvalostí a pílí dosíci mohli hudebníci vedením horlivého a rázného ředitele p.Berka tak skvělého úspěchu. Při sboru „Tak jest sladká“ radili bychom zpěvákům, aby si lépe dali pozor na sbormistra.*

Z deklamovánek, které sl. Karlická, Voděrova a Mezníková přednesly, libily se všechny.

Slečna M.(Mezníková) se v deklamaci značně polepšila. Slečna V.(Voděrová), horlivá to vlastenka, přednesla s pravou vroucností krásnou báseň od Bol. Jablonského „Tři doby země české“. Radili bychom jí, aby dráhy nastoupené neopouštěla, nýbrž pokračovala v přednášení deklamací vážných. Slečně K.(Karlická) nutno podotknouti, aby se vystříhala nepatřičné gestikulace. Ostatně projevuje velké vlohy. Pan S. přednesl „Vysloužilce“ nikoliv v kostýmu, jak jsme očekávali. Máme za to, že by se šatstvo k tomu potřebné našlo. Panu M., jenž svým „Šumařem“ obecnstvo značně rozveselil, nemáme nic jiného vytkati, leč že příliš kvapně přednášel.“

18.srpna 1864 v 8 hodin večer zařídil Čtenářský spolek další besedu s tímto programem.:

1. Kvapík 2.Vše jen ku chvále – sbor od Jelena 3. Deklamovánka – přednese sl. Mezníková
4. Dvě národní písně – přednes sl. Špatinková 5. Deklamovánka – přednes sl. Karlická
6. Nevěrný milý – sbor od Vašáka 7. Deklamovánka – přednes sl. Voděrová
8. Variace, solo pro křídlovku – přednes p. Bernard 9. Deklamovánka – přednes p. Marek
10. Variace pro piano – přednes p. Petrovan 11. Pějme bratři – pochod – sbor

(Moravská orlice 11.8.1864)

Pěvecký spolek Svatopluk

V roce 1865 vznikl ve Slavkově oficiálně pěvecký a hudební spolek **Svatopluk**. Jeho členům se podařilo shromáždit finance na zakoupení piána a harmonia. Scházeli se pravidelně každý týden ke zkouškám, v nichž pěstovali hudbu a zpěv.

Zdrcující většinu obyvatel Slavkova tvořili Češi. Konkrétní údaje máme z roku 1880, kdy z 3487 obyvatel se k německé národnosti hlásilo pouze 406 občanů. Přesto byl vnější nátěr města německý. Rozhodující zásluhu na tom měla německá zpráva kounicovského velkostatku i vojenská posádka, která ve městě sídlila a která byla celá německá. Po pádu Bachova absolutismu využívala česká většina změněných podmínek k rozvoji českého kulturního života.

Na tom nemohly nic změnit ani dramatické události prusko-rakouské války v roce 1866. Město načas obsadily pruské oddíly. Ty sice Slavkov 3.září opustily, ale jak píše Moravská orlice 25.9.1866 „čtenářský spolek trpí souchotinami.“

V březnu 1866 dochází také k významné události na poli ochotnického divadla. V Praze je vydána výzva ochotnickým souborům českým k ustavení „**Jednoty divadelních ochotníků**“.

Předsednictvo v čele s Vítězslavem Hálkem navrhuje uspořádat divadelní představení, složené z jednoaktových her, provedených různými divadelními spolky v jednom večeru a výsledné částky ze vstupného věnovat stavbě Národního divadla.

(Moravská orlice 1.4.1866)

První představení – studenti.

Válečné události český národní život ve Slavkově zpomalily, nemohly jej však zastavit.

Studenti, kteří studovali na pražských vysokých školách a vraceli se na prázdniny domů plni dojmů z velkoměstského života, si přinesli i touhu povznést kulturní život spoluobčanů pořádáním divadelních představení. A tak se dostáváme k datu 23.dubna 1867.

V tento den slavkovští studenti ve spolupráci s místními silami připravily dvě jednoaktové veselohry. Jejich názvy byly : „**Libušin soud**“ a „**Ptáčník**“.

„Čistý výnos, po zapravení všech útrat, obnášel 13 Zl. 25 kr., které byly pro chudé školáky věnovány a řediteli hlavní školy odvedeny.“
(Moravská orlice 30.4.1867)

Ačkoli bylo upozorňováno v denním tisku, že studenti hodlají pořádat další představení, není v následujícím období o žádném zmínka.

Roku 1868 se objevují informace o hostování souboru A. Štanderové v letních měsících na zahradě městského / bývalého fundačního / domu. V zimních měsících navštívila Slavkov se svým souborem společnost Filipiny d'Angeli z Vídně.

Na 27.ledna 1868 je v Moravské orlici z 16.1.1868 ohlášeno pořádání Besedy slavkovským pěveckým spolkem Svatopluk.

Pořad byl následující :

1. Slovan – sbor od Jelena 2. sólo na housle 3. Jaro – sbor od Tovačovského
 4. Národní písně 5. Zpěv mladcův – sbor od Hniličky
 6. A, Cis, E, A – sbor od Javůrka 7. Skřivánek – sbor od Javůrka
 8. Ouvertura
- Poté následuje tanec.

V roce 1869, na velikonoční pondělí – tedy 29.března – sehráli slavkovští studující spolu s ochotníky tři jednoaktové veselohry v místnostech čtenářského spolku. **Opička z Besedy, Chce mít Equipage a Damoklův meč.** Známe dokonce i některá jména herců. V článku z Moravské orlice vydané 2.4.1869 jsou jmenováni : pan Kohoutek, slečna Mezníková z Hodějic, slečna Hladíková ze Slavkova a pan Pesa, který se objevuje jako herec i v několika dalších inscenacích.

Dne 22. dubna 1869 zavítala do Slavkova opět divadelní společnost Štanderova a odehrála několik představení v zahradě domu čis.63 /vedle radnice/.

29.srpna 1869 sehráli slavkovští ochotníci spolu se studenty další své představení, bohužel jeho název není nikde uveden.

Zpěvácký spolek Svatopluk opět uvedl besedu v místnostech čtenářského spolku 26.září 1869. Uvedeno bylo : Pozdravení pěvcovo od Veita, Modlitba pod hvězdami – sbor od Beethovena, Slovan – sbor od Vašáka, Robert d'ábel – duet od Mayerbeera, Žalmy tatranského Slovana – sbor od Procházky, Na Krkonoších – sbor od Tovačovského a několik deklamací.

(Moravská orlice 19.9.1869)

Založení Sokola.

Zásluhou Jindřicha Brixie, sekundárního lékaře v Brně a Františka Koláčka, kandidáta profesury ze Slavkova byly odeslány stanovy a 3.října 1869 se sešla první valná hromada místního **Sokola**.

Sokol byl založen pro utužování tělesné zdatnosti svých členů, později však se věnovali členové kromě sportu také divadelní činnosti. Společná cvičení probíhala v zimním období v místnostech domu číslo 3 /pozdější pošta/, v letním období v zahradě restaurace U moravské orlice.

*„**Dětské divadlo.** V neděli, dne 19.prosince, budou žáci hlavní školy slavkovské ve prospěch chudých žáků v místnostech tělocvičné jednoty Sokol provozovati divadelní představení : „**Štědrý večer**“, původní činohru ve třech jednáních od Františka Pravdy. „*

(Moravská orlice 14.12.1869)

Dívčí pěvecký spolek Milada.

24.července 1870 se sešla první valná hromada nového dívčího spolku, který přijal název **Milada**. Zpěvácký a vzdělávací dívčí spolek si vzal za úkol „*cvičiti se ve zpěvu, pečovati o rozšíření spoluúdu přednáškami poučnými a čtením kněh a časopisů, síly spolkové k podporování dobročinných účelů soustřediti a dovolené zábavy pořádati.*“ (Moravská orlice 27.7.1870)

Spolek Milada sdružoval příslušnice slavkovských měšťanských rodin. Veden byl v duchu českého vlasteneckého života.

„Každého týhodne scházívali se dívky třikrát – dvakrát k pěveckému cvičení a jednou ku přednášce, již drží protektor spolku vp. František Poimon. Mimo to mohou se každého dne ve zvláštní čítárně scházeti, kde časopisy, jakož i knihy spolkové ku čtení vyloženy jsou.“

Starostkou spolku byla zvolena pí. Ličmanová, místostarostkou pí. Berková, účetní pí. Sommerová, jednatelkou pí. Knitlová. Ředitelem zpěvu byl určen František Charvát. Do výboru pí. Františka Friedlová, pí. Aloisie Baňouchová, sl. Emilie Karlická, sl. Krajslová, sl. Kocianová a sl. Laučová. Spolek však nevydržel dlouho. Po šestiletém trvání se dobrovolně rozešel - „za příčinou malého účastenství.“ (Moravská orlice 20.12.1876)

Vraťme se do roku 1871.

Moravská orlice z 14.1.1871 uvádí přehled činných spolků ve Slavkově. Jsou to :

Jednota učitelská, Občanská záložna, Čtenářský spolek, pěvecký spolek Svatopluk, dívčí spolek Milada, tělocvičná jednota Sokol a Ochotnický spolek.

Do vedení Čtenářského spolku byli zvoleni : p. Ličman – předseda, p. Nigrin – místopředseda.

p. Valníček – pokladník, p. Macenauer – knihovník

Do výboru zvoleni : pp. Charvát, Mazánek, Müller, Beka, Krampl a Em.Valníček.

Při schůzce členů divadelního spolku /členů Sokola/ a hodnocení činnosti, bylo konstatováno, že spolek z 8 divadelních představení získal 200 Zl. 19 kr. Z těchto peněz bylo věnováno : 30 Zl. na prapor sokolský, 30 Zl. na nářadí tělocvičné, 50 Zl. na zbudování nového jeviště a 10 Zl. na divadelní knihovnu. Zbylá částka byla proinvestována při realizaci jednotlivých představení.

Slečnám Zavadilové, Friedlové a Karlické a paní Martináskové bylo vzdáno poděkování za ochotné spoluúčinkování při divadelních hrách. Spolku čtenářskému vzdán hold za půjčování rozličného nářadí a panu Voděrovi za několik svazků „Divadelní bibliotéky. „

Sokol pořádal pravidelná cvičení, organizoval společné výlety, řadu přednášek a také divadelní představení. Po třech letech, v roce 1872 obdržel i svůj prapor.

O četnosti amatérských divadelních představení si můžeme udělat představu díky plakátu na představení hry Adolfa L'Arrongea „Doktor Kalous.“ Představení se konalo 10.prosince 1882 v hostinci U černého orla a jeho výtěžek byl určen ve prospěch vánočního stromku pro školní chudé dívky slavkovské . Nejdůležitější informací plakátu je údaj, že se jedná již o sedmdesáté divadelní představení, provedené slavkovskými ochotníky. Pokud bychom vycházeli z předpokladu, že hráli divadlo každoročně a že jejich repertoár byl vyrovnaný, lze dospět k závěru, že od svého založení v roce 1869 hráli představení čtyřikrát až pětkrát ročně.

V roce 1873 došlo k **ukončení činnosti Sokola** – formálně ukončil činnost až v roce 1878 . Příčinou nebyl nezájem veřejnosti, ale prudké osobní konflikty a nepřátelství v důsledku politického rozdělení české měšťanské společnosti na stranu mladočeskou a staročeskou.

Nové oživení vnesla do slavkovské kulturní činnosti **mladá generace**, studující na středních školách v Brně a vysokých školách v Praze. Přesvědčivé svědectví podává známý spisovatel dr. Jan Herben.

„Českému studentu z Moravy se otvíral v Praze nový svět. V Praze kypí život a kvas, v Praze se žije národně energičtěji, Češi jsou pohyblivější, sebevědomější a odvážnější.... Spolkový život nás převařoval, dával nové podněty, stíral z nás zaleklost.... Kdo se vracel po studiích v Praze domů, vracel se jiný. Nabyt rozhledu, zhostil se separatismu a cítil své češství beze všech přísad....“

Již v době studií, promýšleli studující čím přispět k obohacení života ve svých rodných obcích. V Praze byli podporováni podpůrným spolkem Radhošť. Střediskem jejich společenského života se stal spolek Moravská beseda. Podle jejích stanov bylo její náplní pořádání zábav, dýchánek a podobných podniků. V letních obdobích pořádala v některém moravském městě studentský sjezd. **Ten první se v létě 1882 konal u nás ve Slavkově.** Při této příležitosti uspořádali studenti 15.srpna roku 1882 v restauraci U slunce vlastní divadelní představení (dvě jednoaktovky - Prodaná láska, Tři faraoni) jehož výtěžek věnovali Matici brněnské ve prospěch českého školství na Moravě.

Pozvánka na schůzku **Divadelního ochotnického družstva** z 24.září 1882 nám dokazuje činnost ochotníků i v tomto období.

Divadelní ochotníci povzbuzovali své spoluobčany k národnímu uvědomění a vlasteneckému smýšlení. Burcovali jejich sociální citění a představovali nové, revoluční myšlenky.

V této době vznikl ve Slavkově rovněž **Odbor červeného kříže** a **Spolek dobrovolných hasičů**, jejichž společenský význam byl v této době větší než si dovedeme dnes už představit.

Cyrilská jednota.

Konzervativní strany se snažily těmto novým myšlenkám postavit protiváhu. Ve Slavkově se v jejich čelo postavila **Cyrilská jednota**, která byla založena v roce 1885. Členové se věnovali chrámové hudbě, pěstovali církevní zpěv a aktivně pracovali na poli nábožensko-národním a sociálně-charitativním. Ve snaze rozšířit své působení i na ty, kdo by jinak na jejich schůzi a přednášky nepřišli, byl v roce 1898 založen při Cyrilské jednotě dramatický odbor, který vyvíjel mimořádně aktivní činnost. Za léta své existence sehrál divadelní odbor Cyrilské jednoty stovky činohr, klasických operet i loutkových představení.

Vznik Cyrilské jednoty měl za následek úbytek zájmu o zpěv ve spolku Svatopluk. Ten dokonce utlumil svou činnost a na dva roky se odmlčel. Teprve v roce 1888 se znovu obnovený dává opět do práce a neodmítá ani spolupráci s Cyrilskou jednotou.

Farní Cyrilská jednota ve Slavkově byla založena na památku 1000. výročí úmrtí sv. Metoděje. Předběžná valná hromada se konala 9.8.1885 v místnostech městské radnice. Schůzi zahájil d.p. Julius Jiřík, farář slavkovský. Petr Kosík, beneficiant při slavkovském farním kostele vyložil účel Cyrilské jednoty, přečetl a vysvětlil stanovy. Poté se všech 29 přítomných usneslo zřídit farní Cyrilskou jednotu ve Slavkově. Prozatímním předsedou byl zvolen Václav Walter, c. k. notář ve Slavkově a prozatímním jednatelem d. p. Petr Kosík. 15.8.1885 zažádali c. k. ministerstvo o schválení stanov. Stanovy schváleny 3.11.1885 okresním hejtmanstvím ve Vyškově.

(Pamětní kniha Cyrilské jednoty)

Dne 30.července 1892 podala skupina slavkovských občanů okresnímu hejtmanství ve Vyškově žádost o povolení nové **sokolské jednoty**. Žádost byla o měsíc později kladně vyřízena. Organizátoři se nadšeně pustili do práce. Ustavující valná hromada se sice konala až v říjnu, ale již před tím se konala intenzivní cvičení a současně byla budována nová tělocvična ve zdejší škole.

V následujícím roce se tak mohla konat první společná cvičení v aleji za kostelem.

Ročenka, vydaná v roce 1929 k šedesátiletému jubileu slavkovského Sokola uvádí :

„... *úspěch prvního cvičení byl velkolepý*“.

Moravská orlice a Lidové noviny přinesly o cvičení referát a Sokol, povzbuzen tímto úspěchem uspořádal téhož roku **Národopisnou výstavku**.

Národopisný ruch, který zachvátil v první polovině 90. let 19. století České země, vyvrcholil pořádáním **Národopisné výstavy československé v Praze roku 1895**. Takřka ve všech městech a řadě obcí spontánně vznikaly výstavní výbory. Za úkol měly soustředit na pražskou výstavu doklady o národopisném charakteru regionu a doplnit celkový obraz českého lidového života. Slavkov nemohl zůstat pozadu. I zde se ustavil výstavní výbor, kterému se podařilo soustředit významné památky národopisného vývoje města a okolí. Jednatelům byl učitel Cyril Hladký, náčelník slavkovské tělocvičné jednoty. Také ostatní funkce ve výstavním výboru byly obsazeny činovníky slavkovského Sokola.

Výstavka se konala v pěti třídách slavkovské školy a zaměřovala se na ukázky krojů a krojových součástí ze Slavkova, zdejší lidové výšivky a způsob lidového bydlení a hospodaření.

Zahájení výstavy se proměnilo v národní slavnost. Letním podvečerem 19. srpna 1893 se nesli u Hodinové brány ve spodní části slavkovského náměstí slavnostní fanfáry, městem prošel slavnostní pochodňový průvod, jehož se zúčastnily členové všech slavkovských spolků.

Následující den, v neděli 20. srpna 1893 se o budiček postarala dechová kapela **Františka Kmocha**, která k této příležitosti přijela z Kolína. Výstavní místnosti se pro návštěvníky otevřely v 11 hodin. Odpoledne se v aleji pod oborou konalo veřejné shromáždění. Výstavka trvala do 27. srpna a setkala se s nečekaným úspěchem.

Lidový kroj se tehdy ve Slavkově již nenosil. Veřejnost byla proto překvapena jeho krásou.

V hlavách některých občanů začala klíčit myšlenka na založení muzea. Bohužel většina předmětů zaslaných na pražskou výstavu se do Slavkova již nevrátila. Snaha o založení muzea se tedy na dlouhou dobu musila odložit.

Stolová společnost Pánů a dam od Fontány vznikla z podnětu okresního soudce Josefa Burjanka 11.11.1893. Název převzala podle hostince na Špitálce (naproti hřbitovu), kde se společnost scházela. Jednalo se o sdružení neformální, intelektuálně i finančně vynikající občané Slavkova se snažili podporovat české školství na Moravě. Konec této bohužel společnosti přinesl až rok 1914 a první světová válka.

Projevem českého národního sebevědomí bylo také v roce 1893 založení **Českého hospodářského spolku** ve Slavkově. Od jeho založení čítal 205 členů.

Národní uvědomění slavkovské veřejnosti se projevilo i v roce 1898 pojmenováním hlavního náměstí jménem Františka Palackého. K posílení vítězství českého živlu ve Slavkově přispěl také odchod vojenské posádky v roce 1889 do Hodonína a skutečnost, že slavkovského panství se v roce 1897 ujal dr. Václav hrabě Kounic, představitel české větve tohoto významného šlechtického rodu. Byl uvědomělým vlastencem, od začátku podporoval činnost sociálně demokratické strany. Za tuto činnost získal přezdívku „rudý hrabě“. Zrušil na svém velkostatku německé úřadování a nahradil je výlučně českým.

Kulturní život ve Slavkově vzkvétal. **Družstvo slavkovských ochotníků** se sice v roce 1898 rozchází, ale jeho členové pokračují v divadelním odboru Sokola. Stále pracuje divadelní odbor Cyrilské jednoty. Divadelní představení pořádaly i další organizace. Od roku 1889 odbor **Národní jednoty**, v roce 1900 **Národně vzdělávací beseda dělnická**, v roce 1908 tělocvičná jednota **Orel**. Tato byla vytvořena jako protiváha proti sportovně činnému Sokolu.

Studenti založili v roce 1900 nové sdružení nazvané **Slávie**. Podle svědectví jeho bývalých členů, založil spolek vlastní knihovnu – za půjčení se platil poplatek 2 haléře – zřídili tombolu a vybírali poplatky za použití německých slov. I tento spolek se věnoval ochotnickému divadlu. V některých kruzích však činnost studentů vyvolávala odpor. Snažily se jejich snahu brzdit. Svědčí o tom zpráva, zveřejněná 21. září 1900 v brněnském časopise Hlas.

„V neděli dne 9. září uspořádali studující slavkovští divadelní představení. Hrál se pětiaktová fraška Kotzebuova Zmatek nad zmatek. Že studující divadlo pořádali, není samo o sobě divno, ale okolnosti, za jakých tak učinili, zasluhují bližší podrobnosti. Jediný slušný hostinský sál ve Slavkově na den 9. září zabezpečili si jistí pánové pro svůj vzdoroples. Laskavostí p. Nováka, inspektora panství slavkovského, propůjčen byl studujícím sice nový sál zámecký, ovšem zcela prázdný. Bylo tedy jejich úkolem postavit si jeviště a vše potřebné – i osvětlení – do místnosti si opatřiti. Když jeviště již bylo postaveno a přípravy vykonány, tu se skromňoučkou tváří prohlásili pánové, že ples se odkládá o týden později, aby se prý studentům neškodilo. Divno však, že se ten šťastný nápad ujal teprve, když studujícím natropeno zbytečných starostí a výloh až běda. Divadlo sehráno za hojně účasti obecnstva k úplné spokojenosti přítomných. Z četné návštěvy vysvětluje se i při značném vydání slušný výtěžek. Ze 153,30 K příjmu zaplacen 75,58 K vydání. 7,72 K přidali studující k rezervnímu fondu svému pro podniky příštích let a 70 K čistého výtěžku poslali Ústřední matici školské.“

Uvedené překážky však nestačili schladit nadšení studentů a v krátkém čase představili veřejnosti novou inscenaci. V závěru roku sehráli frašku Blázinec na cestách (veden 30.12.1900) a ve své aktivitě pokračovali i v letech následujících až do roku 1903, kdy se spolek rozešel.

Jeho roli převzal spolek **Omladina**, založený v létě 1902. Zpočátku se členové Omladiny věnovali sportovní činnosti, později, pod vlivem starších členů, se začali zajímat i o činnost kulturní. Její součástí se stala divadelní představení.

Historie slavkovského studentstva.

Začátky studentské činnosti na poli kulturním ve Slavkově můžeme počítat v době, kdy si studující uvědomili důležité poslání inteligence mezi obyvateli.

23.4.1867 je důležité datum, protože v tento den máme doloženo první divadelní představení studentů spolu s místními ochotníky ve Slavkově. Hrany byly dvě jednoaktovky „Libušin soud“ a „Ptáčník“. Na vysokých školách se vyučovalo výhradně v němčině. Bylo proto záslužné, že studenti uspořádali tato představení v češtině.

Záznamy o činnosti slavkovských studentů se zachovaly jen ve vzpomínkách pamětníků. K rodákům slavkovským patřili F. Myslím, P. Obdržálek, Dr. J. Brix, V. a J. Joklovi, R. Vodička, Dr. K. Koláček, F. Bílek, J. Kocian, A. Lauč, O. Karlický, J. Macenauer, J. Mazánek, Jan a Alois Ličmanovi, Dr. V. Jandl, B. Žižlavský, F. Knobloch, F. Šimoník, J. Ondráček, Dr. E. Valníček, F. Šeda, A. Macenauerová, B. a A. Ličmanová, R. Mazánková, M. Rohlenová, A. Häringová a další. O prázdninách, kdy se vraceli domů, scházeli se k přátelským besedám a pořádali i divadelní představení. Studentská divadla byla ve Slavkově hojně navštěvována. Čistý výnos byl většinou určen pro brněnskou Matici školskou. Význam této první generace studentů spočívá v tom, že ukázali cestu a směr generacím dalším.

Druhou generaci slavkovského studentstva klademe do let 1891-1900. Největším činem skupiny bylo sehrání divadelního představení „Zlaté pero“. Hrání bylo v hostinci pana Paseky a inscenace měla obrovský úspěch. Výnos byl asi 500 Zl, což byl na tehdejší poměry značný obnos.

V březnu 1900 se sešli u paní Hoblerové v Brně studenti, aby naplánovali svou činnost o prázdninách. Byli to: B. Jurníček, Jan Kocian, J. Kopřiva, Jan Netoušek, M. Netoušek, František

Sperling, O. Vrbík a D. Kocian. Výsledkem porady bylo rozhodnutí vybírat od každého člena 10 haléřů na zakoupení sportovního náradí.

Toto sdružení se nazývalo „**Slavia**“. Byly sepsány stanovy, legitimace a zvolen výbor. Předsedou K. Netoušek, pokladníkem a jednatelem B. Jurníček revizorem F. Sperling a V. Mazánek a knihovníkem D. Kocian. Byla sestavena z darů studentů malá knihovna (asi 70 svazků) za půjčení se platilo 2 haléře za týden, byla zavedena taxa na pokuty za použití německých slov.

I tato skupina se vrhla do realizace divadelních her. Z tohoto uskupení se rekrutoval i pozdější herec a režisér František Uhlíř.

Pro svá představení si studenti vybudovali na zahradě hostince pana Klébra na Špitálce zvláštní přístavek pro jeviště. Hledištěm byla rozsáhlá zahradní veranda. Jeviště kryly vypůjčené plachty a jedinou nevýhodou byl strom, který rostl uprostřed jeviště a který pan Klébr nedovolil porazit.

V archivu lze objevit rozpouštěcí dekret „Slavie“, jenž byl navržen výborovou schůzí 4.1.1903.

Tenkrát se jednalo o založení akademického spolku pro Slavkov a okolí. Spolek však založen nebyl. Vypracované stanovy byly vráceny z moravského místodržitelství k úpravě. Ze strany státních úřadů se kladly českým akademikům překážky. Rakouská vláda a její úředníci neviděli rádi činnost českých studentů na poli národním.

O prázdninách 1902 se seskupili mladší studenti (11 – 13 let) kolem staršího kolegy Františka Bílka a založili 8.8.1902 nový spolek „**Omladina**“. Prvním předsedou byl zvolen František Bílek, místopředsedou J. Kopřiva a pokladníkem František Uhlíř. Činnost „Omladiny“ byla ve znamení sportu. Mládenci si zakoupily kopací míč a věnovali se fotbalu, byla založena studentská knihovna, pořádána loterie, podnikaly se výlety.

V roce 1904 se zvýšil počet členů a ti si vynutili zvolení nového výboru. Předsedou byl zvolen Josef Vilam. Teprve v roce 1905 se sešla valná hromada „Omladiny“ ve studentské noclehárně ve starých kasárnách. Byl zvolen nový výbor a v jeho čele Gustav Sticha.

30.7.1905 se konalo divadelní představení „Rodinná vojna“ za režie Františka Uhlíře. Čistý výnos 80 Kč. Byl věnován místní školní knihovně.

13.8.1905 se studující aktivně zúčastnili sokolského župního sletu. V jeho předvečer odehráli divadelní představení. Studenti sami zvali, uváděli, za vedení pana Pánka hráli v orchestru.

Bengálský oheň obstaral Gustav Sticha. Členové se zúčastnili průvodu, obsluhovali různé atrakce, muzeum a rybolov.

10.9.1905 byl sehrán divadelní kus „Hloupý kousek“ za režie Františka Uhlíře. Čistý zisk 50 Kč. Byl zaslán spolku Komenský ve Vídni.

V roce 1903 se znovu obnovila činnost slavkovského Sokola.

První hrou, kterou se obnovený slavkovský **Sokol** představil veřejnosti, byla v roce 1904 uvedená veselohra Srážka vlaků, kterou uvedl na jevišti U Rotnáglů, v místech dnešního kina. Celkem se podle dochovaných záznamů odehrálo ve městě od roku 1894 do roku 1918 celkem 144 premiér, tedy asi deset do roka. Hrálo se nejen v sále Na záložně, v Sokolském domě, v hostinci U Paseků, v zahradních restauracích, většinou s minimálním vybavením – až do roku 1914 při petrolejkách... Teprve v tomto roce byla do města zavedena elektrina. Skloňme se tedy před obětavostí, odvahou a fantazií ochotníků, kteří za obtížných podmínek vytvářeli i náročná divadelní představení. Původní spolupráce s Cyrilskou jednotou při inscenování divadelních her, se později zvrhla v naprosté nepřátelství mezi oběma spolky. Byly schválně nasazovány inscenace ve stejný den, bylo zakazováno jednotlivým hercům nejenom hrát v konkurenčním uskupení, ale dokonce jen návštěva člena Sokola na podniku Cyrilské jednoty, byla považována za „zradu“ a následovalo vyloučení z řad Sokola.

Z jednatelské zprávy Sokola pro rok 1919 : „*Ve výborové schůzi dne 9. prosince 1919 bylo jednomyslně usneseno, že žádný člen Sokola nemůže býti členem Cyrilské Jednoty, protože tělovýchovná jednota Sokol je sice spolkem nepolitickým, je sdružením přísně pokrokovým a svobodomyšlným, ale jak řekl zakladatel Tyrš – jednoty sokolské musí bojovati proti zpátečnictví a*

stanutí.“

Mimo ochotnické divadelníky se různou formou kulturní činnosti zabývaly i jiné organizace. V roce 1907 vznikl například v rámci podpůrného spolku **Včela** smyčcový orchestr, který vyplnil citelnou mezeru, která v hudebním životě Slavkova vznikla zánikem pěveckého a hudebního spolku Svatopluk v roce 1902. Ochotnické snažení dostávalo ovšem i zdatného konkurenta. Byl jím první biograf, zařízení na promítání světelných obrazů, které do Slavkova příležitostně zajíždělo a hostovalo v místních restauracích.

Léta první světové války znamenala ve Slavkově - jako všude v českých zemích – období nesvobody a zvýšeného národního útlaču. Polovina školní budovy byla zabavena pro vojenskou nemocnici a v roce 1915 byla za městem zřízena infekční nemocnice. Ve Slavkově se také na čas ubytovaly rodiny válečných uprchlíků a přímo ve městě byla zřízena škola pro italské děti, které byly evakuovány před frontou. Odchod celých ročníků mladých mužů na bojiště do značné míry ochromil veřejný život Slavkova. O to větší zásluhy měla činnost, kterou vytvářeli zbylí občané. Ochotnické divadlo tady sehrálo mimořádnou úlohu. Umožňovalo pod rouškou umělecké tvořivosti zveřejňovat myšlenky národního sebevědomí, vzdoru a boje za osvobození. Velký úspěch zaznamenala inscenace Jiráskovy Lucerny v roce 1915, v níž hostovala česká herečka Anna Podlipná z Brna. Od roku 1916 bylo sídlem slavkovských ochotníků malé jeviště v Sokolském domě, protože do té doby užívaný sál Záložny byl přeměněn na skladiště obilí.

V roce 1915, při příležitosti 500.výročí upálení Mistra Jana Husa, byla dosavadní Panská ulice přejmenována na Husovu ulici.

V červenci 1918, kdy se vládnoucí císař Karel snažil o vylepšení fasády staré monarchie částečným uvolněním poměrů, jmenovali představitelé města čestnými občany Karla Kramáře, Františka Staňka a Aloise Jiráska. Tito mužové svými díly symbolizovali boj proti monarchii.

Ukončení války a touha dohnat část zábav, odříkaných během válečných událostí a pocit národní hrdosti a možnost svobodně šířit českou kulturu – to vše ovlivnilo rozmach kulturní činnosti ve Slavkově. Občanská beseda tehdy odevzdala svoji knihovnu o téměř 1600 svazcích městu, které ji umístilo v jedné z učeben nové školy. Po vydání zákona o veřejných knihovnách 22.července 1919 byla ve Slavkově počátkem roku 1920 založena **Obecní knihovna města Slavkova** u Brna. V roce 1929 se tato sbírka literatury přestěhovala ze školy do dvou místností na radnici, z nichž první sloužila jako čítárna a druhá jako sklad knih. Knihovna byla hojně navštěvována a doplňována. V roce 1939 tak počet titulů dosáhl čísla 3 923 svazků. Nebývalého rozmachu dosáhly všechny formy kulturní činnosti. V prvé řadě slavkovské ochotnické divadlo. Vedle spolků, které se mu dosud věnovaly, vznikly i spolky další. Především divadelní **spolek Tábor**. Jedenkrát v roce také hrála **Jednota obce legionářské**, své polínko si přihodil do ohně **Sbor dobrovolných hasičů**, **Mládež sociálně demokratické strany**, **Mládež národně socialistické strany**, **Dělnická tělovýchovná jednota**, **Federace dělnických tělovýchovných jednot**, **Sportovní klub** a další spolky a organizace, které hrály příležitostně.

Je nesporné, že právě v této době vyjadřovala divadelní činnost zájem o šíření osvěty, ale také snahu získat podporu té či oné politické straně nebo spolku.

V repertoáru slavkovských ochotníků se objevují nové pokrokové prvky. Jde o motivy sociální, které se profilovaly ve 20. letech uváděním nových inscenací. Přínosnou úlohu sehrál divadelní kroužek **Federace dělnických tělovýchovných jednot**. Sehrál v letech 1921 – 1930 několik podnětných her. Namátkou uvádíme : Jménem Jeho Veličenstva aneb Poprava pěšáka Kudrny, Socialisace a hru Henryho Barbusse Žaluji aneb Válka prokletá.

Ve stejném duchu působil i **divadelní kroužek sociálně demokratické strany**, který tvořil v letech 1923 – 27 v hostinci U slunce (čís.66 na Palackého náměstí).

Oba dělnické spolky hráli častokrát společně a výsledkem byla kvalitní představení četně navštěvovaná slavkovským publikem.

Členové tohoto uskupení uvedli ve Slavkově patrně poprvé divadelní hru, jejíž děj se odehrával v době Velké říjnové socialistické revoluce v Rusku. Inscenace se jmenovala *Plavci na Volze* a vyvolala po svém uvedení živé diskuse.

Proletářské ochotnické divadlo naráželo na obtíže. Mladí ochotníci si v zapůjčených sálech stavěli jeviště svépomocí, malovali kulisy a další pomocné práce.

Důležité také bylo zajistit návštěvnost představení. Ochotníci pověřeni prodejem vstupenek osobně obcházeli jednotlivé domy a nabízeli příznivcům vstupenky. Je obdivuhodné, že i v době, kdy v rodinách nebývalo peněz nazbyt, dokázali náboráři zajistit plně obsazené sály.

Divadelní činnost proletářských ochotníků byla také bedlivěji sledována ze strany cenzury okresního hejtmanství. Před uvedením hry *Žaluji* aneb *Válka prokletá*, škrtl cenzor závěrečnou část

monologu umírajícího vojáka : „Proklínám válku a proklínám všechny, kteří válku vyvolávají a žaluji ...“ Přes cenzorův zákaz však oblíbený a horlivý ochotník Rudolf Jeřela starší, který roli vojáka hrál, vždy svůj výstup na jevišti původním textem dokončil.

V této divadelní skupině pracovali i další herci : Josef Kachlík, Jaroslav Loučanský starší, Anna Loučanská a celá řada dalších obětavých herců a organizátorů.

Zvláštní úlohu v kulturním životě Slavkova v meziválečném období sehrály *Napoleonské hry* v letech 1933 a 1935. Atraktivní napoleonská tematika, která do města přiváděla návštěvníky z celého světa vedla k uspořádání tohoto velkého divadelního podniku.

Prvním krokem se stalo uspořádání **Napoleonské výstavy** v roce 1931 v prostorách slavkovského zámku. Výstava byla úspěšná návštěvnicky, ale měla i značný politický dopad.

Konala se pod záštitou vlády a na její zahájení se dostavili nejvyšší státní představitelé a četní zahraniční hosté.

Podařilo se shromáždit úctyhodné množství památek, vztahujících se k dějinám francouzské revoluce i k osobě samotného císaře Napoleona Bonaparte.

Znovu se objevila myšlenka na vybudování muzea ve Slavkově – specializovaného, které by neslo název *Napoleonské muzeum*. A opravdu po skončení výstavy se podařilo část exponátů ve Slavkově udržet a prozatímne vystavit na radnici. Tyto předměty pak tvořily základ vybudované muzeální expozice. Od 1.října 1932 byla otevřena *Napoleonská knihovna*, jejíž fondy přešli později také do *Historického muzea ve Slavkově*.

Úspěch *Napoleonské výstavy* vedl představenstvo města k myšlence opakovat tuto akci a přivést do města nové zahraniční i domácí návštěvníky, kteří by se stali zdrojem městských příjmů.

Obě následující akce - **Napoleonské hry** - se konaly opět pod záštitou vlády za účasti tisíců diváků. V zámeckém parku šlo o velké divadlo v přírodě, představující přípravu a průběh bitvy tří císařů u Slavkova v roce 1905. V ději účinkovalo přes 500 hrajících osob. Tento podnik již přesáhl možnosti

slavkovských ochotníků. Ke spoluúčasti byli přizváni příslušníci československé armády.

V roli Napoleona vystoupili členové *Národního divadla v Praze* Otto Čermák a Bedřich Karen.

V meziválečném období bylo ve slavkovském ochotnickém divadle uvedeno na scénu 211 premiér.

Značný rozsah zaznamenala v tomto období i hudební kultura.

V roce 1918 se ustavilo ***Volné pěvecké sdružení***, které se veřejnosti představilo na sokolském večírku 9. března 1919 a na koncertu 4. května 1919. V období mezi světovými válkami patřilo toto těleso k neaktivnějším slavkovským institucím a svou dobrou úroveň si udrželo i v období okupace. Do roku 1945 uskutečnilo 255 vystoupení a nastudovalo přes 300 sborů. Pořádalo koncerty a bez jeho účasti se nekonala žádná významnější slavkovská společenská událost.

Roku 1931 byl koncert Volného pěveckého sdružení přenášen živě do vysílání Československého rozhlasu.

12.

V roce 1919 vznikla ve městě Slavkově odbočka **Odborového sdružení hudebníků v ČSR**, které bylo největší organizací hudebníků v Československu. Slavkovská pobočka měla brzy 55 členů a z nich se postupně sestavil smyčcový a dechový orchestr. Těžiště jejich činnosti spočívalo v účinkování na tanečních zábavách. Poslechovou a koncertní hudbu provozovali jen příležitostně. V roce 1930 vznikl ve Slavkově také první orchestr, pěstující uvědoměle moderní taneční hudbu, ovlivněnou jazzovými proudy /zvláště swingem harlemského okruhu/. Vystupoval pod jménem **TAJB = The Amateurs Jazz Band**. Po celých 17 let své činnosti si dokázal tento soubor udržet stálý okruh členů a na tehdejší dobu pozoruhodnou úroveň.

Novou významnou kapitolu v hudebním životě Slavkova znamená rok 1934. V tomto roce se sešli hudebníci aby sestavili stálý amatérský *symfonický* orchestr – **Slavkovské orchestrální sdružení**.

Startovní pozice nebyla lehká. Patnáctičlenný salonní orchestr se postupně rozrůstal, nabýval umělecké kvality a osvědčil svou odolnost a společenskou potřebu do dnešních dnů. Teprve nová doba a odchod jeho předních osobností, dokázaly rozpad souboru.

V meziválečném období dostal kulturní život ve Slavkově novou pobídku. V místnostech Sokolského domu a později i v prostorách Lidového domu, kde byla jeho provozovatelem místní organizace Orla, bylo zprovozněno **stálé kino**. Licenci kina SOKOL obdržela tělocvičná jednota již v roce 1921. Od svého počátku promítalo filmy v Sokolském domě. Cyrilská jednota obdržela licenci pro své kino CHARITA v roce 1927. Později jej přejmenovala na OREL a hrála v Lidovém domě. Oba biografy promítaly filmy domácí i cizí produkce a znamenaly přínos pro seznámení slavkovské veřejnosti s děním v okolním světě.

Tragické okolnosti roku 1938 a zejména okupace v březnu 1939 zasáhly i do kulturního života v našem městě. Za ukončení svobodné divadelní činnosti před druhou světovou válkou lze považovat představení satirické komedie „Nám je hej!“ v září 1938. Po jejím jediném uvedení byly další reprízy zakázány. Nastala trpká doba protektorátu. V omezených podmínkách uvedla Cyrilská jednota operu Viléma Blodka „V studni“. Sokol byl v roce 1941 rozpuštěn. I za těchto podmínek chtěli slavkovští ochotníci hrát divadlo. Filmová představení přinášela propagandistická filmová díla na podporu německých válečných úspěchů. Z nařízení nejvyšších kruhů, museli návštěvníci absolvovat představení celá – tedy i s filmovým týdeníkem.

V roce 1942 vznikl nový divadelní spolek **Dramatický odbor Okresního osvětového domu ve Slavkově u Brna**. Pod touto hlavičkou se až do osvobození města sovětskou armádou v roce 1945 hrály klasické divadelní hry českých autorů, dodávající obecnstvu naději a povzbuzení. Lépe se vedlo **Slavkovskému orchestrálnímu sdružení**. Hudba, mluvící k posluchačům beze slov, unikala cenzuře protektorátních úřadů. Během 30. a počátkem 40. let zaznamenává Slavkovské orchestrální sdružení umělecký rozkvět. Počet členů se zvětšil na 45 hudebníků a soubor tak může pomýšlet na náročnější repertoár. Slavkovští hudebníci dosahují vynikající úrovně. Mohou potěšit své spoluobčany tak náročnými díly jako je Stabat mater Antonína Dvořáka, baletní hudba Oskara Nedbala, Dvořákův Karneval, Slovanské tance, Vyšehrad od Bedřicha Smetany a další.

Ze Slavkova byli okupanti vyhnáni sovětskými vojsky 26.dubna 1945. Následující den vyšlo první číslo **Slavkovských novin**, které vycházely až do srpna 1945 a pohotově informovaly obyvatelstvo o nových událostech. Současně byly ve slavkovské tiskárně vydány pro potřebu místního poštovního styku dvě **poštovní známky**. Na jedné bylo vyobrazení slavkovského farního chrámu a na druhé silueta Mohyly míru.

Nahlédneme-li do slavkovské kroniky a čteme zápisy z prvních svobodných dnů ve Slavkově,

zjistíme, že nositeli kultury jsou opět divadelní ochotníci. Již 28.května 1945 se konala jejich první poválečná schůze.

13.

Její náplní bylo sjednocení všech odnoží ochotnického divadla do společné organizace. Byl založen ***Spolek divadelních ochotníků ve Slavkově***. Roku 1947 byl přejmenován na ***Divadlo města Slavkova***.

První hrou, se kterou předstoupil spolek před své publikum byl Strakonický dudák Josefa Kajetána Tyla. Těžko mohl být vybrán vhodnější titul. Premiéra 6.července 1945 i další opakování byly oslavou národního života ve svobodném Československu.

V roce 1949 vznikl slavkovský okres. Zřízením Okresního národního výboru se stal záštitou všech kulturních akcí ***Okresní dům osvěty***. Do své zprávy obdržel sál Spořitelny a v roce 1951 i na krátkou dobu uvolněný Lidový dům. Stal se zřizovatelem ***Pěveckého sdružení a Divadla města Slavkova***. Později i ***Orchestrálního sdružení***.

Počátek 50. let znamenal výraznou změnu v požadavcích kladených na ochotnické herce i muzikanty. Bylo potřeba vyřešit materiální zabezpečení i kádrové obsazení souborů. Svá ochranná křídla nabídly slavkovské průmyslové podniky.

Divadlo města Slavkova přešlo v roce 1951 organizačně pod závodní klub ROH n.p. Cutisin jako ***Divadelní odbor ZK Cutisin*** a později v roce 1956 (na popud Břetislava Rozsypala) k podniku Místního hospodářství, kde se stalo součástí Rudého koutku s názvem ***Rudý koutek místního hospodářství***. Své sídlo měl v přízemí tzv. Panského domu na Palackého náměstí. Pod svá křídla převzal Orchestrální sdružení a byl založen i divadelní odbor.

V roce 1955 vzniká ve Slavkově další divadelní soubor pod hlavičkou Okresního osvětového domu s názvem ***Divadelní ochotníci osvětového domu***.

Hlavní rozdíl mezi těmito dvěma soubory byl v repertoiru. Ochotníci Osvětového domu se věnovali především činohernímu divadlu, divadelní soubor Rudého koutku Místního hospodářství preferoval operety i když se nevyhýbal ani činohrám (například inscenace Ibsenovy Nory).

Podobným vývojem procházely i oba hudební soubory. Volné pěvecké sdružení utrpělo velkou ztrátu úmrtím svého dirigenta Františka Bílka v roce 1947. Těžkou krizí se podařilo překonat příchodem nových sil a organizátorů. V jeho rámci vzniká v roce 1945 šedesátičlený ***dětský pěvecký sbor***, který získal řadu ocenění v okresních soutěžích. Pěvecký mužský sbor úspěšně koncertoval po širokém okolí a v roce 1953 se umístil v krajské soutěži LUT.

Pěvecký ženský sbor provedl náročnou kantátu B. Martinů Otvírání studánek a Dvořákovy Moravské dvojzpěvy.

Také Slavkovské orchestrální sdružení zaznamenalo po válce prudký rozvoj. Orchestrální sdružení dostalo stálého zřizovatele. Na začátku jím byl Okresní osvětový dům ve Slavkově, později Rudý koutek Místního hospodářství.

V roce 1960 se dotkly Slavkova u Brna významné změny, jimiž prošla celá naše vlast. Nová správní organizace státu měla za následek zrušení okresního národního výboru ve Slavkově a jeho přeložení do Vyškova. Město opustilo gymnázium a vznikla nutnost řešit organizaci kulturního života. Vzniklo nové profesionální kulturní zařízení – ***Městská osvětová beseda***. 16. října 1975 na svém zasedání rozhodl Městský národní výbor, že funkci Městské osvětové besedy převezme ***Městské kulturní středisko***. A zde našli útluk i slavkovští kulturní pracovníci.

Vytvoření této kulturní instituce a její obsazení kvalitními profesionálními pracovníky bylo jedním z významných kroků pro zdárný rozvoj kultury ve Slavkově. (V roce 1998 toto zařízení organizačně splýnulo se slavkovským Historickým muzeem.)

Zásluhou Městského kulturního střediska mohli jsme ve Slavkově zhlédnout špičkové profesionální

soubory, vyslechnout takové špičkové umělce jako je Janáčkově kvarteto nebo Berlínské barokní trio.

14.

Pro mládež i dospělé byly kulturním střediskem pořádány besedy a přednášky ze všech oborů lidského života.

Rok 1978 byl rokem založení **Kruhu přátel hudby**, jehož posláním bylo pořádat ve Slavkově koncerty vážné hudby. Xistoval do roku 1989 a po přestávce byl v roce 1993 znovu obnoven. Po čtyřech sezonách svou práci definitivně ukončil.

Rozvoj kulturního života ve Slavkově trpěl dlouhá léta nedostatkem vhodných prostor. Divadelní činnost se soustředila do prostor Záložny. Její sál a ostatní zařízení ovšem neodpovídalo potřebám kulturních institucí. Zcela zřetelně vyvstala tato skutečnost při studiu a realizaci klasické operety Oskara Nedbala *Polská krev*, kterou nastudovali slavkovští ochotníci. Bylo sehráno osm představení, vždy před vyprodaným hledištěm. Všechny 80 účinkujících se tísnilo, maskovalo a převlékalo v jediné šatně u jeviště. A to dalo podnět k ráznému řešení.

Zástupci ochotníků spolu se zástupci Slavkovského orchestrálního sdružení vystoupili před kulturní komisí MNV s návrhem na výstavbu nového kulturního domu. V lednu 1956 národní výbor tento návrh schválil. Po nezbytných jednáních, při nichž byl objekt převeden z majetku Československé státní banky do vlastnictví slavkovského národního výboru, započaly vlastní práce.

V květnu 1957 proběhla první brigáda. V následujících letech jich bylo ještě mnoho. Pracovali divadelní ochotníci, hudebníci, dirigenti a sbormistři, kdo měl čas a zdravé ruce. S odbornou pomocí Okresního stavebního podniku Vyškov stavba dospěla do zdárného konce. Začátkem jara 1968 byla na stavbě dokončována fasáda a 20. dubna 1968 proběhla kolaudace celého objektu. Již nic nebránilo tomu, aby nový stánek slavkovské kultury, vybudovaný za nadšené spolupráce místních obyvatel byl předán do užívání. **Datěm 8. května 1968**, v předvečer našeho státního svátku výročí osvobození Československa Sovětskou armádou, se otevřely jeho brány. Z moderního jeviště zazněly nesmrtelné tóny Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka. Slavkovští ochotníci a hudebníci nastudovali výňatky z oper *Prodaná nevěsta* a *Rusalka*.

Sólové party sice zpívali solisté operního souboru Státního divadla v Brně ale slavkovští ochotníci projevíli velkou chuť do práce.

Roku 1974 se zúčastnili dramatem Ivana Bukovčana *Než kohout zazpívá krajské přehlídky* divadelních souborů ve Strážnici.

V roce 1968 nastupuje po bok svých předchůdců kolektiv mladých lidí.

V roce 1970 se ***Odbor mladých divadelníků*** rozhodl pořádat vlastní představení. *Pasáček vepřů* v dramatině K. Voglové byl jejich první inscenací. Následovala řada her různého charakteru, ve kterých mladí lidé shromažďovali zkušenosti s inscenováním divadelních projektů. Odchodem vedení souboru v roce 1975 byla jejich činnost přerušena.

Vzniklo potom několik inscenací pod vedením různých režisérů. V roce 1978 odchází Rudolf Jeřela, poslední z velkých režisérů poválečné generace.

Jak vysvítá z přehledu představení v dalším období, po útlumu činnosti ochotníků pracuje soustavně jen ***Dramatický soubor při ZDŠ Komenského*** pod vedením pí. Ivy Kočí. Vytváří jedenkrát v roce svá autorská představení.

Teprve v roce 2001 vzniká z popudu faráře Milana Vavra divadelní soubor ***Simsala Bim***. Původně dětský spolek zabývající se hraním loutkového divadla se po roce činnosti rozhoduje pro inscenování hraného divadla. Pod vedením Ludmily Noskové pokračuje ve zdárné činnosti a postupně vyzrává. Roku 2015 se přejmenovává na ***Divadelní spolek Slavkov u Brna***.

Po roce 1945 docházelo také k prohlubování lidové osvěty a vzdělání. Již v roce 1948 se **městská knihovna ve Slavkově** přestěhovala do místností zdejšího zámku.

15.

V tomto prostředí pracuje do dnešních dnů.

O rok později, roku 1949 byly do zámku instalovány sbírky **slavkovského muzea**. Městský národní výbor navázal na starší myšlenky a rozhodl založit specializované Napoleonské muzeum a založit Napoleonskou muzejní společnost. Ta měla toto rozhodnutí uskutečnit. Už v prvním roku své existence obdrželo muzeum tři místnosti v zámku a později celé druhé patro. Městu přibyla nová kulturní a osvětová instituce. Postupem času se proměňovala ve význačné vědecké pracoviště. Proměna Napoleonského muzea v Okresní vlastivědné muzeum v roce 1956 přinesla prohloubení zájmu o místní, regionální historii. Projevila se především dlouholetým výzkumem zaniklé vsi Konůvky nedaleko Slavkova.

Dr. Šaurová, která se výzkumu intenzivně věnovala, uspořádala hodně přednášek na toto téma. Řada výstav pořádaná muzeem v dalších desetiletích, obohatila kulturní život města i celého regionu.

V roce 1975 rada Jihomoravského kraje zvážila specifika Slavkova a slavkovského bojiště a postavila slavkovské muzeum na úroveň muzeím okresním jako specializované zařízení pod názvem Historické muzeum ve Slavkově u Brna. Vybudování nové expozice Napoleon a slavkovská bitva v roce 1976 znamenaly zkvalitnění jeho práce.

Pro kulturní život ve Slavkově znamenala velký přínos celková rekonstrukce Státního zámku ve Slavkově, která proběhla v 60. a 70. letech minulého století. Vybudování stálé zámecké expozice kounicovské obrazárny, napoleonské expozice, restaurování jedinečného Historického sálu, vytvořilo důstojné prostředí pro pořádání výstav, koncertů a divadelních představení. Současná doba žije ve znamení elektronizace a moderní techniky. O to více musíme hodnotit přínos občanů, kteří na úkor svého volného času jsou ochotni připravit divadelní či hudební vystoupení. Odměnou je jim pocit uspokojení a vnitřního štěstí z dobře vykonané práce.

Použitá literatura a prameny :

Studie vychází z původního díla Kulturní život ve Slavkově u Brna autora Jaroslava Vlacha, vydané v Brně 1987 v edici Vlastivědná knihovna moravská za spolupráce Muzejní a vlastivědné společnosti v Brně, Městským kulturním střediskem ve Slavkově u Brna a Historickým muzeem ve Slavkově u Brna.

Repertoár divadelních produkcí ověřován s pomocí denního tisku a vzpomínek pamětníků.

Repertoár divadelních her, koncertů a významných událostí kulturního života ve Slavkově u Brna.

Nejstaršími doklady o kulturním životě divadelním jsou žádosti cestujících divadelních společností zasílané jejich vedoucími ke schválení na hejtmanství vyšovského obvodu.

Kočovné divadelní společnosti účinkující ve Slavkově u Brna.

1850 květen – společnost Wilhelmiho ve Slavkově na 3 týdny.

1851 leden - březen – společnost Louise Wilhelmiho ve Slavkově od 10. ledna do 10. března 1851.

11. března odejel se souborem do Bučovic.

16.

1852 únor – březen – Wilhelm Bernard

K představením této společnosti je v povolence poznámka zastupitelstva města Slavkova: „Protože divadelní společnost Bernardova je známa tím, že není schopna uvádět efektní kusy a zvláště pak takové, jejichž základem jsou tajné a zvláště nebezpečné tendence, zabývá se pouze malými, bezvýznamnými kusy ke své obživě. Publikum navštěvuje jejich kusy pouze ze soucitu a obětuje jim vstupné jako almužnu.“

červen – společnost Anny Weberové od 27.června 1852 do 28.6.1852 do Bučovic.

prosinec – společnost Franze Steina od prosince do 4.ledna 1853 odjel do Bučovic.

1854 květen – společnost Petra Loke od 4.května 1854 do 27.května 1854 odjel do Bučovic.

Ve Slavkově uvedl na příklad Schlos Greifenstein, Aschenbrödel, Die schöne Müllerin, Der Talisman a jiné hry.

1855 květen – společnost Heinricha Blonda. Do Slavkova přijel z Bučovic.

1860 květen – společnost Adolfa Mazauera.

1862 leden – únor – společnost Klotildy Neumannové.

V této společnosti byli angažováni: Klotilda Neumann nar. 1822, Evelina Neumann – dcera 1844, August Schöbel z Berlína, Marie Giertová ze Znojma, Karl Wilhelmi z Olomouce se syny Karlem, Alexandrem a Heinrichem, Josef Brand z Rakouska.

Počátky českého spolkového života ve Slavkově u Brna.

1863

31.5.1863 Pěvecký spolek pořádá v hostinci „U bílého koníčka“ českou pěveckou besedu. (Moravská orlice 4.6.1863)

10.6.1863 se v Moravské orlici píše: „Zpívalo se česky i německy. Zde stojí zpěvák v čamaře a vedle něho „Sänger“ ve fraku a zpívají český sbor „My jsme ti vlastencové praví.“

„Čtenářský spolek bude zařízen ve Slavkově. V neděli právě minulou, sešlo se 28 občanů, kteří ihned ke spolku přistoupili. Stanovy budou brzo sestaveny a k potvrzení předloženy. Zvláštní zásluhu o zaražení spolku toho získal pan starosta Koláček.“ (Moravská orlice 28.10.1863)

„S pomocí Boží jsme zařídili spolek čtenářský. Předsedou se stal městský pan starosta Koláček, jednatelem pan Mazánek, národní učitel, knihovníkem pan Berka. Příčiněním horlivého pana Pojmona, kněze církevního, jsou stanovy vypracovány a kojíme se tou nadějí, že nebudeme muset rok nebo dvě léta čekat na potvrzení.“ (Moravská orlice 12.11.1863)

„S hrdým sebevědomím probírá se město naše z dřívější netečnosti. Ano, duch pokroku vniká již i v nižší vrstvy obyvatelstva. Čtenářský spolek zadal o potvrzení stanov, co se záložny týče, musím spokojenost vysloviti. Údové jsou činní, zejména výbor a scházejí se k společné poradě každou neděli večer v místnostech, kdež dříve několik netopýrů křídlyma třepetalo.“

Neméně horlivě počínají si páni učitelé Mazánek a Balatka u vyučování ve zpěvu českém. Místnosti záložny ozdobeny jsou slovanskými trojbarevníky a obrazy našich výtečníkův. Bavíme se přátelským hovorem a čtením.“
(Moravská beseda 6.12.1863)

17.

1864

20.1.1864 v místnostech čtenářsko-pěveckého spolku je pořádána beseda s tímto programem:

Proslov
Staročeská od Škroupa
Deklamovánka
Píseň Moravanův – sbor od Jirgesa
Sólo pro baryton – zpívá pan Peka z Brna
Deklamovánka
Zastaveníčko – sbor
Sólo pro tenor – zpívá pan Mráček z Brna
Deklamovánka
Poděbradská – sbor

Vstupné 50 krejcarů, začátek v 7 hodin večer. (Moravská orlice 17.1.1864)

Moravská orlice 27.1.1864 uvádí: „*Beseda výborně vypadla. Dvorana besední byla vyzdobena podobiznami našich národních vůdců, znakem Moravy a Slavkova vkusně přizdobena. Sbory přednesl velmi zdařile zpěvácký spolek slavkovský. Chvalně známý pěvec pan Peka z Brna rozjařil obecnost zvláště výborným přednesem písně „Cikánská pišťalička“. Slečny M. a W. deklamovaly se skvělým úspěchem.*“
(Moravská orlice 27.1.1864)

Moravská orlice 19.4.1864

Ze Slavkova (Čtenářský spolek)

Dne 29.března 1964 byly nám od c. k. Úřadu okresního stanovy čtenářského spolku doručeny, kdežto na to dne 3.dubna na valné hromadě výbor se zvolil. Po ukončené volbě se výbor uradil, aby se činnost spolku zahájila službami božími a sice 14.dubna. Jmenovaný den byli všichni členové spolku přítomni slavné mši., hudbu a zpěvy řídil p. Ignác Berka, učitel na hlavní škole. Provozovaly se: Mše od Boieldieua, graduale, „Otče náš“ od K. Bránského, Offertorium „Svatý“ od Křížkovského a Pangea lingua od Obdržálka – bývalého vzorného učitele v Bučovicích. Na večer se členové i s manželkami sešli do čtenářského spolku, kdežto se bavili hudbou a zpěvy.

24.4.1864 byla uspořádána čtenářským spolkem beseda v místnostech spolku.

Program: Arie z Boniface, Tak sladká je – sbor, Venkovanka – deklamovánka, Utonulá – sbor, Sólo pro tenor, Deklamace, Čtverylka z národních písní, Ženská rada – deklamovánka, Pomilování – sbor, Deklamace, Vlastenka – sbor, Šumař – deklamace, Kde domov můj – sbor.
Vstupné pro osobu 50 krejcarů, začátek v 7 hodin večer.

(Moravská orlice 19.4.1864)

18.8.1864 – Beseda Čtenářského spolku.

Kvapík, Vše jen ku chvále – sbor od Jelena, Deklamovánka – přednes sl. Mezníková, dvě národní písně – přednes sl. Špatinková, Deklamovánka – přednes sl. Karlická, Nevěrný milý – sbor od Vašáka, Deklamovánka - přednes sl. Voděrová, Variace – sólo pro křídlovku – přednese pan Bernard, Deklamovánka – přednese pan Marek, Variace pro piáno – přednes pan Petrovan, Pějme bratři – pochod – sbor.

(Moravská orlice 11.8.1864)

1865

22.1.1865 Beseda Čtenářského spolku. (Moravská orlice 28.1.1865)

19.10 - 22.10 Oslava říjnového diplomu císaře Františka Josefa I.

22.10.1865 Beseda v místnostech Čtenářského spolku.

Proslov od Adamce, Vše jen ku chvále – sbor od Jelena, Deklamace, národní písně od Sušila, Na zdraví – sbor od K. Bendla, Sólo pro piano,

18.

Píseň společná od Škroupa, Deklamace, Píseň Poděbradská – sbor od Hankeho, Árie z Bonifáce pro hudbu.

1866 V Praze založena Jednota divadelních ochotníků. Předseda Vítězslav Hálek, jednatel Alois V. Šebek (Moravská orlice 1.4.1866)

1867

23.4.1867 – studenti – divadelní provedení dvou jednoaktovek.

Libušin soud, Ptáčník.

První doložené představení ochotníků ve Slavkově u Brna.

Čistý výnos 13 zl. 25 krejc., předáno řediteli hlavní školy pro chudé žáky.

(Moravská orlice 30.4.1867)

„Ve Slavkově dne 23. dubna dávali studenti divadelní představení „Libušin soud“ a „Ptáčník“, kteréž co od ochotníků provozovány, zdařile wypadly. Čistý výnos, po zapravení všech útrat, obnášel 13 zl. 25 kr., které byly pro chudé žáky věnovány a řediteli hlavní školy odvedeny.“

(Moravská orlice 30.4.1867)

K prvním známým studentům, slavkovským rodákům, kteří se věnovali divadelní činnosti patřili podle vzpomínek Aloise Ličmana František Myslím, P. Obdržálek, J. Brix, V. a J. Joklovi, R. Vodička, J. Kocian, K. Koláček, F. Bílek, O. Karlický, J. Macenauer, J. Mazánek, F. Šimoník, V. Jandl, B. Žižlavský, E. Valníček, F. Šeda, A. Macenauerová, B. a A. Ličmanovi, A. Häringová. Studentská divadla se pořádala o prázdninách, kdy se sjížděli do svých rodných obcí. Představení byla hojně navštěvována. Čistý výnos byl většinou věnován brněnské Matici školské.

1868

27.1.1868 Beseda spolku Svatopluk.

Slovan – sbor od Jelena, sólo na housle, Jaro – sbor od Tovačovského, národní písně, Zpěv mladcův – sbor od Hniličky, A Cis E A – sbor od Javůrka, Skřivánek – sbor od Javůrka, Ouvertura. Po besedě následuje tanec.

(Moravská orlice 16.1.1868)

16.května 1868 položen základní kámen Národního divadla v Praze.

„Zatím, co ke kameni přistupují přední synové národa, aby poklepem stvrdili věrnost vlasti, putuje ze Slavkova do Rousínova kočující společnost Antonína Muška, s nimi pak jeden z věrných synů, o nichž je právě v Praze řeč.“ Z knihy Adolfa Branalda „My od divadla.“ (Oním věrným synem byl herec František Krumlovský, v tehdejší době již dohasínající hvězda českého herectví.)

V dubnu a květnu 1968 hostoval (jak je uvedeno v předešlém zápisu) ve Slavkově divadelní soubor Antonína Muška.

31.května 1868 zemřel František Sušil, rodák z Nového Rousínova

V červnu a červenci 1868 hostovala v zahradě městského domu čis. 63 ve Slavkově společnost

Anny Standerové

Hry: Manžel bez ženy/ Ženichové/ Ženich z hladu/ Bengálský tygr/ Kryštof a Renata
Jiříkovo vidění/ Lesní panna/ Svatojanský dvůr/ Kožíšek, perle a kamna/ Diblík/
Chudý písničkář. („Představení se těší na dobu letní z dosti četné návštěvy.“)
(Moravská orlice 7.8.1868)

19.

1869

Leden 1869 – hosté – Soubor Filipiny d' Angeli z Vídně.

29.3.1869 – studující uvedli tři jednoaktovky:

Opička z besedy, Chce mít equipage, Damoklův meč.

„Naši horliví studující se postarali o to, aby nám ve velikonoční pondělí příjemný večer způsobili. Provozovali totiž divadelní zábavu v místnostech Čtenářského spolku, která při velmi četné návštěvě obecnosti velmi skvěle vypadla. Obzvláště dlužno podotknouti, že se vyznamenali pán Kohoutek, slečna Mezníková z Hodějic, slečna Hladíková ze Slavkova, jakož i pan Pesa provedl svou úlohu velmi zdařile.“
(Moravská orlice 2.4.1869)

22.4. - 14.6.1869 se předvedla ve Slavkově společnost Anny Standerové. Potom se odebrala do Bučovic a později do Ivanovic u Vyškova. Představení se konala (jako v loni) na zahradě městského domu čis. 63 a na repertoáru byly hry:

24.4.1869 Pokuta ženy
25.4.1869 Zvoník u Matky Boží
26.4.1869 Pokuta muže
28.4.1869 Jan za chrta dán
29.4.1869 Chyba lávky aneb Žebrák a jeho dědic
1.5.1869 České amazonky čili Ženská vojna
2.5.1869 Král Václav a jeho kat
6.5.1869 Dábel v srdci aneb Čtvrté přikázání Boží
8.5.1869 Lesní panna
9.5.1869 Blázinec v prvním patře, + Svěhlavost
11.5.1869 České amazonky
12.5.1869 Fraška jest dobrá medicína
14.5.1869 Rýbrcoul čili Tvrdohlavá žena
10.6.1869 Čech a Němec
14.6.1869 Čech a Němec
26.8.1869 Slepá nevěsta
28.8.1869 Pražský

flamendr

4.9.1869 Ouklady a láska
6.9.1869 Slepá nevěsta
7.9.1869 Zaklený princ
8.9.1869 Matčino požehnání
18.9.1869 Redaktor v chládku aneb Jeden sedí za druhého
19.9.1869 Perla na Šumavě aneb Loupež u krásné židovky
20.9.1869 Katovo poslední dílo

„Souhra jejich jest výborná. A jelikož vyjma oba bratry Standery a paní Světlou veškerí ostatní úlové jsou noví, jsou také jejich představení mnohem výtečnější loňských. Zvláště paní Světlá a pan Krumlovský vynikají. Výstupy pana Standery mladšího jsou pokročilejší. Též slečna Tichá, paní Lipovská, pan Lipovský, Zábranský, Kamenský a ostatní hrají ve svých úlohách zdařile. Mimo to dávala společnost v době této v Novém Rousínově dvě představení: „Vystěhování do Ameriky“ a „Jan za chrta dán“. Návštěva bývá dosti četná, obzvláště v neděli a ve svátek. Také z okolních vesnic přicházeli na představení rolníci. Budoucí týden se odebere tato společnost do Letovic.“

20.

Ve společnosti hráli František Krumlovský s manželkou, Matias Václav (Lipovský) s manželkou, Standerová Anna, Standera Anton, Standera Josef, Pluskal Josef-(Zábranský), Tichá Anna, Floderová Marie, Kamenský (herecké jméno) s manželkou. (Moravská orlice 11.6.1869)

29.8.1869 – **divadlo** – studující pořádají představení, název nezjištěn.

„Dovídáme se, že slavkovští studující hodlají v čas prázdnin několik divadelních představení dávat. V neděli 29. budou dávat první.“ (Moravská orlice 25.8.1869)

26.9.1869 – Beseda – pořádá spolek Svatopluk v místnostech Čtenářského spolku.

Pozdravení pěvcovo – sbor od Veita, Modlitba pod hvězdami – sbor od Beethovena, deklamace, Slovan – sbor od Vašáka, duet z Roberta Ďábla od Mayerbeera, Žalmy tatranského Slovana – sbor od Procházky, deklamace, Na Krkonoších – sbor od Tovačovského. (Moravská orlice 19.9.1869)

Prozatímní výbor **tělocvičné jednoty Sokol** obdržel schválené stanovy a městská rada Slavkova propůjčila zdarma místnosti sloužící doposud Čtenářskému spolku. (Moravská orlice 1.10.1869)

3.10.1869 se ustavila první valná hromada a do čela jednoty zvolen František Sommer. Počátkem listopadu začalo cvičení a také nácvik zpěvu. Za sbormistra zvolen bratr Charvát. (Moravská orlice 24.12.1869)

19.12.1869 divadlo **Štědrý večer** – původní činohra ve 3 jednáních od Fr. Pravdy předvedli žáci Hlavní školy Slavkovské v místnosti Sokola.

(Moravská orlice 14.12.1869)

Představení se hrála v místnostech staré školy pod zámek. Později zde sídlila slavkovská pošta a ještě později část městského úřadu Slavkov.

1870

16.1.1870 První ples Sokola.

„Výbor z bratrů sokolů sestávající, dal si všemožnou práci, aby se mu ničeho vytýkati nemohlo. Totéž platí o panu hostinském Křpatovi. Ten se přičinil aby sokolská místnost, co nejvíce okrášlena byla. Hned, když jsi do sokolovny vstoupil, vyseli v čele dva velké průsvity, v jednom monogram sokolský a kolem něj „Vítáme vás“. Pod ním vavřínový věnec s orlicí moravskou. Druhý průsvit byla lyra, znak to pěvců a hudebníků. Tento visel nad orchestrem. Mezi průsvity vznášel se pozdrav sokolský „Na zdar“ a pod ním hesla „Svornost, volnost, bratrství“. Síně zdobila ještě hesla „Tuž Sokole svoje paže“, „Nedejme se“, „Milujme se“ a „Svoji k svému a vždy dle pravdy“.

(Moravská orlice 4.2.1870)

12.2.1870 Beseda spolku Svatopluk ve spolupráci s pěveckým sborem Sokola.

Zaznělo mezi jiným: Voglův sbor Cikáni, Křížkovského Odpadlý od srdce. Dirigoval pan Spírek, deklamovaly slečny Mezníková a Friedlova.

- (Moravská orlice 19.2.1870)
 20.2.1870 Druhý ples Sokola – několik sborů pod vedením Františka Charváta.
 (Moravská orlice 8.3.1870)
 22.2.1870 – ples na radnici (Moravská orlice 8.3.1870)
 3.4.1870 divadlo – ochotníci – **Lakomec / Rovnoprávnost lásky** /žádost/
 8.5.1870 divadlo – ochotníci – **Pan strejček** /žádost/
 10.7.1870 divadlo – ochotníci – **Tak se chytají vrány** /žádost/

21.

Založen spolek Milada

„24.7.1870 konala se první valná hromada dívčího spolku ve Slavkově. Za přítomnosti 50 údů (celkem doposud 38 přispívajících a 31 výkonných) přijal spolek jméno „Milada“. Za starostku zvolena pí. Ličmanová, za místostarostku pí. Berková, za účastníky pí. Sommerová, za jednatelku sl. Knitlová, za protektora vlp. František Pojmon, za ředitele zpěvu pan František Charvát. Do výboru zvoleny pí. Františka Friedlová, pí. Aloisie Baňochová, slečna Emilie Karlická, slečna Krajslová, slečna Kocianová a slečna Laučová.“ (Moravská orlice 27.7.1870)

- 1.9.1870 - divadlo - ochotníci – **Frajtr Kalina**, žertovná deklamace v místnostech Sokola.
 (Moravská orlice 31.8.1870)

25.9.1870 – Beseda – společně spolky Milada a Svatopluk v místnosti Čtenářského spolku. První vystoupení na veřejnosti dívčího spolku Milada. Po proslovu jednajícím o důležité a vznešené úloze ženy, přistoupeno k programu besednímu. Uvedeny Dva mužské sbory „Staročeský zpěv válečný“ od J. Pecha – přednesl pěvecký spolek Svatopluk. Dva ženské sbory „Růže osamělá“ z opery Marta a „Odplata“ národní píseň – přednesl dívčí sbor Milada. Sbor smíšený „Země česká“ od Karlika zazpíval sbor Milada a Svatopluk. Dva smyčcové kvartety zahráli pánové Voděra, Vodička, Karlický a Charvát. Sólovou píseň „Cikánská muzika“ od Tittla (v překladu Františka Poimona), pro zpěv, housle a harmonium přednesli pánové Materna, Voděra a Charvát. Deklamovánku „Všem se nelze zachovat“ přednesl pan Brix.
 (Moravská orlice 14.10.1870)

„Níže psaný výbor plní milou povinnost, skládá-li tuto díky slavnému Čtenářskému spolku za bezplatné propůjčení místností spolkových, slavnému spolku pěveckému „Svatopluk“, jakož i pánům Voděrovi, Vodičkovi a Karlickému za laskavé spolupůsobení při první besedě dívčího spolku „Milada“ dne 25. září t. r. Zároveň děkuje všem hostům, zvláště ale příznivcům za jejich velmi četnou návštěvu.

Jménem výboru dívčího pěveckého a vzdělávacího spolku „Milada“ ve Slavkově dne 28. září 1870 František Charvát, ředitel zpěvu a Marie Ličmanová, starostka. (Moravská orlice 2.10.1870)

„S potěšením můžeme tvrditi, že již i v našem městě spolek dívčí přes 4 měsíce blahodárně působí. Dívčí slavkovský spolek „Milada“, vzal si za úkol cvičiti se ve zpěvu, pečovati o rozmnožení vědomostí spoluúďů poučnými přednáškami a čtením kněh a časopisů, jakož i síly spolkové k podporování blahodárných účelů soustřediti. Každého týhodne scházejí se dívky třikrát, a sice dvakrát k pěveckému cvičení a jednou ku přednášce, již drží protektor spolku vp. František Pojmon. Mimo to mohou se každého dne ve zvláštní čítárně scházeti, kde časopisy, jakož i knihy spolkové ku čtení vyloženy jsou.“ (Moravská orlice 14.10.1870)

- 6.11.1870 – **Klobouk / Na zdar** – divadlo, ochotníci, hráno v místnostech Čtenářského spolku. Účinkovali Josef Vodička, Brix, Em. Karlická, Friedlová, Kreizlová.
 (Moravská orlice 3.11. a 12.11.1870)

„Ochotníci slavkovští uspořádají v neděli dne 6. listopadu v půl sedmé hodině večer ku počtu otevření dívčího spolku „Milada“ slavnostní divadelní představení.“
 (Moravská orlice 3.11.1870)

22.11.1870 – Společný koncert spolků Milada a Svatopluk ke dni sv. Cecílie v místnostech Čtenářského spolku. (Moravská orlice 16.11.1870)

„Slavkovský pěvecký spolek „Svatopluk“ a dívčí spolek „Milada“ oslaví den sv. Cecílie (22.11.) následujícím způsobem: Ráno o půl 8 hodině sloužena bude slavnostní mše při níž Svatopluk zapěje Förstrovu vokální mši, Beethovenovu „Modlitbu pod hvězdami“ a Chmelíčkův žalm „Nebe tvář i země“. Večer na to bude uspořádána v místnostech Čtenářského spolku společenská hudební a pěvecká zábava bez tance, již se zúčastní všechny ve Slavkově stávající spolky.“ (Moravská orlice 16.11.1870)

22.

22.12.1870 - slavnost vánočního stromku – vystoupení školních dětí.

„Slavkovské obecní zastupitelstvo v šlechetných snahách vždy činné a neúnavné, uspořádá ve čtvrtek 22. prosince t. r. pro školní děti slavnost vánočního stromku. Započne o páté hodině večer v místnostech tělocvičné jednoty Sokol a bude sestávat ze zpěvů a deklamovánek školních dětí, načež se chudí, zvláště ale sirotci, obuví, šatstvem a jinými maličkostmi podělovati budou. Národní naší hymnou „Kde domov můj“, která se společně zapěje, ukončí se slavnost.“

(Moravská orlice 18.12.1870)

26.12.1870 – **Kapitola I., II., III. / Franciskovy námluvy** – slavnostní představení.

(Moravská orlice 18.12.1870)

1871

6.1.1871 při roční valné hromadě Čtenářského spolku zvoleni: předseda pan Ličman, místopředseda pan Nigrin, pokladník pan Valníček a knihovník pan Macenauer. Do výboru zvoleni: pan Charvát, Mazánek, Müller, Beka, Krampl a Em. Valníček.

V neděli na to se shromáždilo divadelní družstvo (členové tělocvičné jednoty Sokol) aby zkoumalo svou činnost za rok 1870. Čtena roční zpráva, dle níž provedeno 8 divadelních představení, vybralo se 20 zl. 19 kr. Převezeno 30 zl. na nářadí v tělocvičně, 50 zl. na zbudování nového jeviště, 10 zl. na divadelní knihovnu. Proneseno poděkování slečnám Zavadilové, Friedlové, Karlické a paní Martináskové za spoluúčinkování při divadelních představeních.

„Shromáždění se usnesli na tom, zříditi zvláštní ochotnický spolek, v němž by i ženským stejného práva s mužskými se dostalo. Do výboru tohoto spolku zvoleni: ředitel pan Bukovinský, předseda pan Brix, pokladník pan Götz, jednatel slečna Karlická a do výboru slečna Knittlová, pan Růžička a Macek. V našem městě tak působí již 7 vlasteneckých spolků.“

Jednota učitelská

Občanská záložna

Čtenářský spolek

pěvecký spolek Svatopluk

dívčí spolek Milada

tělocvičná jednota Sokol

ochotnický spolek – nově zřízený

(Moravská orlice 14.1.1871)

22.1.1871 – Beseda k narozeninám Pavla Křížkovského. Spolky Milada a Svatopluk v místnostech Čtenářského spolku. Program: Ouvertura, Svoji k svému – sbor od Bendla, Oumysl české děvy – sólová píseň od Pivody přednes slečna Friedlová, Pastýř a poutníci – sbor od Křížkovského, Ouvertura k opeře Cikánka pro klavír na čtyři ruce slečna E. Vodičková a pan Charvát, Touha – ženský sbor od Bendla – spolek Milada, Odvedeného prosba – sbor od Křížkovského – spolek Svatopluk, Ty malé milé pomněnky – smíšený sbor od Bendla – společně sbory Milada a Svatopluk. Spoluúčinkují brněnští umělci Otakar Kopecký – housle, František Mráček – violoncello. (Moravská orlice 17.1.1871)

20.2.1871 – Beseda – Milada a Svatopluk v místnostech Čtenářského spolku.

Program: Marseillaisa – Svatopluk, Jaro – ženský sbor od J. Zvonaře – spolek

Milada, deklamována – slečna Friedlová, sólo na housle – Otakar Kopecký -

člen brněnského divadla, Výprask – čtvero zpěv od Křížkovského,
deklač – slečna Karlická, sólo na cello – František Mráček – člen
brněnského divadla, Jaro lásky – mužský sbor od Františka Charváta – zpívá
Svatopluk, Kytičky – smíšený sbor od Průchy – Milada a Svatopluk.

26.3.1871 – **České amazonky aneb Ženská vojna**, žertovná hra od J. K. Tyla, ochotníci.
(Moravská orlice 24.3.1871)

7.5.1871 – **Vražda na uhelném trhu**, fraška v jednom jednání od Marie Gordon.
Nebezpečné sousedství. Hráno v místnostech Sokola.
(Moravská orlice 6.5.1871)

23.

11.6.1871 – **Lukrecie Borgia**, truchlohra ve 4 jednáních od Viktora Huga. Hráno v zahradě
U moravské orlice. (Moravská orlice 8.6.1871)

12.12.1871 Za sbormistra Svatopluka byl zvolen místo Františka Charváta Josef Mazánek.
Předsedou se stal Hynek Berka, do výboru zvoleni František Brix, František
Bašák, Alois Rohlena, Josef Karlický, Jan Müller, František Řičánek a
František Růžička.

1872

21.1.1872 – hostování, beseda – Svatopluk hostuje v Němčanech.
(Moravská orlice 13.1.1872)

4.2.1872 – beseda – Milada a Svatopluk v místnostech Čtenářského spolku.

11.8.1872 – **Bengálský tygr / Jeden z nás se musí oženit**, dvě jednoaktovky v podání
ochotníků. (žádost)

15.9.1872 – **Dědkův kalmuk**, fraška ve dvou jednáních od Karla Šimůnka
Osudný deštník, fraška v 1 jednání od Antonína Wolfa. Sehráli studující
ve prospěch chudé slavkovské mládeže. (Moravská orlice 12.9.1872)

22.9.1872 – beseda Svatopluka v místnostech Čtenářského spolku. Na programu:
Tichá Lužice – sbor od Knahla, Smyčcový kvartet od Beethovena,
Skřivánek – sbor od Javůrka, deklač, mužský sbor,
Ty malé milé pomněnky – smíšený sbor od Bendla.

3.11.1872 – **Nepravý a přece pravý** – veselohra v 1 jednání /
Prodaná láska, veselohra v 1 jednání od Jana Nerudy. (žádost)

1.12.1872 – **Troje políbení aneb Kotlár, kuchař a kožešník**, kouzelná fraška se zpěvy a
skupeními ve 3 jednáních od Hoppa. Hráno ochotníky Slavkovskými
v místnostech sokolských. (Moravská orlice 28.11.1872)

26.12.1872 – **On hledá poklad**, fraška se zpěvy v 1 jednání od Antonína Wolfa
Osudný den fidlovačky aneb Strašidlo v ševcovské dílně, fraška se zpěvy
v 1 jednání od Antonína Wolfa. Hráno ochotníky v místnostech Sokola.
(Moravská orlice 22.12.1872)

1873

V březnu roku 1873 pobývala ve Slavkově herecká společnost **Antonína Mušky**.

V Moravské orlici ze dne 18.3.1873 se píše: *Divadelní společnosti pod ředitelstvím pana Muška, nyní ve Slavkově meškající, volají za výtečně provedená představení ve Slavkově srdečné „na zdar!“ ochotníci slavkovští. Panu Muškovi řediteli divadla, pak panu Sibrtovi a jeho paní za skvělou hru a výborné představení po celou dobu, co v našem městě dleli, hřimavé sláva a na zdar ode všech navštěvovatelů divadla ve Slavkově. Zároveň doporučuji jmenovanou divadelní společnost pro její solidnost a výtečné hry ctěnému obecenstvu města Nového Rousínova a Výškova, kam v nejbližším čase zavítají.*
(Moravská orlice 18.3.1873)

30.3.1873 – **Mýlka v poschodí**, veselohra, ochotníci. (žádost)

25.5.1873 – **Půl hodiny knížetem / Vyhraný ženich / On má chybu** (žádost)

„Již od roku 1864 užíval Čtenářský spolek dosti prostranných místností ve školní budově. Nyní ale,

když se má národní škola ve Slavkově směniti na občanskou, bude Čtenářský spolek nucen o jiné místnosti se postarati. Kojíme se naději, že výbor Čtenářského spolku opět takové místnosti pronajme, aby se v nich všechny spolky soustřediti mohli.

Nechci se zde rozepisovati o blahodárném působení veškerých spolků, dlužno mi se zmíniti o dívčím spolku Milada, který již po dva roky se přičiňuje o to, aby chudobná školní mládež šactvem na zimu podělena být mohla.

Také je dlužno se zmínit o školní bibliotéce, která podporováním pana Leopolda Schlesingra, adjunkta při vrchnostenském úřadě již značně se rozmnožila. (Moravská orlice 29.5.1873)

24.

2.6.1873 – studující – **Faust druhý**, parodie na Shakespearovo Zkrocení zlé ženy.

Katuška = sl. **Hladíkova**, Tichý = pan **Stoppl**, Kamenický = **Materna**

Sám neví co chce, hráno na jevišti U černého orla.

„Na svatodušní pondělí překvapeno obecenstvo slavkovské ochotnickým představením, při kterém účinkovali některé síly Slavkovského spolku ochotníků a pp. studujících. Co se týče kusu samého, nebyl právě nejšťastněji zvolen. Hlavní úlohy byly v rukou nejlepších sil a kdyby se Katuška (slečna Hladíkova) v hlase a Faust opět v pohybech zmírnili, nebylo by ani co vytknouti. Pan Stopl (co Tichý), který by však byl lépe Matěje provedl, držel se statně. Z ostatních úloh vynikl pan Materna (co Kamenický). Představení se dávalo na jevišti ochotnického divadla U černého orla, ve prospěch školních dětí.“ (Moravská orlice 11.6.1873)

30.10.1873 - Koncert – hraje pan Heřmánek, žák ústavu slepých v Praze v hostinci pana Edvarda Banocha. (Moravská orlice 6.11.1873)

23.11.1873 – **Paragrafy pana Puškvorce / Tak je to na tom světě** – veselohra v 1 jednání od Josefa Štolby. (žádost)

28.12.1873 – **Já mám příjem**, veselohra v 1 jednání od F. F. Šamberka
Můj ráj, fraška v 1 jednání od Václava Julia Kavky. (žádost)

1874

V únoru a březnu hostovala ve Slavkově divadelní společnost Arnoštky Nápravníkové-Libické. 20.března 1874 odjela do Ivanovic.

27.9.1874 – **Pan Čapek**, veselohra v 1 jednání, z polštiny přeložil Ladislav Rieger.

Půl hodiny knížetem, veselohra v 1 jednání od Jaroše.

V představení hráli pánové Materna a Karlický. Hrano ve prospěch podporovacího spolku Radhošť.

„Jest tomu skorem více než půl druhého roku co studující slavkovští o sobě věděti nedali.

27.září nám poskytli páni studující večer skutečně příjemný. V udaný čas byly místnosti divadelní přeplněny obcenstvem. Studující svým úlohám dostáli. (Moravská orlice 6.10.1874)

V září 1874 přijela do Slavkova z Tišnova divadelní společnost Václava Pázdrala.

Ve Slavkově se představila ve složení:

Václav Pázdral 29 let, ženatý

Jan Hurt 25 roků, svobodný

František Vogel 26 roků, ženatý

Jan Bartel 25 roků, svobodný

Josef Světelský 25 roků, svobodný

Ján Staněk 29 roků, ženatý – provazník

Vilém Jelínek 38 roků, ženatý – rukavičkář

25.9.1874 opustili Slavkov a odjeli do Litomyšle.

- 8.11.1874 – 23.představení slavkovských ochotníků
Opička z besedy, veselohra v 1 jednání od Flotova
Osudné dostaveníčko, veselohra ve 2 jednáních od Antonie Molišové-Körschnerové. (Moravská orlice 7.11.1874)
8.12.1874 – **Smůla nad smůlu**, fraška od Feldmana, hráno v místnostech Čtenářského spolku, Výtěžek pro vánoční stromek chudých dětí. (žádost)

25.

Od 28.12.1874 do 22.1.1875 dlela ve Slavkově divadelní společnost Klotildy Neumann. Členové: Klotilda Neumann 1822 svobodná, Evelina Neumann 1844 dcera, Ema 1848 dcera, Karolina Schwarzová 49 roků vdova, Bedřich Schwarz 1859 syn, Magdalena Knoté 1833, August Schöbl, František Turb. 22.1.1875 odjeli do Bučovic.

1875

- 29.3.1875 – divadlo – ochotníci – **Honba na muže** M. Baluckého, překlad J. Bittner
25.představení Hrají: p. Hopl, sl. K-arlick-á, sl. V-a
České granáty Jos. Mik. Boleslavský
Hrají: pan K – ř, pan V – r, pan V – k, sl Ž – a
Výtěžek věnován k zařízení a opravě jeviště.

„V pondělí velikonoční hráli ochotníci slavkovští dvě frašky. Překvapili nás sice novou a vkusnou úpravou jeviště, nikoli však svým představením. Souhra nebyla skvělá. Zvláště v prvním kuse tratil děj, již sám sebou suchopárny na zajímavosti dlouhými mezerami mezi jednotlivými výstupy. Bylo sice pozorovati, že se páni ochotníci úlohám svým z paměti naučili, však naučiti se úlohu z paměti není ještě všechno, co se od herce žádá.“ (kráceno) (Moravská orlice 8.4.1875)

- 1.8.1875 – **Svůj k svému**, fraška od F. F. Šamberka.
Bál se trichia, dramatický žert od Antonie Molišové-Körschnerové.
Hráno v hostinci „U černého orla“.

„Dne 1.srpna dáváno u nás opět jednou divadelní představení zásluhou především pánů studentů za vedení činného pana Ot. K. Hrálo se, až na nějaké maličkosti, dosti zdařile. Díkázem byly bouřlivé potlesky a volání, jež se některým slečnám a pánům dostaly.“ (Moravská orlice 13.8.1875)

- 22.8.1875 – **Sliby-chyby**, veselohra od Mirchovského.
Posvícení v Malčicích od A. C. Tábořského
Hráno v hostinci „U černého orla“ (žádost)
3.9.1875 – **Bratr honák**, veselohra podle Zbraslavského. Hráno ve spolkových místnostech. (žádost)
19.9.1875 – **Bratr honák**, v místnostech Čtenářského spolku – opakování. (žádost)

1876

V polovině prázdnin se sešlo 16 studujících ze slavkovska a bučovska, aby se poradili, jak dále s divadelní činností. Dosud vždy o prázdninách sehráli slavkovští studenti nějakou divadelní hru. V tomto roce se jim to nepodařilo. Výsledkem schůzky byly dvě inscenace.

- 20.8.1876 sehráno **divadelní představení** v Holubicích
27.8.1876 hráno **divadlo** ve Zbejšově
10.9.1876 Studující slavkovští za přispění pp. ochotníků uspořádali besedu ve Slavkově.

Slavkovští ochotníci nedokázali v tomto roce připravit žádné divadelní představení.

„Dne 10 září překvapili nás studující slavkovští „Besedou“. Přispěním pánů ochotníků slavkovských a několika pánů z Vyškova vynaložili studující veškerou píli, aby učinili za dost všemu, co beseda vyžaduje. Zejména se líbila ouvertura z Orfea v podsvětí, kterou zdařile provedla vyškovská kapela pana Slezáčka. (Pan Slezáček pak zahrál na housle sólovou skladbu.) Produkce na piáno přednesl pan František Sedláček a poslední číslo programu „Koncertní polka“, vlastní to kompozice pana Slezáčka.“
(Moravská orlice 24.9.1876)

Po šestiletém působení se rozešel dívčí spolek Milada.

26.

„Spolek se rozešel. Ve Slavkově rozešel se dobrovolně po šestiletém trvání svém dívčí pěvecký a vzdělávací spolek Milada, za příčinou malého účastenství.“
(Moravská orlice 20.12.1876)

25.11.1876 – První koncert nově založeného vyškovského kvarteta v hostinci

U černého orla ve Slavkově.

(Moravská orlice 19.11.1876)

31.12.1876 – **Únos**, veselohra v 1 jednání od Josefa Štolby.

Ona mne miluje, veselohra ve 2 jednáních od Pflégra-Moravského.

Představení provedeno v hostinci U černého orla. Výnos představení věnován na rozšíření a opravu jeviště.
(Moravská orlice 29.12.1876)

1877

15.8.1877 – studující – **Marnotratný syn**, v místnostech U černého orla

„Ve středu 15.srpna zařídili slavkovští studující v místnostech U černého orla divadelní představení „Marnotratný syn.“ Čistý výnos věnován spolku „Radhošť“ ku podpoře chudých moravsko-slovenských studujících na univerzitě pražské. Mimo studujících účinkovali též slavkovští ochotníci a ačkoliv se od ochotníků, kteří jen jednou v roce hrají očekávat nemůže, by vynikali jako studující, musíme přece přiznati, že dostáli své úloze úplně. Obzvláště pan Stopl a Krčmář, slečny Drápalová, Drkošová a Chvalkovských bylo pozorovati, že úlohy jim svěřené pilně propracovali, což patrně na nenuceném vystoupení, na výřečnosti a zběhlosti v přednášce. Též slečna Levá dostala své úloze i když vystoupila poprvé. Divadelní místnosti byly přeplněny obecenstvem a po skončení nastala taneční zábava. Při této příležitosti nemůžeme opomenouti vytknouti pp. studujícím jich nešetřné jednání proti slečnám, s nimiž hráli a s nimi pak při zábavě úplně pohrdli. Urážka ta byla tím větší, pováží-li se, že slečny německé strany vřele přivítány a baveny byly.“

(Moravská orlice 30.8.1877)

Čistý výnos věnován spolku Radhošť ku podpoře chudých moravských studentů na pražské univerzitě. V představení účinkovali i slavkovští ochotníci: pan Stopl a Krčmář, slečny

J. Drápalová, Drkošová, Chvalkovských a Levá .
(Moravská orlice 30.8.1877)

Z kanceláře okresního hejtmána přišlo sice povolení, ale s cenzurními výtkami.
(povolenka)

1878

V lednu se rozešel Německý čtenářský spolek ve Slavkově.

„Měli jsme zde několik divadelních ochotníků. A teď se žádný ani nepokusí hráti divadlo. Ochotníci, kteří dříve hrávali, ti již přestali a málo jen jich zbylo. Což pak nikdo nežije ve Slavkově, že se o to nepostará ? Máme přece slušné divadlo a ještě před čtyřmi roky hrávalo se dosti často s dobrým úspěchem. Třeba jen, aby se věci té někdo rázně ujal a pak to zajisté půjde.“

(Moravská orlice 22.1.1878)

6.12.1878 – **Staří blázni**, veselohra od Josefa Štolby, hráno v sále hostince U černého orla.

Představení připravili ochotníci. Výtěžek věnován na vánoční stromek.

(Moravská orlice 5.12.1878)

26.12.1878 – **Hypochondr**, fraška ve 4 jednáních od G. Mosera.

Telefon, veselohra v 1 jednání od Oto Pinkase.

Představení sehráli ochotníci v novém sále hostince U černého orla. Výnos věnován na nový kříž „Na příhoně“ u Slavkova.

(Moravská orlice 24.12.1878)

27.

„Ještě před rokem byla u nás nouze o řádnou a prostranou místnost k odbývání zábav. Nedostatků tomu odpomohl pan Bř., majitel hostince U černého orla tím, že opraviv celý dům, zbudoval i velký sál v prvním poschodí, který však tu chybu má, že se do něho jen po krkolomných schodech dostati lze. O hudební zábavy stará se s chválihodnou horlivostí pan Šerý, zdejší ředitel kostelní hudby, společně se zpěváckým spolkem. Též i zdejší divadelní ochotníci dávali ve dvou měsících troje představení s dobrým úspěchem.“

(Moravská orlice 20.2.1879)

1879

2.2.1879 – **V ochraně Napoleona I.**, žert v 1 jednání od Ladislava Stroupežnického.

Zuzančin pan kaprál, fraška se zpěvy v 5 jednáních od L. Costy.

Hráno na novém jevišti v hostinci U černého orla.

50 divadelní představení slavkovských ochotníků. (Moravská orlice 30.1.1879)

V březnu podána žádost o povolení hry **Ptáčnickova dcera** a žertovného výstupu od Aloise Kalendy **Jen žádného od militér.** (žádost)

14.4.1879 – divadlo – **Sedlák milostpán**, fraška ve 3 jednáních od Otty Pinkase. (žádost)

20.4.1879 – divadlo – **Sedlák milostpán** - slavnostní představení k oslavě stříbrné svatby Franze Josefa. I. - opakování

24.4.1879 – **Oslava stříbrné svatby J. V. Slavná mše, slavnostní projev na schodech kostela přednesený starostou Maternou, zasazení stromů kolem kostela. Večer byl proveden koncert, při němž měl úvodní slovo pan dr. Javůrek. Program obstarali před zaplněným sálem osvědčené síly ochotnické hudební i pěvecké.**

25.4. odpoledne koncert žáků a večer školní představení.

25.4.1879 – večer slavnostní představení dětského divadla. „Po otevření opony stálo na jevišti 26 malých hudebníků (mezi nimi dvě děvčátka) a po boku kapelníka stála A. M., kteráž zvučným hlasem a zápalem přednesla proslov. Po skončení zahrála hymna. Na to se otevřela opona před jednoaktovou hrou **Jeninčin svátek**, ve kterém hrálo sedm malých dívek a nacvičil je pan učitel Sedláček. Poté žák sedmé třídy Hugo Klíma přednesl Hrubého báseň. Na to zazněl „svatební pochod“ a po něm druhá divadelní hra **Božena borotínská**, původní báchorka ve 3 obrazech od Václava Žižaly-Donovského. Žákyně Höringová, Ličmanová a Východilová přednesly báseň „Vnuk a děd“. Hudba zahrála předeheru k Básníku a sedlákově. Pak následoval první výstup druhého jednání se suitou duchů. Po skončení hry přednesla žákyně Bernatová ještě jednu báseň. Večer byl zakončen produkcí malých hudebníků a průvodem. Velké zásluhy na tomto školním představení měli mladí učitelé Mezník, Bačák, Mikulík a slečny Kučerová a Hovorková. Celý program slavnostního představení zajistil pan učitel Klíma.

(Moravská orlice 11.5.1879)

2.6.1879 – **Půjčil svou ženu**, veselohra ve 3 jednáních od Eduarda V. Štolovského.

První nebožtík

Představení sehráno na zahradě pana Kohoutka (v čís.68 ?) (žádost)

10.8.1879 – **Svatojánská slavnost aneb Vyloučení studenti**, veselohra ve 4 jednáních od Rodericha Benedixe v překladu Elišky Peškové. Hrají studující

- slavkovští. (Moravská orlice 7.8.1879)
- 9.11.1879 – **Díblík**, obraz ze života venkovského v 5 jednáních podle románu George Sandové v překladu J.V.Friče. (Moravská orlice 9.11.1879)
- 23.11.1879 – koncert – spolek Svatopluk v sále U černého orla.
 Program: Pochod od Josefa Šerého, Nabuchodonozor – předehra k opeře od Verdiho, Na Moravu – sbor od dr. Norberta Javůrka, árie z opery Beňovský od Dopplera, Slovanská kytice z luhů slovenských – smíšený sbor od L. Procházky, Cavatina z opery Ugo di Parigi od Donizettiho, Staročeský zpěv válečný – mužský sbor od J. Pecha. (Moravská orlice 23.11.1879)

28.

- 7.12.1879 – **Ženich z hladu**, veselohra v 1 jednání od Jana Nerudy.
V ochraně Napoleona I., žert v 1 jednání od Ladislava Stroupežnického.
Telegram, veselohra v 1 jednání od Gustava Pflegra- Moravského.
 Výtěžek ve prospěch vánočního stromku školních dětí na občanské a národní škole ve Slavkově. (Moravská orlice 5.12.1879)
- 26.12.1879 – **Otče náš**, obraz ze života ve 3 jednáních od E. K., překlad E. Pešková.
Němý, žert v 1 jednání od Kotzebue, volně upravil V. J. Kavka.
Změnil datum, původní veselohra od Pinkase.
 Hrání v místnostech U černého orla. (povolenska)

„Ochotníci uzavřeli po uhrazení výloh, zbudování nové opony a obnovením jeviště povstalých, působiti pouze k dobročinným účelům města Slavkova a doufají, že ctěné obecenstvo jejich dobrou snahu hojnou návštěvou odmění.“ (Moravská orlice 23.12.1879)

- 31.12.1879 – Silvestr ve společné účasti spolků Čtenářského, ochotníků a hudebníků.

1880

„Jest to jedna z chvalných stránek města našeho, v němž zakotvil se čilý ruch společenský pilným působením spolků zdejších. Ve čtenářském spolku odbývají se občas přednášky. Poslední dvě „O časových poměrech čili jindy a nyní“ přednesena panem ředitelem Mazánkem a druhá „O nebi hvězdnatém“ konána důstojným pánem katechetou Antonínem Kyzlinkem. O koncertech a divadelních představeních se nebudu zmiňovat, poněvadž o nich nejednou veřejná zmínka učiněna byla. Snahou hudebního spolku, by zdárněji se vyvíjeti mohl, opatřeno právě v tyto dny harmonium spolkové.“

- 1.2.1880 – uskutečněn ples spolků Čtenářského, Pěvecko-hudebního a ochotnického.
 Hlavními organizátory byli Josef Péza, J. Müller a Leopold Šlesinger. Ples se odbýval v sále U černého orla. (Moravská orlice 11.2.1880)
- 15.2.1880 – **Petr jako Pavel aneb Opatrnosti nikdy nezbývá**, fraška ve 3 jednáních od Mosera a Jacobsona, úprava pro české jeviště K. Tůma. V místnostech U černého orla. (Moravská orlice 11.2.1880)
- 7.3.1880 – **Brute, pust' Césara**, veselohra v 1 dějství od M. Rosiéra.
Hloupá i učená, veselohra v 1 jednání od Plötzla.
Dostaveníčko, žert v 1 jednání od Stanislava Pfeiffra.
 Odehráno v sále U černého orla. (Moravská orlice 3.3.1880)
- 29.3.1880 – **Ďáblova bařina**, obraz ze života venkovského ve 4 jednáních podle francouzské povídky George Sandové v překladu J. V. Lomnického. Režie Leopold Schlesinger. Hrání v sále hostince U černého orla. (Moravská orlice 23.3.1880)

„Ochotníci našeho města pořádali dne 29. t.m. divadelní představení „Ďáblova bařina“ v místnostech U černého orla, kteréž se vydařilo velmi skvěle. Vůbec lze našim čilým ochotníkům

vzdáti plnou chválu, že udržují stále živý ruch mezi naším obcenstvem, které též jejich snah v plné míře uznává. Zvláště vzdáváme díky panu režisérovi Schlesingrovi, kterýž s energií řídí ochotnický spolek – dále panu Markovi, panu Blahutkovi, sličné naší slečně Marii Řičánkové, kteráž jest ozdobou našeho čilého spolku, jakož i slečně Drápalové a jiným dámám a pánům, kteří nás spoluúčinkováním potěšují. Konečně máme za povinnost vysloviti svoje uznání panu Kocianovi, hostinskému, jenž nás dobrým jídlem i pitím z pivovaru slavkovského častoval.“

(Moravská orlice

4.4.1880) 4.dubna 1880 členové ochotnického spolku oslavili jmeniny starosty města Slavkova Judr. Čeňka Materny před jeho domem, odpálením bengálského ohně a předáním kytice s blahopřáním.

(Moravská orlice 6.4.1880

29.

18.4.1880 – **Všecko ví**, fraška ve 4 jednáních od Louise Benoit Picarda.

Filolog v nesnážích, veselohra v 1 jednání od Antonie Melišové.

Hráno v místnostech U černého orla. Čistý výnos věnován fondu na vybudování městského parku.

(Moravská orlice 14.4.1880)

18.8.1880 – koncert k **50 tým narozeninám Jeho veličenstva Františka Josefa I.**

Pěvecko-hudební spolek připravil tento program:

Pochod z opery Sommernachtstraum od Mendelssohna, mužský sbor ku

slavnosti 50 ti letých narozenin J.v. císaře od Vognera, Ouvertura – z opery

Zampa od Herolda, Žnečka – smíšený sbor od Nešvery, Kdyby ten slaviček –

smíšený sbor od Nešvery, Nabuco – koncertní arie pro křídlovku od Verdiho,

Růžinka – mužský sbor od Bendla, Polka od Josefa Šerého.

Koncert pořádán v místnostech pana Pavelky.

(Moravská orlice 17.8.1880)

„Dne 17. srpna odpoledne vyvěšeny prapory na radnici, zámku, okresním soudě a četných jiných staveních soukromých i obecních. Večer osvětleno celé město a vyjímal se zvláště zámek pana hraběte Kounice. Hudebníci slavkovského spolku vysloužilců chodili hrajíce po městě a zastavili se u radnice, okresního soudu, cukrovaru atd., kdež hlučné „Sláva“ Jeho Veličenstvu provoláváno.

Dne 18. srpna byla velká mše svatá v hlavním chrámu hojně navštívena a navečer koncert zpěvácko- hudebního spolku slavkovského, kterýžto se velmi vydařil a po němž následovala taneční zábava dlouho přes půlnoc k uspokojení omladiny.“

(Moravská orlice 5.9.1880)

26.9.1880 – divadlo – **Jací jsou ti naši muži**, žert ve 4 jednáních od Julia Resena

Představení věnováno postiženým povodní. (Moravská orlice 21.9.1880)

Hráno v místnostech hostince U černého orla. (povolenka)

„Divadelní ochotnické družstvo ve Slavkově, pokládá za svoji povinnost vzdáti své nejvřelejší díky vysoceurozené paní Elišce hraběnce z Kauniců, za laskavě zaslanych 15 zl. K divadelnímu představení, které ve prospěch povodní poškozených na Moravě dne 26. t.m. uspořádáno bylo.

Kromě toho činí ochotnické divadelní družstvo svou milou povinnost, vzdávajíc své nejsrdečnější díky panu Otakarovi Maternovi, asistentu inženýrskému ve Vyškově, co velkému příznivci našeho divadla, kterou přízeň projevil tím, že vymaloval pro jeviště nový, krásný a vkusný sál, který v obcenstvu s nemalou chválou přijat byl.“

(Moravská orlice 3.10.1880)

Nová divadelní společnost pí. Kamily Staňkové-Liberté meškající tou dobou ve Slavkově na Moravě přijímá dosud herce i herečky pro všeliké obory. Ze Slavkova odebere se společnost do Bučovic.

(Divadelní listy 27. listopadu 1880)

Pan Otakar Materna asistent inženýr ve Vyškově vymaloval divadelní sál.

(Moravská orlice 3.10.1880)

5.12.1880 – **Bělouši**, veselohra ve 4 jednáních od V. K. Klicpery. V sále U černého orla

provedeno ve prospěch vánočního stromku.

(Moravská orlice 2.12.1880)

22.12.1880 – **Dcery pana Zajíčka**, obraz ze života ve 4 jednáních od L'Arrongea. V sále hostince U černého orla.

(Moravská orlice 22.12.1880)

„Dne 22.12. konala se ve školní budově slavnost vánočního stromku, kteráž se štědrostí nadmíru zdařila. Jmenovitě horliví ochotníci zdejší uspořádali k tomu účelu divadelní představení, jehož čistý výnos 25 zl. pro vánoční stromek věnovali. Při tom budiž také podotknuto, že pan Antonín Přikryl, lékárník ve Slavkově, překrásný ohňostroj při téže představení bezplatně zařídil. Nejvíce zásluh o zdar všeho získali pánové dr. Čeněk Materna, protektor a Leopold Šlesinger, ředitel divadla ochotnického.“

(Moravská orlice 30.12.1880)

30.

1881

23.1.1881 – **Vlastencové bohumilí**, veselohra od M. Zünga, v sále U černého orla.

(Moravská orlice 20.1.1881)

„V neděli 16.1.1881 odbývala se řádná roční hromada Pěvecko-hudebního spolku Svatopluk, za přítomnosti jeho předsedy pana Dr. Javůrka a více než třiceti výkonnými členy. Spolek Svatopluk byl ve Slavkově založen v roce 1866 a patří tedy k nejstarším pěveckým jednotám na Moravě. Na příjmech se v loňské roce vybralo 245 zl. 9 kr. Vydáno bylo 233 zl. 11 kr. A to proto, že spolek zakoupil harmonium v ceně 125 zl. Ve volbách byl za předsedu zvolen pan Dr. Javůrek, za sbormistra pan Josef Šerý, za jednatele pan lékárník Přikryl a za pokladníka pan S. Müller. Do výboru zvoleni pánové Mazánek, Peza, Sedláček, Brix, Funtíček a Bačák.“

(Moravská orlice 30.1.1881)

13.2.1881 – spolek Svatopluk pořádá ve dvoraně U černého orla besedu s programem:

Pochod, Na Prahu – mužský sbor od V. J. Veita, Orfeus v podsvětí – předehra operety – sólo na housle hraje Antonín Přikryl, lékárník ve Slavkově, dvojzpěv z opery Prodaná nevěsta od Bedřicha Smetany přednese slečna Josefina Drkošová a pan Peza, Lípa – mužský sbor, Koncertní árie od Nikolaie – sólo na křídlovku zahraje pan Josef Šerý, sexteto z Prodané nevěsty přednesou slečna Božena Mazánková, Marie Jandlová, Marie Macenaurová a pánové Antonín Přikryl, Sedláček a K. Materna, Skřivánek – mužský sbor od dr. A. Javůrka, Verdicte – valčík od Eduarda Strausse – řídí Josef Šerý.

(Moravská orlice 5.2.1881)

„Ze Slavkova. Dne 13. m. m. Zařídil náš statečný pěvecko-hudební spolek Svatopluk besedu, která ukázala, jak veliký pokrok spolek učinil. Málo který zpěvácký spolek na Moravě chová ovšem ve středu svém muže v umění hudebním tak proslulého. Jestliže to pan Dr. Antonín Javůrek, známý skladatel po širé zemi česko-moravské, jenž řídí a spravuje spolek s nevšední horlivostí. Beseda byla původně připravována ku oslavě sňatku J. V. Královce Rudolfa s princeznou Stefanií. Na besedu těšilo se celé město a věru málo kdy byly místnosti U černého orla četněji navštíveny. Dámy dostavily se ve vybraných šatech v počtu velmi hojném a nejen měšťané ale i okolní hosté přišli na besedu. Spolek zahájil pěveckou část mohutným sborem „Na Prahu“ od J. V. Veita. Jeho přesné provedení učinilo hluboký dojem na posluchačstvo, kteréž hlučným potleskem pochválilo snaživé zpěváky. Na to následovala ouvertura „Orfeus v podsvětí“, která svou lehkou a velmi příjemnou harmonií okouzila posluchačstvo. Při této produkci hlavní zásluhu získal sobě náš chvalně známý pan Antonín Přikryl, lékárník ve Slavkově, který sólo na housle s uměleckou dovedností provedl. A co máme říci o naší „Slovanské lípě? Jest to pěkný, lehký sbor a byl též dobře zazpíván. Máme za to, že si jej i ostatní pěvečtí spolkové oblíbí, Korunou besední části byly však skladby našeho velmistra Bedřicha Smetany. Sextet „Rozmysli si Mařenka“ a dvojzpěv z opery „Prodaná nevěsta“. Těžké tyto zpěvy velmi pěkně a s citem zapěny byly slečnami Josefínou Drkošovou, Marií Jandlovou, Boženou Mazánkovou a Marií Macenaurovou a pány J. Pezou, Antonínem Přikrylem a JUC. Karlem Maternou. Ve dvojzpěvu vynikl zvláště Peza svým tenorem. Na to se sálem rozléhaly ladné zvuky křídlovky, které dovedně vyloudil náš obětavý sbormistr pan Josef Šerý, který velkých zásluh o spolek získal. Zpěvy zakončily žertovným sborem „Skřivánek“, znamenitou to skladbou

našeho předsedy Dr. Antonína Javůrka, Uznání zasluhuje ředitel měšťanské školy pan J. Mazánek, který ač jsa nejstarším členem spolku, velmi horlivě pro dobro spolku působí. Pak následoval tanec, který při zvučné hudbě trval až do ranních červánků. Sál byl vyzdoben od pánů Peza a A. Rohlena.“

(Moravská orlice 6.3.1881)

„Učitelská jednota slavkovská konati bude schůzi svou ve čtvrtek 12.května t. r. protože c.k. okresní školní rada vyškovská na 9. května prázdnin nepovolila. Rovněž nedovolila, aby dětská divadla za příležitosti sňatku J. C. V. Korunního prince Rudolfa hrána byla.“

(Moravská orlice 27.4.1881)

31.

8.5.1881 – **Kdo bude dědit**, veselohra v 1 jednání podle A. K. Přeložila Eliška Pešková.

Slavnostní představení k nadcházejícímu **sňatku prince Rudolfa Habsburského** se Štěpánkou, vévodkyní Saskou. (Sňatek byl uzavřen 10.5.1881)

„Řada slavností započala v neděli slavnostním divadlem ochotnictva zdejšího, zahájena jsouc proslovem k veledůležité události cituplně a důmyslně složeným. V pondělí, již záhy z rána počaly se domy prapory odívati. Za dunění děl a rachocení hmoždířů osvětleno město po osmé hodině večerní. Po provedení hymny národní procházel spolek veteránů s lampiony a hlučnou hudbou ulice, stanul pak na náměstí, kde byl odpálen ohňostroj. Navečer dalšího dne slavnost dokončena koncertem spolku hudebního a zpěváckého.“

(Moravská orlice 18.5.1881)

10.5.1881 – Pěvecko-hudební spolek Svatopluk ve Slavkově uspořádá ve dvoraně U černého orla k oslavení sňatku korunního prince slavnostní besedu spojenou s taneční zábavou ve prospěch tamního sirotčího fondu.

(Moravská orlice 6.5.1881)

12.8.1881 vyhořelo v Praze Národní divadlo.

od 5.8.1881 dlela ve Slavkově divadelní společnost Václava Svobody.

21.8.1881 uvedla ve Slavkově benefiční představení ve prospěch shořelého Národního divadla v Praze.

Divadelní ředitel pan Václav Svoboda ve Slavkově uspořádal divadelní představení, v němž studující účinkovali. Hrála se opereta „Dáblův podíl.“

(Moravská orlice 20.8.1881)

„Odesláno 9.9.1881 slavnému c.k. Okresnímu hejtmanství ve Vyškově.

Dle žádosti své měl pan Václav Svoboda jen v úmyslu 12 divadelních her ve Slavkově provozovati, což však snad omylem ve vyřízení ze dne 28.7.1881 vytknuto nebylo avšak z dalšího vyřízení ze dne 19.8.1881 vyplývá.

Jelikož pan Svoboda však již 27 her divadelních dával do dne 8.9.1881 včetně a ještě dále zde meškati a hráti obmyslí, tedy pro vyvarování se kolize se žádá: račiš Slavné c.k. okresní hejtmanství panu Václavu Svobodovi vysvětliti, jak dalece jemu povolení pro město Slavkov uděleno bylo a za urovnáním přílohy podepsané představenstvo o tom uvědomiti.“ Ve Slavkově 9.9.1881

11.9.1881 – Ochotníci slavkovští (Jan V. Kocian) **Třicátý listopad**

Domácí špehoun, veselohra ve 2 jednáních od S. Schlesingera. V hostince U černého orla hru režíroval Leopold Schlesinger. (povolenka)

8.12.1881 – Ochotníci slavkovští (jednatel Jan V. Kocian) **Jen moudře**

Nevěsta z obžínky, obrázek ze života ve 3 jednáních. V sále hostince U černého orla režíroval Leopold Schlesinger. (povolenka)

1882

březen 1882 – zábava – Svatopluk

„Přední spolky ve Slavkově jsou: Spolek čtenářský a spolek Svatopluk – pěvecko-hudební. Oba jmenované spolky jsou sice odděleny, avšak duševně nemálo spolu spřízněny. V obou t. č. předsedá proslulý hudební skladatel pan dr. Antonín Javůrek. Na vyzvání výboru Svatopluka, se přihlásil značný počet nových členů. Proto také spolek Svatopluk uspořádal pěknou šibřinkovou besedu na pondělí masopustní. Pěkně upravené místnosti na městské radnici sotva stačily, aby pojaly značný počet obecnstva. Sbory mužské a smíšené, produkce instrumentální, tercett, komické výstupy se střídaly a všechny mile pobavily. Zvláště vytykáme z programu tercett z nové operety našeho předsedy pana dr. Antonína Javůrka „Prodaný nos“.

32.

Co se pak týká čtenářského spolku, je sice pravda, že máme dosti členů, než málo návštěvníků. Knihovna spolková pilně používána bývá. Spolek se přestěhoval do nové místnosti na městské radnici. Vzácným příznivcem naší spolkové knihovny je slovutný purkmistr města Slavkova pan dr. Čeněk Materna, který do ní četná a vzácná díla věnoval.“

(Moravská orlice 2.3.1882)

15.8.1882 – studující (Josef Šeda)

Prodaná láska, veselohra v 1 jednání od Jana Nerudy.

Tři faraonové, veselohra v 1 jednání od J.J.Kolára. V místnostech hostince

U slunce, hostinského Edmunda Baňocha. (povolenska)

Současně uspořádána Velká národní slavnost a prázdninový sjezd studentstva. Organizovali František Jokl a Josef Šeda.

27.8.1882 – studující (Vilém Jandl) – **Nepravý a přece pravý**, fraška ve 3 dějstvích od

Františka Roberta Hocke. Pořádáno v hostinci U slunce Edmunda

Bandoucha. (povolenska)

„Dne 15. a 27.srpna 1882 dávano ve Slavkově představení spojené s taneční zábavou. Podvkrátě za velmi četné a vzácné návštěvy, jak viděti z čistého výnosu, který činí 35 zl. 56 kr. (ku kterému vysoké panstvo zdejší 20 zl. Přispělo) a jež Matici Ústřední věnováno bylo. Výnos prvního představení, 28 zl., věnován Matici brněnské. O zdařilé sehrání se postarala slečna M. Stejskalová, jež obětavě své síly ku zdaru divadla obětovala. V prvním i druhém představení slečna Stejskalova vynikala nad jiné výtečnou hrou. Těž slečna Baňochová velmi dobře dostála svým úlohám v obou představeních. Z pánů zejména sluší vytknouti pana Josefa Mazánka, jenž hned svým prvním vystoupením obecnstvo si získal.

V obou představeních pořádáno smyčcové sexteto, vlasteneckou píli pp. Šerého, A. Přikryla a J. Sedláka, kteří se vyznamenali krásným provedením pečlivě vybraných kusů.

První představení poctila svou návštěvou paní hraběnka Kounicová, druhému přítomen byl mladý pan hrabě Kounic, paní kněžna Hohenlohová a pan hrabě Andrassy se svou chotí, dcerou zdejšího pana hraběte.“

(Moravská orlice 8.9.1882)

„Všem, kdož ku zdaru našeho divadelního představení jakýmkoliv způsobem se přičinili, bud'tež tímto vzdány díky nejsrdečnější. Zejména však Její milosti paní hraběnce Elišce Kounicové, která nás svou vysokou návštěvou poctila. Zvláště též slečnám Marii Baňouchové a Marii Stejskalové za laskavé spoluúčinkování, slovutnému ochotnickému spolku za zapůjčení jeviště, slavnému dobrovolnému hasičskému sboru za konání požární hlídky, jeho veliteli panu A. Přikrylovi, osvědčenému příteli studentstva, panu Edmundu Baňouchovi za přenechání sálu a panu Martináskovi za práci vláseňkářskou.“ Studentstvo slavkovské. (Moravská orlice 16.9.1882)

„Všem, kteří ku zdaru našeho posledního divadelního představení přispěli, vzdáváme vřelý dík. Slavnému ochotnickému spolku za laskavé propůjčení jeviště, ctěným slečnám Marii Stejskalové,

Marii Baňouchové a A. Macenaurové za laskavé spoluúčinkování, zvláště pak řediteli kůru panu Josefu Šerému, jenž zdařilými produkcemi hudebními a tím, že k nápěvům písní hudbu složil, velikým díkem si nás zavázal.“
(Moravská orlice 24.9.1882)

„Lokální schůze studentstva okresů brněnského, výškovského, slavkovského a bučovského.
Schůze se odbývala dne 27.9. v místnostech „U slunce“ ve Slavkově. Za přítomnosti a dozoru c.k. okresního hejtmána V. Kramera o třetí hodině odpolední byla zahájena. Předsedou zvolen J. Kuchta, zapisovatelem B. Valenta. Před vlastním rokováním přečten starostou akademického čtenářského spolku v Praze V. Hübnerem poslaný dopis. Pan Jokl promluvil o potřebě a účelu lokálních schůzí, jakožto příprav k centrální schůzi veškerého moravského studentstva.

33.

Pan Šeda zavedl rozpravu o literatuře ve službě osvěty a probuzení národního. O poměru českého studentstva k jazyku německému pronesl delší řeč pan František Jokl. „Universita jest ústav, jehož jediným úkolem jest dokonalé vzdělání vědecké, není školou, kde by se učilo cizími jazyky mluvit. Principiálně nuceným osvědčováním znalosti jazyka německého u posluchačů české university, čest národa českého jest degradována a práva jeho občanská znevažována.“ Večer na počest hostů hráno divadelní představení „Nepravý a přece pravý“.
(Hlasy z Hané 7.9.1882)

10.9.1882 – studující – **Františkové a Františky aneb U nás je posvícení**, fraška se zpěvy ve 2 jednáních od Františka Hamzy.

Únos, veselohra v 1 jednání od Josefa Štolby.

„Studující slavkovští uspořádají na rozloučenou v místnostech pana Edmunda Baňocha divadelní představení ve prospěch chudých žáků měšťanské školy ve Slavkově s hudebními produkcemi, jež přednese pan Josef Šerý se svými žáky. Hudební pořádek před představením a během něho: Kéler Béla – Overture, Mayerbeer – Potpourri z opery Robert Dábel, Abt – Kukačka – tercet, Strauss – valčík, Seifert – pochod. Začátek v 8 hodin, po divadle taneční zábava.“

(Moravská orlice 10.9.1882)

„Veřejnou pochvalu zasluhují páni studující slavkovští, kteří za spoluúčinkování pana Josefa Šerého uspořádali dne 10. září divadelní představení s hudební zábavou a věnovali čistý výtěžek 30 zlatých ve prospěch chudobných žáků slavkovských.“
(Moravská orlice 22.9.1882)

19.11.1882 – divadlo – **Zuzančin pan kaprál**, fraška se zpěvy v 5 jednáních od Carla Costy. V hostinci U černého orla.

69 té představení ve prospěch náradí pro slavkovské hasiče. (povolenka)

Od 29. listopadu 1882 – hostovala ve Slavkově společnost Kamily Staňkové-Liberté v domě číslo 66 (hostinci U slunce).

26.11.1882 – spolek Svatopluk uspořádal v místnostech pana Krpaty merendu.

Program: Magyar Indulo – pochod od Josefa Müllera, Overture od Béla Kelera, Odpadlý od srdce – mužský sbor od Křížkovského, Potpourri z opery Robert Dábel pro orchestr a harmonium, Co jsi ty Vesno laskavá – smíšený sbor od Františka Pivody, Žena panovnice – deklamovánka od A. Crhy, Klepny – komický výjev od dr. Inera, Lovecká od Josefa Soukupa, Veselý kovář – pro orchestr se zpěvem od Petera, Kupletto od slečny N., Tyk tak – polka pro orchestr od Johanna Strausse.

(Dalibor 10.12.1882/ Moravská orlice 25.11.1882)

10.12.1882 – **Doktor Kalous**, veselohra v 5 jednáních od Adolpha L'Arronge. Hráno ve prospěch vánočního stromku v hostinci U černého orla. Režie Leopold Schlesinger. Jednatel spolku Jan Kocian.

70 té představení slavkovských ochotníků. (povolenka a plakát)

Nová divadelní společnost pí. Kamily Staňkové-Liberté meškající tou dobou ve Slavkově na Moravě přijímá dosud herce i herečky pro všeliké obory. Ze Slavkova odebere se společnost do Bučovic. (Divadelní listy 5.1.1883)

4.2.1883 – **Nápoj lásky**, opereta od Suppého. Účinkovali slečna Božena Mazánková, slečna Aloisie Macenaurová, pan Antonín Přikryl – lékárník, Emanuel Mikulík – učitel. Při realizaci pomohl František Jokl. Režie a dirigent Josef Šerý, ředitel kůru ve Slavkově.

34.

„Všem p. t. Ctěným dámám a pánům, kteří spoluúčinkují o zdar operety „Nápoj lásky“ od Suppého, provedené 4. tohoto měsíce ochotně se přičinili, zvláště pak slečně Boženě Mazánkové, Slečně Aloisii Macenaurové, panu Antonínu Přikrylovi, lékárníku ve Slavkově, panu Emanuelu Mikulíkovi, učiteli ve Slavkově a panu Františku Joklovi za ochotu a snahu při vypravení, jakož i ctěnému obecenstvu za četnou návštěvu vzdávám tímto srdečné díky. Josef Šerý, ředitel kůru ve Slavkově.“ (Moravská orlice 10.2.1883)

18.2.1883 – divadlo – **Nápoj lásky** – Suppé – opakování.

Klepny – komický trojzpěv od dr. Javůrka.

„Na přání mnohých bude Suppého opereta Nápoj lásky podruhé dávána v neděli 18 t.m. ve prospěch slavkovské dobrovolné jednotky hasičův na zakoupení náradí. Po operetě se přednese dra. Javůrka komický trojzpěv Klepny. Aby zmatek v místech a všeliké nepříjemnosti zamezeny byly, upozorňuje se ctěné obecenstvo, by sobě, kdo prvního místa by si přál, jakmile pozvánku obdrží, lístek zaopatření neobtěžoval.“ (Ve prospěch nákupu hasičského náradí slavkovské dobrovolné jednoty. (Morav. orlice 16.2.1883)

26.3.1883 – divadlo – **Těžké ryby**, veselohra ve 3 jedn. Michala Baluckého.

Režie Leopold Schlesinger. Jednatel Vilém Marek. (povolenka)

29.7.1883 – studující – **Růže**, veselohra v 1 jednání, z polštiny přeložil A.Bydžovský.

Nemalujme čerta na stěnu, veselohra podle F. Wehla napsala Eliška Pešková. Hráno v místnostech U černého orla. Čistý výnos Národnímu divadlu v Brně. (Moravská orlice 28.7.1883)

8.9.1883 – **V studni**, opera Viléma Blodka. Nácvič a režie Josef Šerý, hráno v hostinci U černého orla. (Divadelní listy 15.9.1883)

8. a 9.9.1883 se do Slavkova sjelo na 600 členů hasičských sborů z celé Moravy i Čech. Ve Slavkově se konal **Ustavující Sjezd českých dobrovolných sborů hasičských na Moravě a ve Slezsku**.

V rámci sjezdu uvedl ředitel kůru ve Slavkově pan Josef Šerý Blodkovu operu **V studni (8.9.)** Všechny slavkovské spolky se zúčastnily slavnostního průvodu, domy byly vyzdobeny květinami. (Moravská orlice 29.8.1883, 7.9.1883, 18.9.1883)

„V předvečer dne slavnostního uspořádána na počest dobrovolným sborům hasičským opera „V studni“ od Viléma Blodka, řízením městského varhaníka pana Josefa Šerého a byl mezi znalci přítomnými z dalekých krajin Moravy jeden hlas, že od městečka tak malého jako Slavkov, nikdy neočekávali tak umělecké provedení opery. Nevěděli jsme, zdali se máme podívat Veruně (paní Šerá) co do techniky pěvecké i dramatického provedení, aneb snad zvučnému a jistému tenoru Vojtěcha (pan J. Peza), neb humoru veselého Janka (pana lékárníka Přikryla) nebo úloze Lidunky slečny Mazánkové.“

15.9.1883 – divadlo – **Das Swert des Demokles**

O povolení k této hře požádal Sigmund Strach.

Představení se mělo odbývat v hostinci U slunce čís.66. (žádanka)
4.11.1883 – divadlo – **Doktor tluchuba aneb Všecko stůně**, veselohra ve 3 jedn.
Gustava von Moser, volně přeložila Eliška Pešková.

Průpověď velkého Mahomeda

V hostinci U černého orla. (žádost)

18.11.1883 – beseda – Pěvecký spolek

Sólo zpívali pp. Přikryl a Peza, dirigent p. Josef Šerý.

Uvedeno u příležitosti otevření Národního divadla v Praze.

„Ze Slavkova. I my oslavovali jsme veliký den otevření Národního divadla v Praze a třeba prostředky naše nevynikaly ani silou ani počtem, přece slušně jsme provedli oslavu tu. Zpěvácký náš spolek, který dne 18 listopadu uspořádal besedu, není silný na počet zpěváků. Za to však zpívali

35.

všichni přesně a mile. Sólo pana lékárníka Přikryla a sólo pana Pezy vyvolalo hlučnou pochvalu a pan Peza opakoval píseň svou. I hudební část provedena byla správně a exaktně, takže obecnost naše, které četně se sešlo, nalezlo zábavu milou a přátelskou. Zásahu velikou má v té příčině pan Šerý, náš neúnavný ředitel kůru a páni zpěváci, kteří s chvalitebnou snahou dobré posloužili věci. Mezi zábavou poukázal pan Dr. Čermák několika slovy na snahy národa českého, jenž si zbudoval divadlo nádherné, nad jiná divadla vynikající. Po koncertní části následovala taneční zábava.“

(Moravská orlice 8.12.1883)

„Pan dr. Čermák vysvětlil krásnou řečí důležitost Národního divadla a poukázal na velkou obětavost českého národa. Co se však místnosti týká, ve které se zábava odbývala, tu dlužno podotknouti, že nemilý dojem na každého učinila. Stěny na všech stranách se potily jako v parní lázni, jenom s tím rozdílem, že kdo se nechtěl nachladiti, musel v zimníku seděti.“

(Moravská orlice 29.11.1883)

1884

29.1.1884 přijela do Slavkova k hostování divadelní společnost Václava Choděry.

„Před týdnem zavítala do Slavkova u Brna divadelní česká společnost pod vedením obratného ředitele pana Václava Choděry, který denně a to velmi dobře hrá. Hrá jen dobré a vybrané kusy, které šlechtí a cit národní budí., důkaz toho je, že kněží i vážení měšťané divadlo pilně navštěvují a velmi spokojeně z divadla odcházejí.“

(Moravská orlice 5.2.1884)

8.5.1884 **Judr. Antonín Javůrek**, dlouholetý příznivec a předseda pěveckého spolku Svatopluk, zemský advokát, byl za své zásluhy a kompoziční činnost jmenován čestným členem spolku Svatopluk.

(Morav. orlice 9.5.1884)

12.5.1884 umírá v Praze v blázinci hudební skladatel Bedřich Smetana.

Divadelní vlak: *Dlouho připravovaná pouť do zlaté matičky Prahy se dnes uskutečnila. O půl třetí ranní zavzněl v Němčicích první výstřel z děla, aby upamatoval účastníky, že se přiblížil čas odjezdu. O půl čtvrté byla sloužena v chrámu Páně mše. Němčice vyslaly 96 poutníků, z okolí se vypravilo na 130. Na všech stanicích přibírali se další. O půl šesté hodině ranní vyrazili účastníci zájezdu ve Vyškově. Přes veliký liják a hromobití čekalo přecetné obyvatelstvo na příjezd vlaku. Za vedení pěvecko-hudebního spolku Haná, nastoupilo do vlaku dalších 200 cestovatelů. V Lulči přistoupilo 40 poutníků, v Rousínově a Křenovicích další. Slavkov vyslal 120 účastníků. (Nastupovali v Křenovicích). Na brněnském nádraží byli cestovatelé přivítáni náčelníkem brněnského Sokola panem Kettnerem. Jménem účastníků poděkoval pan Dr. Helcelet a slíbil, že přiveze do Prahy bratrský pozdrav z Moravy. Po dvanácté hodině dojel vlak do Pardubic. Tam jej přivítal purkmistr města pan Werner a průvod se vydal k pomníku bratranců Veverkových. Dr.*

Helcelet položil na stupeň pomníku věnec s nápisem „od účastníků divadelního vlaku z Vyškova.“

(Moravská orlice 15.5., 16.5., 17.5.1884)

24.8.1884 – U příležitosti **odchodu svého předsedy dr. Antonína Javůrka do Brna**, uvedl Čtenářský a pěvecký spolek společenské setkání. Pěvecký spolek přednesl sbor „Přání“ za vedení Josefa Šerého. Po blahopřání předneseném notářem Václavem Valtrem, zaznělo smyčcové sexteto, při němž pan lékárník Antonín Přikryl a Josef Šerý upoutali publikum svou hrou. „Na Moravu“ – sbor od zesnulého Norberta Javůrka byl dalším číslem programu. Božena Mazánková, žačka operní školy Pivodovy zazpívala s doprovodem Františka Sedláčka. (Moravská orlice 30.8.1884)

31.8.1884 - studující připravili hru **Kapitola I. II. III.** Od Pflagra.

Jen moudře, fraška. (Moravská orlice 31.8.1884)

36.

21.9.1884 – divadlo – **Bengálský tygr**,

Kocour v pasti, fraška podle Saura Eliška Pešková

V místnostech U černého orla.

„Oba kusy byly velmi pěkně sehrány. Z pánů se vyznamenali pan Knobloch a pan Gabriel. Slečny provedli své úlohy vesměs znamenitě. Bylo viděti, že byly konány pilně zkoušky a že nechybělo dobré vůle. Jinak je to ale s výběrem kusů. Bengálský tygr byl předveden před obecnost se všemi klukými, někdy sprostými vtipy a narážkami. Ani druhý kus nebyl podobných věcí prost. Pro budoucnost byli bychom radou, aby takových nečistých přívěsků hry byly zbaveny. Návštěva byla prostřední.“ (Moravská orlice 28.9.1884)

16.11.1884 – divadlo – **Rodinná vojna**, obraz ze života ve 3 jedn. F. F. Šamberka

V místnostech U černého orla

30.11.1884 sloučen spolek Čtenářský, Pěvecké sdružení a Divadelní družstvo do jednoho spolku s názvem Spolek čtenářský. (Kronika města)

7.12.1884 – divadlo – **Hloupá i učená**, veselohra v 1 jedn. Elišky Peškové

Komedie v komedii

Bratranec, fraška v 1 jedn. Josefa Štolby

V hostinci U černého orla.

„Dne 7. prosince byl pro nás dnem osvěžujícím. Díky pilnosti a vytrvalosti našich ochotníků, vydařilo se večer divadelní představení nad očekávání. Bylo pozorovati snahu, pokud možno nejlépe hereckému umění dosti učiniti. Jako všichni pánové, tak i dámy snažily se večer nám příjemným a milým učiniti. Čistý výnos 20 zl. věnován prospěchu vánočního stromku pro mládež národní i občanské školy ve Slavkově.“ (Moravská orlice 13.12.1884)

1885

30.1.1885 uspořádána návštěva Národního divadla v Brně divadelním vlakem pro Slavkov a okolí a Bučovice. Dávána Smetanova opera Prodaná nevěsta.

(Moravská orlice 9.1., 25.1., 31.1., 1.2.1885)

V roce 1885 založena Cyrilská jednota .

15.2.1885 – divadlo – **Jindy a nyní**, fraška v 1 jednání od Nestroye

98. představení **Co snoubenci poroučejí se...** od E. Wicherta, přel. J. Lipnický

Ve spolkových místnostech U černého orla, jen pro zvané.

(Moravská orlice 10.2.1885)

15.3.1885 – divadlo – **Dámy mezi sebou**, veselohra v 1 jednání Elišky Peškové.

99. představení **Jen samá poezie**, fraška v 1 jednání

Muzikanti, veselohra v 1 jednání

Obsazení: Melounek = p. Ketner, Vrčilek = p. Stojar
pí. Valníčková, sl. Häringová, sl. Pavlíková, pp. V. Valníček a Gec.
Režie Leopold Šlesingr (Moravská orlice 12.3.1885, 5.4.1885)

„V neděli 15.března uspořádají ochotníci ze Slavkova 99. divadelní představení. Žádá se uctivě, by školní dítky do divadla brány nebyly. Blíží se doba, kdy ochotníci slavkovští 100. divadelní představení dávati budou, které důstojně oslaviti zamýšlí a jest všeobecné přání, by velectěné dámy a pánové, kteří dříve účinkovali, aspoň při této slavnosti opět vystoupili a zábavy se zúčastnili. Ředitelství divadelního ochotnického družstva.“ (Moravská orlice 12.3.1885)

„Jak převelikou cenu má divadlo pro vývoj života kulturního, vědomí národní a láska k vlasti, netřeba zvláště podotýkat. Naši ochotníci divadelní pochopili úkol svůj úplně. 15.března ve dvou jednoaktových veselohrách a jedné jednoaktové frašce provedli velmi zdařile několik scén ze života.

37.

Až do umělecké krajnosti dovedenou postavu Melounka sehrál pan Ketner. Též zdařilým byl i Vrčilek pana Stojara. Z ostatních se líbily paní Valníčková, slečna Häringová a slečna Pavlíková. Z pánů pan V. Valníček a pan Gec. Bylo viděti, že v řediteli divadla panu Pavlíkovi a režisérovi Leopoldovi Šlesingrovi našlo divadlo své pravé přestitele. Těmto pánům, jakož i panu Božkovi, protektoru divadla a osvědčenému národovci za jejich ušlechtilou snahu srdečné díky.“

(Moravská orlice 5.4.1885)

6.4.1885 - **Palackého třída 27**, žertovná hra ve 4 odděleních od F. F. Šamberka.

100. představení, hráno v hostinci U černého orla. (žádost)

3.5.1885 – **Božena od Klicpery**, žert v 1 jednání od J. J. Stankovského.

Dcera faraonova, žert v 1 jednání od Augusta Kotzebue.

101. představení hráno pouze pro zvané a jimi uvedené hosty v místnostech hostince U černého orla.

(Moravská orlice 30.4.1885)

30.8.1885 – koncert ve prospěch zařízení Cyrilské jednoty ve Slavkově.

Na programu: J. Friml – Bože lásky svrchované

B. Smetana – Duet Jeníka a Mařenky z Prodané nevěsty

Sarasate – Cikánské melodie

Drahlovský – Komár ženich, komický sbor

Nejedlý – Sezení městské rady, opera pro mužské hlasy

(Dalibor 14.9.1885)

29.11.1885 – **Brouček**, drama ve 3 jednáních od Jana Benedikta Bogara.

102. představení hráno u Antonína Lokaje. (žádost)

20.12.1885 – **Divotvorný klobouk**, veselohra od Václava Klimenta Klicpery.

103. představení v místnostech spolkových. (žádost)

V červenci hostovala ve Slavkově kočovná divadelní společnost Emanuela Šumi.

Členové společnosti: Emanuel Šuma, Arnošta Šumová jeho manželka,

Václav Siebert, Bohumil Šolc, Karel Štětka,

Aloisia Štětková, Františka Šniedl, Jan Souček,

Adelhait Souček jeho manželka, Marie Souček jejich dcera.

Na repertoáru ve Slavkově: Zkrocení zlé ženy, Zuzančin pan kaprál, Těžké ryby,

Hloupý kousek, Doktor Kalous, Dcery pana Zajíčka, Město a

vesnice, Sirotek Lowoodský, Deborah, Magelona, Loupežníci,

Paličova dcera, Strakonický dudák, Jiříkovo vidění,

Lumpacivagabundus, Enšpígl, Kazimír, Vězení, Klášterní

selka, Venkované v hlavním městě.

1886

24.1.1886 – **Z české domácnosti**, veselohra v 1 jednání od Karla Pipicha.

Propověď velkého Mahomeda, fraška v 1 jednání od H. Salmgréa.

104. představení hráno U černého orla ve prospěch hasičského fondu.

(Moravská orlice 19.1.1886)

28.1.1886 – Prvé koncertní vystoupení Cyrilské jednoty s písněmi kostelními i národními.

(Pamětní kniha CJ)

28.2.1886 – Šibřinky – **Družstvo divadelních ochotníků.**

„Družstvo divadelních ochotníků ve Slavkově uspořádá v neděli 28. února 1886 v místnostech u pana Antonína Vrbíka (U černého orla) Šibřinky, jichž čistý výnos věnován účelu dobročinnému. Hudbu obstará známá a výborná městská kapela Vyškovská pana Slezáčka. Týž přednese nejnovější skladby. Vstupné pro jednu osobu 1 zl., rodinný lístek 2 zl. Lístky budou prodávány od 24. února v obchodě pana Františka Brixie a 28. února od 6 hodiny večer u kasy.

38.

Vstup dovolen jen zvaným hostům proti vykázaní se pozvánkou. Nemaskování hosté račež přijíti v obleku salonním. Každému bude dle přání maškarní oblek pod zárukou mlčenlivosti v žádané jakosti zaopatřen, když se nejdéle do 25. února u pana Viléma Valníčka ve Slavkově (náměstí) ohlásí. Reklamace k přihlášení se o pozvánky přijímá do 24. února pan Leopold Schlesinger, hospodářský adjunkt ve Slavkově.“

(Moravská orlice 20.2.1886)

Cyrilská jednota. „Zpěv jednotí, jednota silí. Na tomto hesle, na tomto pevném základě, na kterém mnoho Cyrilských jednot během minulého roku zbudováno, založena též jednota Cyrilská ve Slavkově. Co zde bylo reptání proti novému spolku, který tak vznešený účel má – pěstování církevního zpěvu. Časem ale odpadávali protivníci a smířilo se nadobro, když koloval městem zpráva, že v neděli 7. tohoto měsíce (březen 1886) učiní kovati bude celá jednota při službách božích. Zapěním mše od J. Sweitzera, v tak krátké době nastudované, vystoupil spolek poprvé na veřejnosti. Celek provedení byl přesný a překvapil nad míru. Přejeme mladému spolku, který letos teprve první rok své činnosti nastupuje, avšak již skoro 90 členů čítá, nejlepšího zdaru.

(Moravská orlice 14.3.1886)

„**Deputace města Slavkova ve Vídni.** Ve Vídni mešská deputace města Slavkova, záležející s purkmistra pana Emericha Valníčka a městských radních pánů Josefa Pesy a Františka Řičánka, zasazujících se o to, aby slavkovské nádraží českomoravské transversální dráhy postaveno bylo na místě, na němž bylo původně projektováno, zcela při městě samém. Majetník cukrovaru Hermann Rödlich totiž nabídl pozemky pro nádraží a 35 000 zl. Za to, bude-li slavkovské nádraží přeloženo k jeho závodu, čímž by se slavkovským způsobily značné obtíže, jednak pro vzdálenost nádraží, pak velmi neschůdnou cestu k němu, která by krom toho musila vésti také přes vodu. Deputace podala písemnou žádost v ministerstvu obchodu a požádala dr. Riegra, aby ji představil správci ministerstva obchodu.“

(Moravská orlice 21.5.1886)

30.5.1886 – Družstvo divadelních ochotníků - **Divadelní vlak aneb Vzhůru do Prahy !**, žertovná hra ve 3 jednáních od Františka Ferdinanda Šamberka.

105. představení

11.7.1886 – **1. veřejný koncert Cyrilské jednoty** pro zakoupení harmonia.

Po proslovu VI. Šťastného následovala jednotlivá čísla programu nacvičená ředitelem kůru Josefem Šerým a učitelem Antonínem Netouškem. Pan Šerý přednesl mimo program sólo na křídlovku. Koncertu byl přítomen známý příznivec a podporovatel spolku pan hrabě Kounic.

(Moravská orlice 25.7.1886)

8.8.1886 – studující - **Chudý písničkář**, obraz ze života se zpěvy ve 4 jednáních od Kneisela ve prospěch Radhoště. Hráno v hostinci U černého orla.

(Moravská orlice 5.8., 8.8., 19.8.1886)

„Studující slavkovští pokládají za milou povinnost svoji vzdáti nejvřelejší díky všem svým příznivcům, kteří ku zdatu divadelního představení pomocné ruky podali a všemožně je podporovali. Zvláště pak děkují ctěným slečnám za laskavé a ochotné spoluúčinkování a pletení věnců, slavnému ochotnickému spolku za laskavé zapůjčení jeviště a konečně veškerému obecenstvu slavkovskému, které hojnou návštěvou je poctilo. Čistý výnos 20 zl. z tohoto představení věnován byl „Radhošti“.
(Moravská orlice 19.8.1886)

Září 1886 – hosté – Štänderova divadelní společnost.

(Bučovice)

39.

19.9.1886 – Ustavující schůze Národní jednoty pro východní Moravu ve Slavkově. Do výboru zvoleni Mudr. František Hybal, Josef Mazánek - učitel, František Brix – radní, Petr Tichavský – odborný učitel a JUDr. Jan Sedláček. Spravovali odbor do konce roku 1886. Prvé podání učinil dr. Sedláček, žádaje aby polovice příjmů ponechána byla odboru a jen polovina zaslána ústřednímu výboru. Druhé podání P. Tichavský, aby bylo pěstováno v okolí Slavkova proutí vrbové a tak se podpořila živnost košíkářská. Na 27.12. svolána schůze lidu na radnici, kde dr. Sedláček hovořil o významu a úkolech Národní jednoty a pan Josef Šeda, zahradník zámecký o pěstování vrby košíkářské.
(Moravská orlice 20.2.1889)

21.11.1886 – Družstvo divadelních ochotníků - ***Ve veřejném životě***, veselohra
v 1 jednání od Karla Pippicha.

106. představení ***Snídání a obědvání***, žert v 1 jednání Josefa Wenziga.
Sál hostince U slunce. Režie Vilém Valníček. /zápis, žádost/

31.12.1886 – ***Sezení (Zasedání) městské rady***, opereta od Nejedlého.
(Všechna čísla pestrého programu zdařile byla provedena. Byliť ochotníci minulého roku jediní, kteří nám zábavy uspořádali a přec jejich zásluhy bývají málo uznávány. Novoroční přání přednesla slečna Bernardová.
(Moravská orlice 16.1.1887)

1887

V lednu 1887 prodáno staré divadelní jeviště do Vážan Linhartských za 25 Zl.

13.2.1887 – Čtenářský spolek uspořádal zábavu s programem: Franz Suppé – Ouvertura
Zálety loupežníkův, píseň amerických Čechů – Touha po vlasti,
Schöglovo potpourri, Stréblova Hubička – smíšený sbor na slova
Čelakovského, Offenbachova ouvertura k Orfeovi, Víno a ples –
Nešverův smíšený sbor, Pochod od Strausse. Hudbu a zpěv řídí pan
Josef Šerý. Po hudební části taneční zábava.
(Moravská orlice 6.2.1887)

6.3.1887 – Družstvo divadelních ochotníků - ***Sedlák milostpán***, veselohra ve 3 jednáních
od Otty Pinkassa. Režie Vilém Valníček.

107. představení (Moravská orlice 2.3.1887)

1.5.1887 – koncert – Cyrilská jednota

Program: Sláva Boží – smíšený sbor od Beethovena, Idylla – dvojzpěv
pro ženské hlasy s průvodem orchestru, Jarní ples – smíšený sbor od Vognera,
Hymnus českého rolnictva - smíšený sbor s doprovodem orchestru od
Dvořáka Dva pěvci na Alpách – pro dvě křídlovky a orchestr,
Král Vondráček – opereta od Nejedlého,
Hoj mi čeští landšturmáci – pochod pro orchestr .

(Moravská orlice 28.4.1887)

5.7.1887 – ***Cyrilo-Methodějská slavnost*** – Čtenářský spolek, Ochotnický spolek a Cyrilská

jednota ve prospěch Ústřední Matice školské. Konala se v zahradě pana Obdržálka „U moravské orlice“. Koncertoval sbor a orchestr Cyrilské jednoty. (Moravská orlice 3.7.1887, Pamětní kniha C J)

5.7.1887 – divadlo – Družstvo divadelních ochotníků - **Teta na vdávání**

108. představení **Já mám příjem**, veselohra od Fr. Šamberka

V sále hostince U slunce (čís.66) Režie Vilém Valníček

(Moravská orlice 3.7.1887)

„Zdejší Čtenářský spolek za ochotného a vydatného spolupůsobení Ochotnického spolku a Cyrilské jednoty uspořádal cyrilo-metodějskou slavnost ve prospěch Ústřední Matice školské. Od rána pozorovati bylo po celém městě čilý ruch. Každý vlastenec těšil se tomu, že po dlouhé době bude mít

40.

příležitost obětovnost svou ve prospěch národní osvědčiti. Po čtvrté hodině odpolední začali se shromažďovat hosté v zahradě pana Raimunda Obdržálka

„u Moravské orlice“. Místnosti zahradní byly téměř přeplněny a obecnost se bavilo znamenitě.

Cyrilská jednota zapěla za průvodu orchestru sbory čelnějších našich skladatelů za řízení pana Josefa Šerého. Nejvíce se líbil sbor „Idyla“. K šesté hodině byla slavnost přerušena deštěm. Večer po osmé hodině bylo (v sále hostince U slunce) divadelní představení. Páni ochotníci provedli oba kusy velmi dobře, obzvláště se vyznamenal pan Kettner. Jen bychom si přáli, aby se volbě kusů věnovala podruhé větší péče.“

(Moravská orlice 19.7.1887)

21.8.1887 – **Pan měsíček**. Veselohra ve 3 dějstvích od Ladislava Stroupežnického.

109. představení. Hráno v hostinci U slunce (čís. 66)

(povolenka)

28.8.1887 – hostování– **Zasedání městské rady**, opereta od Nejedlého.

Slavkovští ochotníci uvedli tuto operetu u příležitosti výletu hasičů do Zbejšova. Hrálo se v obecním domě ve Zbejšově.

(Moravská orlice

8.9.1887)

2.10.1887 – Družstvo divadelních ochotníků - **Duch času**, fraška ve 4 jedn.

110. představení Ernsta B. Salomo Raupacha. Režie Vilém Valníček.

11. října 1887 Zahájení jízdy na trati moravské příční dráhy z Brna do Kyjova.

„Trať z Brna do Uherského Brodu byla včera otevřena. První vlak vyjel z Brna v 5 hodin 40 minut ráno a jelo s ním vedle chefa dopravy vrchního inspektora pana Ludvíka Rutha ještě deset osob. Vlak z Uherského Brodu vypravený přijel do Brna o 10 hodině a 20 minutě. Vlak tento přijímal na všech stanicích cestující.“

(Moravská orlice 12.10.1887)

24.10.1887 – se měla v podání ochotníků uvést divadelní hra „**Modlitba na hřbitově**“. Pro rozšíření nemoci hlavnícky, bylo provedení zakázáno.

(Moravská orlice 18.12.1887)

8.12.1887 – Družstvo divadelních ochotníků - **Modlitba na hřbitově (Na dušičky)**,

obraz ze života, 4 obrazy. Podle Kotzebua, režie Vilém Valníček.

111. představení V hostinci U slunce ve prospěch vánočního stromku.

(Moravská orlice 8.12.1887)

1888

1.1.1888 – koncert Cyrilské jednoty na počest **50. jubilea kněžství Svatého otce Lva XIII.**

Program: Slavnostní proslov, papežská hymna od Škroupa,

Jansenovy variace – kvarteto, Hvězdičky – sbor od Pivody

Na křídlech zvonků – sbor od Nejedlého,

Jubilejní píseň – soprán sólo od Maška, kvarteto od Mozarta,

Čtvero ročních počasí – vánoční melodram od Chmelíčka.

- Pořádáno v hostinci U slunce. (Pamětní kniha Cyrilské jednoty)
- 14.1.1888 – *Divadelní vlak ze Slavkova do Brna pořádá Čtenářský spolek Slavkov. Národní divadlo Brno uvedlo hru Šubrtovu Jan Výrava. V titulní úloze pan Vojan.* (Moravská orlice 4.1., 10.1., 11.1., 14.1.1888)
- 22.1.1888 – Selský ples – pořádalo Družstvo divadelních ochotníků ze Slavkova. Režie Vilém Valníček a Jan Hrubý, pořádáno v sále hostince U slunce. (Moravská orlice 28.1.1888)
- 5.2.1888 Zvolen pan **Jan Kettner jako druhý režisér.** (zápis v kronice divadla)
- 12.2.1888 – Valná hromada spolku Svatopluk. Výbor spolku : dr. Jan Sedláček – předseda, Jan Funtíček – jednatel, Albín Netoušek – sbormistr, František V. Jokl – archiv, František Brix – pokladník, Josef Peza – správce, Josef Mazánek, Antonín Příkryl lékárník, Alois Rohlena a Jan Blahutka – členové výboru.

41.

Pěvecký spolek Svatopluk opět po dvouleté odmlce zahajuje činnost.

(Moravská orlice 4.3., 10.3.1888)

- 10.3.1888 – **Vodní družstvo**, napsal Josef Štolba.

112. představení Premiéra 1886 v Národním divadle. (zápis)

- 12.5.1888 Ve výborové schůzi oznámeno, že **pan Kettner se vzdal své funkce.** (zápis)

- 10.6.1888 – Koncert Cyrilské jednoty ve prospěch Národního divadla v Brně. Na programu mimo jiné: Sextet z Prodané nevěsty, Zpěvy lidu českého. Připravil a dirigoval pan Josef Šerý. Hrání v zahradě pana Obdržálka. Čistý výnos 25 zl. (Moravská orlice 21.6.1888)

- 5.7.1888 – Národní slavnost ve stromořadí za kostelem k oslavě císařského jubilea, **40 let panování Františka Josefa I.** S programem se zúčastnili spolek Svatopluk, Cyrilská jednota a ochotníci. Po vyúčtování zbylo 220 zl., které byly věnovány Dobročinnému fondu J. V. Císaře Františka Josefa I. (Moravská orlice 24.7.1888)

- 5.8.1888 – **Paní Majorka** – drama v 5 jednáních od Spažinského připravili slavkovští studující v hostinci U slunce. Režie představení MUC. Přerovský.

„Po celý rok jsme se těšili čím nás o prázdninách naši studující obmyslí. Odvážili se k velice nesnadnému pokusu – provozovati drama. Potkali se s úspěchem v pravdě zaslouženým. Byla provedena Paní Majorka, drama o 5 jednáních, jež napsal Ippolit V. Spažinskij a z ruštiny přeložil dr. Pavel Durdík. Úlohy byly rozděleny velmi dobře a vůbec řízeno bylo divadlo velmi pečlivě. Hrající počínali si nenuceně a provedli své úlohy s neobvyklou promyšleností a procítěností. Zvláště k úspěchu přispěly dámské úlohy. Souhra nad očekávání uspokojovala. Obecenstvo bylo Paní Majorkou dojata, ale bohužel nesešlo se ho příliš mnoho, jak by si toho studující byli plně zasloužili.“ (Moravská orlice 11.8.1888)

- 4.10.1888 – Koncert u příležitosti jmenin Jeho Veličenstva ve dvoraně hostince U slunce. Společný podnik ochotníků a pěvecko-hudebního spolku Svatopluk. Čistý výnos bude věnován ve prospěch Červeného kříže.

(Moravská orlice 3.10.1888)

Program: Vlasti a králi – slavnostní sbor od Vagnera zpívá Svatopluk, Vieuxtemps – Réverie – houslové sólo pana Baňocha, Krásný sarafán – smíšený sbor od Bendla, Klavírní koncert – Mendelsohn, Jarní píseň, Andante od Beethovena zahraje pan Skoček, Smyčcový kvartet od Mendelssohna Návrat z ciziny zahrají pánové Baňoch, Netoušek, Sedlák, Vykydal. (Dalibor 20.10.1888)

- 5.12.1888 – divadlo - **Maloměstské tradice**, Václav Štech, veselohra v 1. jednání.

113. představení **Veselohra** napsal Jeřábek. Výnos věnován na vánoční stromek.

(zápis)

22.12.1889 – školní představení – **Návštěva Ježíškova**, nacvičil s dětmi klášterní školy kaplan a katecheta František Špička.

„Po úvodních zpěvech a deklamovánkách provedena vánoční hra Návštěva Ježíškova. Milá byla podívaná na zástup andílků okolo dvou chudých dětí s žehnajícím Ježíškem uprostřed, která klečíc vánoční stromek ctihodnými sestrami přinášeny rozkošnou písní vítají. Na to promluvil k hostům zdejší administrátor fary Šebastian Páral.“ (Hlas 6.1.1889)

31.12.1888 - Silvestr 1888 uspořádaly společně Divadelní spolek a Pěvecko-hudební spolek Svatopluk. Během večera sehraja fraška „**Palečkova dobrodružství**“.
(zápis)

42.

1889

od 4. ledna 1889 do února hostovala ve Slavkově divadelní společnost Václava Svobody. Její členové: Václav Svoboda 1828 ředitel, Aloisie Wichnerová 1849, Jan Tomek 1855, Marie Tomková 1857, Franz Grechl 1871, Karel Roztlapil 1834, Rudolf Juppa 1855, Lacinová a Lacina.

„Tyto dny rozloučila se s námi divadelní společnost pana Václava Svobody, která nás utěšeně po celé dva měsíce pobavila. Třeba doznati, že pan Svoboda u nás největší obliby požívá. Má skutečně dobrý repertoar; pěknou garderobu a sehranou společnost – zvláště veselohry. Z herců vyniká pan Juppa, paní Lacinová, pan Lapil, paní Tomková a pan Lacina.“ (Moravská orlice 7.3.1889)

10.2.1889 – Sešla se valná hromada **Národní jednoty pro východní Moravu**, aby se přetvořila v **Národní jednotu pro jihovýchodní Moravu**.

(Moravská orlice 10.2.1889)

24.2.1889 – Ochotníci slavkovští pořádají zástěrkový věneček.

Konáno v hostinci U slunce (hostinský Kocián)

(záznam)

(Moravská orlice 17.2.1889)

18.8.1889 – Velká národní slavnost pořádaná pěvecko-hudebním spolkem Svatopluk v den narozenin J. V. Císaře Franze Josefa I. v aleji panského dvora.

(Moravská orlice 15.8.1889)

„Sbory dámské i pánské horlivým sbormistrem panem Netouškem důkladně nacvičené, střídaly se se zábavnými produkcemi členů a pánů studujících.“

Týž den bylo do Slavkova svoláno cvičení okolních hasičských sborů. Obě akce byly hojně navštíveny.

(Moravská orlice 31.8.1889)

Zápis z výborové schůze dne 19.3.1889: „Pan režisér oznamuje, že by se mělo hrát od neděle za týden, jednatel však navrhuje, by se hrálo za čtrnáct dní. Ve čtvrtek má být čtená zkouška, v sobotu druhá a pak ještě budou asi tři zkoušky. Hrání se má „Svatojánská pouť“ od Šamberka. Jest porada o rozdělení úloh, největší nesnáze činí dámy.“
(zápis)

V srpnu zakoupeno od pana Kociána nové jeviště. 11. listopadu stále ještě činovníci uvažují, zda je postavit. Konečné rozhodnutí – jeviště postavit, kulisy malovat jednostranné (maloval pan Kühn), opona se bude malovat barvou klišovou.
(zápis)

13.11.1889 zvolen režisérem **Antonín Pacák**.

(zápis)

15.12.1889 – **Svatojánská pouť**, veselohra od F. F. Šamberka odehrána na nově zřízeném jevišti hostince U slunce ve prospěch vánočního stromku.

V prosinci 1889 hostovala ve Slavkově divadelní společnost Kamily Staňkové-Liberté.

25.prosinec – hosté - divadlo Kamily Staňkové-Liberté „**Nevinně odsouzen**“ ve prospěch chudých dětí školních.

1890

25.2.1890 se vzdává režisérského postu pan Pacák. Režirovat bude znovu pan Vilém Valníček.

43.

16.3.1890 – **Slavnost založení**, veselohra ve 3 jednáních od Mozera. přel. Bozděch.

115.představení Hráno v hostinci U slunce, výnos věnován na úpravu jeviště.

Režie Vilém Valníček (Moravská orlice 14.3.1890)

V září hostovala ve Slavkově divadelní společnost Emanuela Šumi v sále U slunce.

20.7.1890 – Cyrilská jednota pořádá v zahradě pana Kohoutka na Špitálce zábavu

ve prospěch poškozených krupobitím. Na programu zpěv, hudba a tanec.

„Viděli jsme tam veškeré slavkovské duchovenstvo, všechny členy městské rady v čele s purkmistrem Valníčkem, pány učitele, advokáta pana dr. Sedláčka i krásnou pleť slavkovskou jen s málo výjimkami. Cyrilská jednota pod vedením sbormistra pana Šerého zapěla několik zdyřilých sborů. Zvláště se líbila směs národních písní, jež musila být opakována.“

(Hlas 27.7.1890)

7.12.1890 – divadlo – **Jedenácté přikázání**, veselohra F. F. Šamberka

116.představení Ve prospěch vánočního stromku. Režie Vilém Valníček.

(Moravská orlice 7.12.1890)

31.12.1890 – pořádalo Družstvo divadelních ochotníků a Cyrilská beseda. Hrát má

9 hudebníků. Cyrilská jednota dodá 3 čísla do programu a ochotníci

asi 7 čísel. Vstupné 20 kr. za osobu. Po představení se budou prodávat noviny a preclíkářka preclíky. (zápis)

„V den Sylvestra připravili nám bodři naši ochotníci velmi příjemný večer. Program byl pečlivě připraven a také zdařile proveden. Hudba jsouc řízena panem kapelníkem J. Korunkou pobavila obecenstvo velice mile, sbory předneseny Cyrilskou jednotou doprovázeny velkým a živým souhlasem přítomných. Sólové výstupy ochotníků odměňovány hojným potleskem. Místnost byla do posledního místa obsazena, ačkoliv z měšťanstva a zejména obecního zastupitelstva, jako obyčejně, nikdo nepřišel.“

(Moravská orlice 9.1.1891)

1891

Od 11.1.1891 přijela do Slavkova z Kroměříže Divadelní společnost Svobodova.

(Velehrad 13.1.1891)

„před příchodem společnosti odstranili členové divadelního spolku jeviště a všechny svoje rekvizity a kulisy k hospodáři spolku panu Stojaroví.“

(zápis)

14.4.1891 – klavírní koncert – třináctiletá klavíristka Augusta Panroková hrála skladby

od Chopina, Dvořáka, Liszta, Kalkbrennera a jiné.

(Dalibor 25.4.1891)

13.4.1891 – koncert spolku Svatopluk.

Uherská ouvertura pro klavír – slečna Ehrembergrová a pan Skoček
 Antonín Dvořák – „A já ti uplynu“ – zpěv dámy Svatopluka
 „České zvuky“ – kvarteto – pí. Putnová, choť okresního soudce,
 pp. Příkryl – lékárník, Bříza – akademik, Netoušek – sbormistr
 „Vavroušek“ – zpívají členové Svatopluka
 klavírní koncert „Po jezeru“ – pan Skoček, chemik zdejšího cukrovaru
 Malát „Zpěvy lidu českého“ – smíšený sbor (Dalibor 18.4.1891)

3.4.1891 – **Bodrý venkovan**, obraz ze života ve 3 jednáních od V. Lipovského
 117. představení V místnostech hostince U slunce.

44.

Červenec 1891 – studující – **Zlaté pero**, podle francouzské veselohry K. Dumy
 v překladu Karla Tůmy. Hráno v hostinci hostinského Paseky U slunce.
 Zapůjčeno jeviště Divadelního spolku za 2 Zl. Výtěžek 500 Zl.
 (Vlach, zápis)

1.11.1891 – divadlo – **Na dušičky** aneb Modlitba na hřbitově
 118. představení

2.11.1891 – divadlo – **Na dušičky** aneb Modlitba na hřbitově
 119. představení V hostinci U slunce - opakováno

25.11.1891 – koncert – *Pěvecko-hudební spolek Svatopluk uspořádal v místnostech páně Valníčkových. Číslo programová vskutku proti všemu očekávání překvapila četné obecenstvo přítomné měrou nejvyšší. Veškeré sbory mužské i smíšené od Bendla, Pauknera, Vašáka a Abta zazpívány myšlenky autorové zajisté přiměřeně, přesností, jakéž málo bývá dosaženo ve městech podobných našemu. Nadšení ozývalo se místnostmi, když výtečně přednesené písně ruské, polské, moravské, hostem nám nejmilejším slečnou G. zapěny byly. Melodram „Věčnost“ od Fibicha uchvátil živým přednesem (pan G. a paní G.) „Dumka“ od A. Dvořáka sehrána správně. Panu sbormistru Al. Netouškovi díky nejvřelejší, že uspořádal večer, jakýž dlouho v mysli své chovati budeme.“*
 (Moravská orlice 29.11.1891)

1892

10.1.1892 – Beseda Cyrilské jednoty ve velkém sále hostince U slunce (čís. 66)
 Chmelíček „Čtvero ročních počasí“ – melodram pro smíšený sbor a orchestr.
 Bartoníček Na vršíčku kaple“ – smíšený sbor a orchestr.
 Hanácké tance. (Dalibor 16.1.1892)

„Ze Slavkova. Ochotníci slavkovští zamýšleli na svátky velikonoční uspořádati divadelní představení ve prospěch chudých města Slavkova. Než, Bohu žel, následkem záškrtové epidemie nebude jim dovoleno hráti a proto se muselo představení na pozdější dobu odložit. Litujeme, že byli jsme připraveni o jeden zábavný večer, kterých je ve Slavkově bez toho málo a musíme se těšiti na dobu pozdější.“
 (Moravská orlice 10.4.1892)

24.4.1892 – divadlo – **Čupr na námluvách**, veselohra od J.Kühnla
První den po svatbě

120. představení hráno v hostinci U slunce ve prospěch chudých města

Slavkova.

„V neděli 24. dubna 1892 pořádali ochotníci slavkovští divadelní představení ve prospěch chudých města Slavkova, které k uspokojení a zábavě obecnstva se vydařilo. Myslím, že setkám se se souhlasem všeho obecnstva, projeví-li přání, aby se ochotníci činili a uspořádali též v létě

nějakou zahradní zábavu, neboť pokud poměry ve Slavkově znám, je zde velmi mrtvo a obecnost se velmi třídí. Snad by se tomu dalo zábavami odpomoci.“

er...

(Moravská orlice 15.5.1892)

5.5.1892 – „na den sv. Floriána, patrona všech hasičů, uspořádala hasičská jednota průvod do kostela na mši. Pro zdůraznění výročí deseti let od založení sboru se usnesl hudební odbor, že bezplatně zapůjčí hudební nástroje, pásky a přilbice pro celou hudbu (asi 16 mužů). Osm místních hudebníků účinkovalo bezplatně pod řízením pana Josefa Opletala. Farář Josef Pospíšil odsloužil zdarma hrubou mši za sbor hasičský, dík zaslouží též důstojný pán Petr Kosík, katecheta a Josef Šerý, ředitel kůru, který při mši plnou hudbu na kůru bezplatně provedl a řídil. Večer pak byl koncert na radnici.“

(Moravská orlice 15.5.1892)

21.8.1892 – slavnost při desetiletém výročí hasičské jednoty. (Moravská orlice 19.8.1892)

45.

31.8.1892 – Dělnictvo v cukrovaru uspořádalo Velkou národní slavnost ve stromořadí za kostelem.

(Moravská orlice 7.8.1892)

V září 1892 hostovala ve Slavkově Šumova divadelní společnost.

12.9.1892 – uspořádala představení pro členy Cyrilské jednoty v hostinci U slunce.

(Pamětní kniha Cyrilské jednoty)

2.10.1892 – pěvecko-hudební koncert Cyrilské jednoty ve prospěch Červeného kříže.

(Pamětní kniha Cyrilské jednoty)

4.10.1892 – **Salon paní starostové**

121. představení

1.11.1892 – **Otče náš**

122. představení

20.11.1892 – pěvecko-hudební Ceciliánský večírek Cyrilské jednoty v sále U koníčka.

(Pamětní kniha Cyrilské jednoty)

27.11.1892 – **Éra Kubánková**, žertovná hra ve 4 jednáních od F. F. Šamberka

123. představení V hostinci U slunce, výtěžek na vánoční stromek.

„Ochotníci slavkovští pořádají dne 27. t. m. divadelní představení Vzhledem k upřímné a obětavé snaze pánů ochotníků, kteří si s nacvičením zajímavé veselohry nemálo práce dali, dovolujeme si velectené obecnost a příznivce školy upozorniti, by přízeň svou hojnou návštěvou dosvědčili. Bylo dosud bohužel zápasiti zdejšími ochotníky ne-li s nepřízní, tedy jistě s netečností, jakou zvláště slavkovská inteligence vůči snahám ochotníků najevo dává.“

(Moravská orlice 27.11.1892)

18.12.1892 oslava 300. let od položení základního kamene slavkovské radnice.

(Pamětní kniha Cyrilské jednoty)

1893

„Tělocvičná jednota Sokol ve Slavkově pořádati bude v neděli 15. ledna 1893 v sále u Slunce koncert a taneční vínek výhradně pro zvané. Začátek v 7 hodin. Vstupné z osoby 1.50 zl., z rodiny 3 zl. Domácí toileta neb národní kroj. Reklamace přijímají se v místnostech záložny slavkovské. Hudbu obstará kapela kolínského Sokola za osobního řízení kapelníka pana **Františka Kmocha**.“

(Hlas 4.1.1893)

3.4.1893 – Koncert Cyrilské jednoty se spolkem Svatopluk na oslavu padesátiletého

biskupského jubilea papežského v sále U slunce. Sbor C.j. přednesl Musilovu

„Svatojánskou kantátu“ pro smíšený sbor a trojhlasý sbor dětský s průvodem klavíru,

harmonia a kvarteta. Dále uvedl Bergmannovu baladu „Javorové housle“ pro smíšený sbor s průvodem klavíru. Pěvecký spolek Svatopluk, za řízení svého sbormistra pana učitele Albína Netouška přednesl Tovačovského „Svorný duch“ a od J. Davorina „Nek dušman“. V oddíle instrumentálním byla provedena Vlachova polonéza „Na moři“ pro smyčcové kvinteto, jež bylo opakováno. Řídil sbormistr C. j. Josef Šerý. (Dalibor 15.4.1893)

Hostem večera byl Václav Kosmák – spisovatel.

(Pamětní kniha Cyrilské jednoty)

„Umělkyně z Paříže na Moravě. Dne 10. a 12. t. m. Navštívily nás ve Slavkově dvě opravdové umělkyně. Jsou to mladistvé sestry Arnoštka a Elmira Boucherovy z Paříže, doprovázeny svou matkou a otcem – panem Boucherem, jenž jest kapelníkem komické opery v Paříži. Slečna Arnoštka, virtuoska na housle, absolvovala hudební školu ve svém domově v Paříži před dvěma lety a je vyznamenána tamtéž první cenou. Slečna Elmira, její sestra, pianistka, jest žačkou konzervatoře

46.

pařížské a doprovází na klavír. Na programu jejich nacházíme práce nejvýtečnějších skladatelů a provedení čísel jest tak uchvacující, jakéhož jsme dosud po našem králi houslistů Františku Ondříčkovi jinde neslyšeli. Obecenstvo bylo při prvním koncertu tak nadšeno uměním houslistky slečny Arnoštky, že ihned požádány byly umělkyně, aby u nás ještě jeden koncert pořádaly. Technika, přednes, čistota a jasnost ve hře, vynikající skromnost' jich musejí zaujati zcela mysl každého posluchače. Poněvadž na Moravě ještě asi měsíc zdržeti se hodlají, můžeme jejich koncert vřele doporučit.“ (Hlas 20.7.1893)

20.8. - 27.8.1893 **Národopisná výstava ve Slavkově.** Vystaveny byly starožitnosti dokumentující svérázný život našeho venkova. Výběr byl určen pro Národopisnou výstavu v Praze. O výstavě byla vydána publikace. Při zahájení koncertovala Kmochova Kolínská hudba.

(Popis celého dění v Moravské orlici 20.8.1893)

Během výstavy uspořádala Cyrilská jednota celkem tři koncerty v jejichž průběhu byla přednesena sborová píseň „Nad Slavkovem jest hora“, kterou složil Petr Kosík. Ve stromořadí za kostelem bylo v provozu loutkové divadlo a kolotoče. (Moravská orlice 10.9.1893)

22.8.1893 – koncert Cyrilské jednoty v místnostech Leopolda Valníčka.

Z programu: Výstavkový pochod... Směs národních písní pro smíšený sbor – od pana Josefa Šerého pro výstavu upravený...

„Na moři“ – polonéza od J. Vlacha pro housle a cello s průvodem orchestru – první housle hraje Peregrín Obdržálek. Vystoupil také Karel Zbořil se svým Eufoniem. (Moravská orlice 1.9.1893)

„Žebřinový vlak na národopisné výstavě ve Slavkově. 24.8.1893, tak jako i v jiných obcích, pořádán byl výlet žáků školy Rašovické do Slavkova. Z Rašovic odjelo celkem 92 žáků na pěti krásně ověncených žebřinových vozech. Ve Slavkově nás uvítal jménem výstavního výboru pan lékárník Přikryl. Na výstavě nám vysvětlovaly funkci všech předmětů pání učitelé Hladký a Kunovský se slečnami učitelkami Sládkovou a Krčmářovou. Po prohlídce si žáci okusili atrakci ve stromořadí za kostelem na loutkovém divadle, střelnici a kolotočích.“

(Moravská orlice 10.9.1893)

24.8.1893 – Cyril. jednota – odpoledne koncert, večer zábava za účasti kvarteta z Přerova.

V říjnu hostovala ve Slavkově kočovná divadelní společnost Šumova.

3.12.1893 – **Ten doktor**

Růžová pouta, dvě jednoaktovky v hostinci U slunce.

26.12.1893 – účinkovala koncertní smyčcová kapela ze Slavkova při představení „Břínkalovy trampoty“ od Šamberka v Bučovicích, kde pořádajícími byl Spolek katolických tovaryšů. (Moravská orlice 24.12.1893)

1894

7.1.1894 – **Starý mládenec**, opereta ve 2 jednáních, nacvičila Cyrilská jednota, hudbu řídil Josef Šerý, provedeno na jevišti hostince U slunce. Předprodej ve sklenářském závodě pana Kettnera na náměstí č. 127. (Vlach a dirigenti) „V neděli 7. ledna večer pořádala zdejší Cyrilská jednota v sále U slunce operetní představení, jež bylo obecně čteně navštíveno. Bylať to po několika letech pro Slavkov novinka. A musíme doznati, že se velmi přičinili, aby poněkud jalovou operetku příjemnou učinili. Zvláště pan Buchal pěkně vynikal. Libreto upravili pp. Stanislav Prudík a Josef Šerý a povedlo se. Vedle sboru musíme pochválit slečny Plachetkovou a Martináskovou, které svým unášejícím zpěvem nás překvapily.“ (Hlas 12.1.1894)

47.

1.4.1894 – Spolek Svatopluk předvedl v hostinci na radnici hudební koncert. Slečna M. Brixová ve svém prvním veřejném vystoupení byla výborná.

„V neděli 1. dubna 1894 o 8 hodině večerní pořádal pěvecko-hudební spolek Svatopluk ve Slavkově v hostinci na radnici hudební produkci. Nebyli jsme nikterak překvapeni mistrovskými výkony, jakých jednotlivá čísla nám dávala, leč překvapila nás slečna M. Brixová, jež na poprvé osvědčila se znamenitě a zajisté spolku velmi platnou silou prospěje. Nechci kritizovati jednotlivé výkony, ale chci se dotknouti svého mínění o společnosti. Množství členů scházelo a obecnstva nebylo nazbyt.“ (Lidové noviny 15.4.1894)

8.4.1894 – **Zvíkovský rarášek**, veselohra Ladislava Stroupežnického.
Bratranec, dvě jednoaktovky na jevišti v hostinci U slunce.

10.6.1894 – koncert Cyrilské jednoty v Křenovicích. (Hlas 17.6.1894)

V září hostovala ve Slavkově se svým souborem Kamila Staněk-Liberté. Přijela ze Šlapanic.

28.10.1894 – Cyrilská jednota – koncertní akademie k tisíciletému úmrtí knížete Svatopluka. (Pamětní kniha Cyrilské jednoty)

„V neděli 28. října 1894 v 7 hodin večer v sále „U slunce“ proběhl koncert s programem:

1. Proslov – slečna Bernardová
2. Slavnostní sbor – dirigent pan Šerý
3. Ouvertura „Čarovný zámek“ od Titla
4. Slovácké písně s průvodem piana – slečna Buchalová
5. Zpěvy lidu českého pro ženské hlasy od Maláta
6. Sen, houslové sólo od Oslíka – pan Valníček
7. Toman a lesní panna, balada pro sóla a smíšený sbor
8. České zvuky pro klavír, harmonium, housle a cello

(Hlas 28.10.1894)

„Proslovem slečna Bernardová líčila blahodárné působení tisícileté práce ve svornosti. Sbory „Toman a lesní panna“ byly do nejmenších podrobností předneseny a sólové zpěvy slečny Martináskové, Buchalové a Plachetkové i pana Buchala rovněž. Sbor „České zpěvy od Maláta pro dámský sbor musel být opakován. Ováci se dostalo slečně Buchalové za sólový zpěv „Slovácké písně“. Instrumentální kvarteto pianistky slečna Kyselkové, Dr. Waltra, pana Šerého a mladého houslisty pana Valníčka působilo předneseným číslem „České zvuky“. (Hlas 4.11.1894)

23.12.1894 – **Střelec kouzelník**, romantická činohra. Hráno ve prospěch chudé školní mládeže na jevišti hostince U slunce.

„Divadelní družstvo ochotníků ve Slavkově sehrálo 23.12.1894 romantickou činohru Čarostřelec. Výběr tohoto kusu byl trochu odvážný, nicméně souhra nevázla – až na jedno místo. Bylo viděti, že

každý herec přičinil se seč byl, aby scénu nijak nepoškodil. Výkony jednotlivců v mnohém překvapovaly, v mnohém příliš ochotnický vypadaly. Jako velmi zdařilou nazvati možno v první řadě Lidunku a Kašpara, jenž však jenom v prvním jednání ukázal výtečné pojetí své úlohy, pak však pro nehodu s náповědou ohromně slevil. Jeho maska byla naprosto nemístná. I Liborin ukázal dobrou vůli a snahu své úloze dostáti. Jaroš sehrál mu svěřenou úlohu velmi dobře, bylo by však si přát, aby on i ostatní jeho soudruzi sedláci, respektovali scénu a nemísili frašku s vážným momentem, jak se jevílo v jednání posledním. Ostatní členové přičinili se dle svých sil. Jen náповěda tak silně přičiňovati se nemusil! Obleky vypůjčeny z Národního divadla brněnského. Sesterské Bučovice nám obleky zapůjčit nechtěly.“
(Moravská orlice 5.1.1895)

1895

9.1.1895 – Elitní věneček v hotelu U černého orla. Vstupné 1 zl 20 kr. Vojenská hudba. Reklamace u MUC. Vychodila.
(Moravská orlice 4.1.1895)

48.

Stolová společnost „Páni od fontány“ u Hejnošků oznamuje všem erbovním pánům a dámám, že místo gratulací k novému roku vybrala ode všech dobrovolný poplatek ve prospěch Ústřední Matice školské, který s denními příspěvky činil koncem roku 1894 obnos 850 zl.

(Moravská orlice 4.1.1895)

23.1.1895 – Páni a dámy od fontány – domácí zábava U Kořínků. Na programu sólové výstupy pana Šípka z Brna.
(Moravská orlice 23.1.1895)

23.2.1895 – Věneček Tělocvičné jednoty Sokol v sále Bedřicha Rotnágela. Sál propůjčen zdarma. Sokol hradil jen očistu a osvětlení. Čepováno pouze Přerovské pivo.
(archiv Sokola)

17.11.1895 – večírek dobrovolné hasičské jednoty.
(Moravská orlice 1.12.1895)

5.12.1895 – Mikulášská slavnost Fontánů na hradě fontánském „U Hejnošků“
(Moravská orlice 3.12.1895)

1896

10.3.1896 – **Třeštílek**,
127. představení V hostinci U slunce. *Poslední představení Družstva ochotníků. Družstvo ochotníků předalo svůj majetek Cyrilské jednotě.*

3.5.1896 – Národní slavnost pořádá Cyrilská jednota.

5.7.1896 – Koncert Cyrilské jednoty ve prospěch stavebního fondu Spolkového domu.

1897

8.8.1897 – divadlo – studující - **Zlaté pero**, veselohra v 1 dějství od K. Tůmy
Sólové výstupy. V hostinci U slunce.

„Studující ze Slavkova uspořádají v neděli 8. srpna divadelní představení, k němuž zvoleno „Zlaté pero“, veselohra v 1 dějství od K. Tůmy. Potom budou následovati sólové výstupy. Po divadle bude taneční zábava za účinkování kapely slavkovské. Při taneční zábavě bude uspořádána „žertovná pošta“. Čistý výnos bude věnován „Radhošti“. Ctěné obecnstvo města Slavkova a okolí snažně prosíme, aby se po divadle nerozešlo a nezanechalo pouze mládež holdu Terpsychořině. Žádá se po našem studenstvu, aby bylo čilé a dbalo zájmů národních. Když je však v těch snahách nepodporuje obecnstvo, tedy ztrácí studenstvo zálibu v něčem podobném. Studující slavkovští po mnoha letech pořádají druhé divadelní představení.“
(Lidové noviny 6.8.1897)

25.7.1897 byl ve Slavkově pořádán první slet sokolské župy krále Jiřího. Cvičiště bylo ve

V říjnu hrála v sále Bedřicha Rottmárgela divadelní společnost Františky Šmídlové.

1898

**24.1.1898 je datem oficiálního zániku Družstva divadelních ochotníků ve Slavkově.
Majetek předalo družstvo Cyrilské jednotě.**

19.1.1898 – Cyrilská jednota – pěvecký koncert ve prospěch školních dětí.

49.

29.1.1898 – večírek – Čtenářský spolek ve prospěch chudé mládeže školní. Provedeny sólové zpěvy a komické výstupy. Poté následovalo taneční veselí.

(Bučovské noviny 13.2.1898)

„V sobotu 12. března 1898 byli jsme mile pobaveni při večírku, jež pořádal Čtenářský spolek ve Slavkově. Místnosti městské radnice byly do posledního místa obsazeny a u přerovského březňáku plynuly večerní hodinky jako blesk rychle. Na programu byla přednáška lidových písní, jež přednesl pan Nováček a pak koncertovali pánové Veger a Straka, citerní učitelé z Brna. Při koncertu propuklo obecenstvo po každém čísle v jásot tak, že vše se opakovati muselo. Nejlépe se zamlouvalo číslo „Brno ve dne a v noci, jež zkomponoval a přednesl pan Veger a také Vesnická hudba, rovněž panem Vegrem přednesená.“
(Moravská orlice 23.3.1898)

20.3.1898 – Cyrilská jednota – **Ona něco ví**, fraška ve 4 jednáních od Jana Kühnla.

6.8.1898 – Cyrilská jednota – **Vojtěch žák, výtečník**, drama v 5 jednáních od Ladislava Stroupežnického v hostinci U Rottmárgla.

11.6.1898 – Cyril. jednota – Spolupořádala slavnost ke stému výročí narození Františka Palackého.

13.6.1898 - „V předvečer 100. narozenin Františka Palackého slaveno výročí **divadelním představením** s proslovem a velkým ohněm na kopci Urbanu. Také pěkným průvodem krásně osvětlenými, prapory ozdobenými ulicemi města.“
(farní kronika)

16.7.1898 pojmenováno hlavní náměstí ve Slavkově na počest oslavence Palackého náměstí. Sokol uspořádal veřejné cvičení.

11.9.1898 – divadlo U černého orla. Hostinský Bedřich Rottmárgel.

11.11.1898 – Cyrilská jednota **Pastýřská vánoční hra**, zpěvohra ve 2 jednáních na text Jindřicha Šimona Baara. Pro divadlo sepsali Drahlavský a Čapka.

*„Pro Ústřední Matici školskou vybralo **České kvarteto** při svém prvním vystoupení ve Slavkově 8.50 zl.“*
(Lidové noviny 4.12.1898)

2.12.1898 – koncert Ochotnického houslového kvarteta Slavkov v hostinci U černého orla. Výtěžek 18 zl. 34 kr. ve prospěch chudobné mládeže školní.

(Lidové noviny 11.12.1898)

26.12.1898 – Cyrilská jednota – **Pastýřská vánoční hra**, zpěvohra ve 2 dějstvích, opakování. Hráno v hostinci U černého orla. (Rottmárgel)

únor 1899 – hostuje divadelní společnost Václava Choděry. Ze Slavkova odcestuje 19.2. do Moravských Budějovic. Po cestě se společnost zastaví v Moravském Krumlově na dvě divadelní představení.

(Lidové noviny 12.2.1899)

V hostinci nájemce pana Blahutky U černého orla.

(Lidové noviny 19.2.1899)

19.2.1899 konána ustavující schůze a založen Spolek katolických mužů a jinochů ve Slavkově pod ochranou sv. Josefa.

„Spolkový život našeho města, který trpí úbytěmi, obohacen bude o nového konkurenta. Jak se z „Hlasu“ dovídáme, Slavkov obdařen „**Spolkem katolických jinochů**“.

50.

Místní čtenářský spolek odbyval v prosinci minulého roku valnou hromadu a tu se stalo, k nemalé mrzutosti jednoho pána z tábora klerikálů, který s otevřenými ústy čekal, že bude zvolen do výboru a zvolen nebyl. Z osobní zášti má založen být Spolek katolických jinochů. Chci jen upozornit, že v našem městě máme již jeden klerikální spolek, který do všeho leze. Naše město navštívilo divadelní družstvo pana Choděry a rozbilo svůj stánek v hostinci U černého orla, který má najmutý od žida hostinský Blahutka. Pohlaváři místního klerikálního spolku vydali heslo, že divadlo toto navštěvovati nelze, poněvadž se hraje v domě žida a u hostinského jiného smýšlení. Bohu dík, nemůže si pan Choděra na návštěvu naříkat. Vrcholem provokace mělo být představení výhradně pro klerikální spolek v jiném hostinci. Prozíravostí několika pánů však to zamezeno.

(Lidové noviny 19.2.1899)

5.3.1899 – přednáška – Jednota katolických mužů a jinochů ve Slavkově pořádá v Němčanech na radnici vzdělávací besídku „O životě a působení Františka Ladislava Čelakovského“. Ve druhé části bude rozhovor o rolnických družstvech nákupních a prodejních. (Brněnské noviny 4.3.1899)

12.3.1899 – přednáška – Jednota katolických mužů a jinochů pořádá ve starých kasárnách ve Slavkově vzdělávací besídku na téma „Církev katolická a otázka dělnická. Přednese pan František Pecina. (Brněnské noviny 10.3.1899)

16.4.1899 – Cyrilská jednota – **Sedlák Zlatodvorský**, obraz ze života venkovského ve 4 jednáních od Charlotty Birch-Pfeifferové v překladu Václava Věkoslava Vítů.

23.7.1899 – Sokol – VII. veřejné cvičení. Výtěžek na pokrytí dlužné částky vzniklé při oslavách stých narozenin Františka Palackého v minulém roce.

(Lidové noviny 3.9.1899)

3.9.1899 – Sokol – věneček U černého orla, hraje Slavkovské kvarteto.

(Lidové noviny 3.9.1899)

13.9.1899 – koncert slavkovského hudebního sexteta v hostinci R. Obdržálka.

22.10.1899 – přednáška **dr. Emila Holuba** o jeho cestě po Africe. Konáno v hostinci U černého orla.

1.11.1899 – Cyrilská jednota – **Písmákova dcera**, obraz ze života ve 3 jednáních. Hráno v hostinci Bedřicha Rottnágela.

V březnu roku 1900 byl založen studentský spolek „Slávia“. V Brně se sešli slavkovští studenti B. Jurníček, Jan Kocian, J. Kopřiva, J. Netoušek, M. Netoušek, F. Sperling, O. Vrbík a D. Kocian. Spolek se věnoval i divadlu.

Téhož roku vznikla **Národně-vzdělávací beseda dělnická „Pokrok“**.

7.1.1900 – Cyrilská jednota – **Pastýřská vánoční hra** – hostování v **Křižanovicích**.
(povolenka)

V únoru a březnu hostoval se svou divadelní společností ve Slavkově Václav Choděra.
(Divadelní listy 5.2.1900)

Ze vzpomínek Václava Choděry na Slavkov.

Na radu dr. Illnera vyjednával jsem pak se slavkovskými. Tamní notář dr. Materna, předseda ochotnického spolku, přečetl si doporučení a odbyl mne suše: „Co se líbí dru Illnerovi, nemusí se ještě líbit mně.“ Dokazoval mi, že Slavkov divadla nepotřebuje a nakonec mi doporučil, abych napsal žádost správnímu výboru a počkal na odpověď. Po dlouhém čekání jsem se konečně dozvěděl, že má žádost jest odmítnuta z toho důvodu, že budou ochotníci hrát sami.

51.

Hrabě Kounic

Naší milou stanicí býval Slavkov. Minuly doby, kdy jsme se museli dožebravat poníženě propůjčení sálu s jevištěm, přestaly se nám činiti překážky, zajížděli jsme tam často, protože jsme tam byli rádi viděni.

Časem jsme dokonce mívali na vybranou, ježto několik místností bylo vhodně upraveno. Obecenstvo se na divadlo těšilo a především byl naším příznivcem centrální ředitel panství kounicovského Novák. Mám-li říci úplnou pravdu, pak nevím, komu nebyl ten ušlechtilý člověk příznivcem. Dostalo se nám nečekaného vyznamenání tím, že nás poctil návštěvou hrabě Kounic. Líbil se mu náš Světa pán v županu, zejména Spurný jako Napoleon a moje dceruška jako Hortensie. Jednou jsme hráli Katakomby po druhé, protože se tato veselohra ve Slavkově zvláště líbila. Kounic si hru tak přichvaloval, a řekl řediteli Novákovi, jenž ho doprovázel: „To je podivné, v Národním leckdy nevydržím a tady, kdyby hráli ještě déle, zůstanu sedět do konce. Zajímají mne výkony herců a pořádek. Kdo je z nich ředitel?“

„Ten co hraje ministra.“ Odvětil Novák. „Ale má hodně nesnází.“

„Jakých?“ ptal se Kounic.

„Chce jet do Uherského Brodu, uchází se o to již dlouho, ale nechťjí mu zapůjčit sál v besedě.“

„Tak ať hrají v některém sále na zámku,“ pravil Kounic po chvilce zamyšlení. Po roce přijeli jsme zase do Slavkova.

25.2.1900 – Sokol - divadelní **představení** v místnostech tělocvičné jednoty.

8.4.1900 – Cyrilská jednota – **Bramborová vojna**, komická opereta J. Veselého.

Červenec – koncem měsíce převzal **hotel U černého orla do vlastní režie František Pelikán**. Při té příležitosti hotel kompletně opravil a vybavil novým nábytkem. (Lidové noviny 3.8.1900)

12.8.1900 – Cyrilská jednota – dožínková slavnost ve prospěch Matice vyškovské a chudých školních dětí.

2.9.1900 – **představení** v hostinci U Rottnágela (Sokolský dům) (povolenka)

9.9.1900 – studentský spolek Slávia – **Zmatek nad zmatek**, fraška v 5 jednáních od A. Kotzebue v překladu J. L. Turnovského.

Poprvé zde vystoupil pozdější neúnavný režisér ochotníků František Uhlíř.

„V neděli 9. září uspořádali studující slavkovští divadelní představení. Hrála se pětiaktová fraška Kotzebuova „Zmatek nad zmatek“. Že studující divadlo pořádali není samo o sobě divno, ale okolnosti, za jakých tak učinili, zasluhují bližší pozornosti. Jediný slušný hostinský sál ve Slavkově na den 9. září zabezpečili si jistí pánové pro svůj vzdoroples. Laskavostí pana Nováka, inspektora

panství slavkovského, propůjčen byl studijním nový sál zámecký, ovšem zcela prázdný. Bylo tedy úkolem jejich postaviti si jeviště a ostatní potřebné zázemí. Jeviště bylo postaveno, přípravy vykonány a tu pánové se skromňoučkou tváří prohlásili, že se ples odkládá o týden později, aby se prý studentům neškodilo. Divadlo potom sehráno za hojné účasti obecnstva.“

(brněnský „Hlas“ 21.9.1900)

- 30.9.1900 – Cyrilská jednota – **Rozpustilé dívky ve škole** (správný název je *Rozpustilé holky ve škole*), fraška v 1 jednání od Rudolfa Kafky. Provozováno v hostinci Bedřicha Rottnágl (Sokolský dům) (povolenka)
- 1.11.1900 – Cyrilská jednota – **Mlynář a jeho dítě**, obraz ze života v 5 jednáních a 6 proměnách od Ernsta Raupacha. Odehrává se v Podkrkonoší v 18. století. Překlad Gustav M. Miškovský.
- 30.12.1900 – studenti Slavia – **Blázinec na cestách**, fraška ve 3 jednáních od Karla Laufse, v překladu Jana Kühnla. Hráno v sále pana Rottnágl.

52.

Po frašce následovalo několik sólových výstupů Karla Staňka a Františka Uhlíře a parodie „**Faust a Markéta**“.

Studenti si vybudovali s povolením hostinského Klébra na jeho zahradě v hostinci na Špitálce letní jeviště. Hledištěm byla rozsáhlá veranda. Jeviště bylo kryto plachtami a uprostřed rostl mladý stromek. Teprve před uvedením představení Palackého tř.27 – 28.7.1901 dovolil hostinský tento stromek porazit.
(Vlach – studentské divadlo)

1901

- 20.1.1901 – Na kluzišti v zámeckém parku se uskutečnil koncert ve prospěch Matice.
(Moravská orlice 20.1.1901)
- 8.4.1901 – Cyrilská jednota – **Ultimo**, veselohra v 5 jednáních od Gustava Mosera.
Odehráno v hostinci pana Rottnágl (Sokolský dům). (povolenka)
- 12.5.1901 – Cyrilská jednota – **Nápoj lásky**, komická opereta v 1 jednání. Napsal A. Müller, uvedeno na Sokolském domě.
- 19.5.1901 – Cyrilská jednota – **Nápoj lásky** – opakování.
- 28.7.1901 – studenti Slavia – **Palackého třída 27**, veselohra ve 4 jednáních od Františka Ferdinanda Šamberka. Uvedeno v zahradě pana Klébra, na nově upraveném jevišti. Výnos věnován Ústřední Matici školské.
(Lidové noviny 25.7.1901)
- 1.9.1901 – studenti Slavia – **Jedenácté přikázání**, veselohra F. F. Šamberka odehrána v zahradě pana Klébra.

„Ve prospěch Matice vyškovské sehrána byla v neděli dne 1. září zdejšími studijními páně Šamberkova veselohra „Jedenácté přikázání“. Ku cti studujících sluší podotknouti, že je to již druhé divadelní představení, jež o těchto prázdninách pořádali. Jako vždy byl kus pečlivě nastudován a v provedení úplně uspokojil naše očekávání. Hned prvními výstupy, jež oživeny byly usměvavým zjevem rázné Františky, vtipným Ferdíkem a kostrbatou hlavou drzého učně Pepíka, dán byl celé souhře dobrý podklad a všem účinkujícím dojísta též značná porce odvahy. V další průběhu děje upoutali naši pozornost polovážná paní Emma a šelmovská Julie, k nimž se družily postavy potrestaného manžela Voborského i roztržitého profesora Beránka, nešťastného Střely i zapřísáhlého misogyny Jičínského. Jako dvě strážných duchů kráčeli manželé Králíčkovi. Statečným rytířem vzorně sehrané Františky stal se hrdinný generál Vojtěch. Jako oživující fluidum v celém ději působil potrhlý Pecka, jenž svou vojenskou mánií mnohokrát bouřlivý smích vyvolal.

(Lidové noviny 17.9.1901)

V listopadu 1901 hostovala se svým divadelním souborem ve Slavkově společnost Kamily Staňkové-Liberté v hostinci u Rottnágl (Sokolský dům)

(Divadelní listy 5.11.1901)

1902

8.2.1902 – Sokol – Věneček na radnici

(archiv Sokola)

21.2.1902 – Ukončil činnost hudební spolek Svatopluk. (kronika města)

„Pěvecko-hudební spolek Svatopluk ve Slavkově se dobrovolně rozešel. Trval přes 35 roků a byl tedy z nejstarších spolků slavkovských. (Brněnské noviny 19.2.1902)

23.3.1902 – Cyrilská jednota – Národní slavnost ve prospěch školních dětí.

8.6.1902 k Oslavě Jana Husa se spojili slavkovské spolky:

Čtenářský spolek (místopředseda Karel Božek, jednat. O. Vodrážka)

Dobrovolná hasičská jednota (starosta František Novotný, jednatel F. Šlesinger)

53.

Tělocvičná jednota Sokol (starosta Antonín Stojar)

Vzdělávací beseda Pokrok (předseda František Šafařík, jednatel Fr. Prokeš)

„O prázdninách 1902 se seskupili kolem staršího Františka Bílka studenti 11- 13 ti letí. Založili 8.8.1902 spolek „**Omladina**“. Jeho činnost ponejvíce sportovní. (Vlach – slavkovští studenti)

23.8.1902 – divadlo - spolek Slávia – **Ravuggiolo, loupežník z Apenin**. F. F. Šamberk.

Výtěžek pro Národní divadlo v Brně. V hostinci u Rotnágla (Sokolský dům)

Herci : Kocian, sl. Valníčková, sl. Ziglianová, sl. Přikrylová, Netoušek ml.,

Netoušek st., Dejmal, O. Vrbík, sl. Eremiášová, Uhlíř... Režie pan Caletka.

„Milé překvapení připravili nám zdejší studující, Šamberkovu veselohru „Ravugiollo, loupežník z Apenin“. Po stručném jadrném proslově pana Staňka o potřebě důstojného Národního divadla v Brně, v jehož prospěch představení pořádáno, začalo se hráti. Vážný, komicky přísný Supihorský velmi pěkně byl podán panem Kocianem. Želinská výtečně charakterizována slečnou Valníčkovou. Slečna Ziglianová až příliš dobře na začátečníci, sehrála Křečkovou. Rovněž slečna Přikrylová v úloze jemné, citlivé Boženky, vystoupila s úplným zdarem. Želinský páně Pánkuv byl dobrý. Oldřich pana Netouška mladšího v prvním a zvláště druhém jednání velice dobře působil. Také postava Lásky pana Netouška staršího byla výborná i když by neškodil silnější hlas. Sekendorf páně Dejmalův mohl býti podán lépe, méně začátečnický. Malá Hanička překvapila v kratinké úloze jasným, živým přednesem. Největší však učinily dojem úlohy Křečka, Háty a Krocana. Křeček pana Vrbíka byl neodolatelný. Jeho maska vědátorská byla by snad i umírajícího rozesmála. Háta slečny Eremiášové byla znamenitá, tak pěkně jen málokdy se vydí zahrát roli na ochotnickém jevišti. Podobně na tom byl Krocán v podání pana Uhlíře, jenž tu byl opět ve svém živlu, mimikou, hlasem i maskou výtečně dovedl pobavit. Výborná režie pana Caletky, když uvážíme nesnadnost veselohry a krátký čas zkoušení. Scéna elegantně byla upravena laskavým přispěním paní doktorové Eremiášové a slečny Přikrylové. (Lidové noviny 2.9.1902)

Září 1902 do Slavkova se přistěhovala slečna Marie Eremiášová, sestra místního lékaře

a bude soukromě vyučovat hudbě, franštině a němčině.

(Lidové noviny 2.9.1902)

24.10.1902 – Cyrilská jednota – **Ohnivá země**, veselohra ve 3 jednáních Václava Štecha. v Sokolském domě (Rotnágla), výnos pro ND Brno.

26.10.1902 – Cyrilská jednota – **Ohnivá země** – opakována. (povolenka)

7.12.1902 – Sokol – Mikulášská zábava na radnici. (archiv Sokola)

14.12.1902 – Cyrilská jednota – **Konkurzy pana notáře**, veselohra ve 3 jednáních. Napsal Jan Vávra.

28.12.1902 – Cyrilská jednota – **představení**. (Pamětní kniha Cyrilské jednoty)

Předpisy týkající se hlášení divadelních představení.

Ochotnické divadelní představení smí pořádati jenom jednotlivé osoby a ony spolky, které podle stanov k tomu oprávněny jsou. V každém případě jest nutno vyžádati u c.k. okresního hejtmantství povolení k provozování. Žádati se musí i když není představení veřejné a hraje se pouze pro členy spolku.

K žádosti buďte bezvýjimečně připojeny divadelní knížky (text). Byl-li dotýčný kus s úředním povolením již jednou provozován na některém jevišti hlavního města zemského, buďtež i to dokázáno. Dále budiž v každé žádosti udáno, vybírá-li se vstupné či ne.

Pořádá-li spolek představení, není přípustno spolupůsobení jiných osob než členů spolku a snad jejich příbuzných.

Provozování divadelního kusu na určitý den smí se veřejně vyhlásit teprve, když bylo dosaženo provozovací povolení.

Užívání rakouských stejnokrojů nebo duchovních ornátů na jevišti není dovoleno.

54.

Spolupůsobení školních dětí je z pravidla nepřípustno. Zamýšlí-li správy školy pořádati dětská představení, jest zapotřebí zažádati o povolení u c.k. okresní školní rady a mimo to ve zvláštním podání u c.k. okresního hejtmantství.

Doporučuje se v zájmu pořadatelů, aby žádosti nejméně týden před představením podali, poněvadž jinak není možno žádosti včas vyřídit a provozování bez povolení je trestné.

Kolkování:

a) Žádosti jednotlivců: První arch se musí kolkovati 2K, každý následující 1K. Mimo to budiž 2K kolek pro povolení připojen.

b) Žádosti spolků, které jsou dle stanov divadelní představení provozovati oprávněny. Vybírá-li se vstupné, pak platí to, co je pod bodem „žádosti jednotlivců“ řečeno. Nevybírá-li se vstupné a hrá-li se kus již na jevišti zemského hlavního města s úředním povolením, pak je dlužno zapraviti od každého archu žádosti 1K kolek. Úřední povolení je v tomto případě kolku prosto.

Divadelní knížky, které musí bezvýjimečně připojiti, podléhají 30 hal. Kolku za jednotlivý kus.

Žádosti spolků, které jsou k provozování divadelního představení oprávněny, jsou v tomto případě kolku prosty a mají jenom členové spolku přístup.

1903

4.1.1903 zanikl studentský spolek Slávia a vzniklo „Volné sdružení akademické“.

Podle jednatele zprávy účinkovalo v roce 1902-3 ve Slavkově Národní divadlo Brno.

6.1.1903 – Cyrilská jednota – **Pastýřská vánoční hra (Pastýři betlémští)**, zpěvohra ve 2 dějstvích na text Jindřicha Šimona Baara, upravená Drahlovským - Čapkem.

11.1.1903 o třetí hodině odpoledne svolává Městská rada Slavkova veřejnou schůzi do zasedací síně slavkovské radnice. Na schůzi promluví o důležitosti a významu Národního divadla v Brně pan Rudolf Kallus, geometr z Brna. (Moravská orlice 11.1.1903)

8.3.1903 – koncert – František Wister, houslový virtuos. (Moravská orlice 1.3.1903)
„V neděli 8. března 1903 bude ve Slavkově koncertovati František Wister, mladiství virtuos na housle. Wister se narodil v prosinci 1886 na Kavkaze v Jekatěrinodaru z otce Moravana a matky Rusky. Základy umění hudebního vštěpoval mu jeho otec, načež odebral se mladý houslista do Ameriky na konzervatoř Baltimorskou, již absolvoval s vyznamenáním. Za své umělecké výkony, byl v Americe oceněn. President spojených států severoamerických Mac Kinley, vyznamenal jej zlatou

lyrou. Wister pořádal s velkým úspěchem řadu koncertů v Polsku, Francii a Čechách. Otec jeho při vystoupeních jej doprovází.“
(Moravská orlice 1.3.1903)

15.3.1903 – „*Vrchlického večírek pořádá tělocvičná jednota Sokol ve Slavkově v místnostech na radnici v 8 hodin večer. O Vrchlickém přednese bratr Leopold Kožíšek. Hudební část obstará ochotnické kvarteto.*“
(Lidové noviny 13.3.1903/ Moravská orlice 10.3.1903)

13.4.1903 – Cyrilská jednota – **Závěť lukavického pána**, veselohra v 1 jednání.
K životu, komedie v 1 jednání.
Básně Jaroslava Vrchlického.

Na oslavu padesátin Jaroslava Vrchlického, v sále Bedřicha Rotnágla (Sokolský dům). Výnos Ústřední Matici školské.

55.

2.8.1903 Spolek katolických mužů a jinochů svatého Josefa světil svůj prapor.
(Lidové noviny 9.8.1903)

9.8.1903 – Volné sdružení akademické – **Zmařené jubileum**, veselohra ve 3 dějstvích.
Napsal Neumann a V. Tábořský. Režie Jan Vilam. V sále Bedřicha Rotnágla, po divadle hraje k tanci Studentské sexteto.

Čistý výtěžek pro Národní divadlo v Brně.

5.9.1903 – Volné sdružení akademické – **Tiché jubileum**, veselohra ve 3 jednáních.
Uvedeno v rámci oslav Františka Ladislava Riegra v zámeckém sále.
Slavnostní projev sepsal důstojný pán Stanislav Prudík a přednesl František Uhlíř.

„Velká národní slavnost Riegrova ve prospěch Ústřední Matice školské, koná se 5. a 6. září v místnostech zámeckých, na nádvoří, arkádách a parku.

5. září o 8 hodině večer slavnostní proslov, divadelní představení a po divadle taneční zábava.

6. září o 1 hodině odpolední vítání hostů, seřazení průvodu na Špitálce a průvod městem k zámku.

V zámku slavnostní řeč delegáta Ústřední Matice školské z Prahy, koncert národní brněnské hudby, zpěvy a produkce pěveckých a hudebních spolků, cvičení sokolská a atletická, bufet z ochoty dámského komitétu a arabská kavárna. Večer za soumraku živý obraz, představující Ústřední Matici školskou při bengálském osvětlení a ohňostroj. Po programu volná taneční zábava.

Vstupné do zámku na celý program 40 haléřů. Spolky ve stejnokroji 20 haléřů. Děti polovic.“
(Moravská orlice 4.9.1903)

„Mile překvapení jsme byli, když v předvečer Riegrovy slavnosti 5. září vstoupili jsme do sálu zámeckého, jež s nevšední ochotou zapůjčil a vyzdobiti dal inspektor panství hraběte Kounice pan František Novák. Mělo vystoupiti již po sedmé zdejší studentstvo na jevišti a tím zahájiti celou slavnost. Před divadlem přednesen byl slavnostní proslov panem Františkem Uhlířem, který sepsal důstojný pán Stanislav Prudík, farář v Moravských Prusích. Po jeho přednesení pobavili nás naši studenti zábavnou veselohrou Josefa Šmahy Tiché jubileum. Zvláště ctěné dámy, které spoluúčinkovaly postaraly se všemožně o to, aby svým úlohám zadost učinily. Úlohu doktorové přednesla slečna M. Eremiášová. Přímo okouzlujícím zjevem byla slečna Přikrylová v úloze Boženy. Slečna M. Buriánková jako vždy dříve, tak i tentokrát v úloze své Betiny se vyznamenala. Neméně krásně přednesla nám slečna F. Valníčková úlohu paní Řeřichové. Venuši sehrála slečna P. Šmerkova a ačkoliv začátečnice v tomto oboru, přece hra její byla bezvadná. V úlohách pánských vystoupili již dříve osvědčené síly: pánové V. Mazánek, K. Netoušek, Fr. Šperling, Fr. Uhlíř, J. Netoušek, O. Vrbík a Fr. Bílek. Hra ukončena k všeobecné spokojenosti a bylo by jen si přát, aby další léta naše studentstvo podobné zábavy ušlechtilé nám skýtalo.“

(Moravská orlice 23.9.1903)

6.9.1903 – Kroužek vlastenců města Slavkova – Hold Františku Ladislavu Riegrovi.

Přes slabou účast venkova byl výnos 1 500 K. (Lidové noviny 22.9.1903)

20.9.1903 – Sokol – **Mistr Bedrník a jeho chasa**, fraška se zpěvy ve 3 jednáních, napsal Jindřich Vilhelm. Režie Kožíšek.

4.10.1903 – koncert – Emanuel Ondříček, virtuos na housle a Karel Leitner z Prahy na klavír, účinkují v místnostech pana Rotnágla ve Slavkově (Sokolský dům) Na programu: Paganini – Koncert D dur, Kjuj – Cavatina, Sarasate – Serenata andalusa, Liszt – Šumění lesa, Smetana – Rolnická slavnost, Jindřich z Káanu – Ukolébavka, Smetana – Skočná, Liszt – Uherská rapsodie čís. 15, Paganini – Variace na anglickou hymnu.

„Začátek určitě o půl 8 hodině večer. Ceny míst: křeslo 3 K, sedadlo I. 2 K, k stání 1 K. Předprodej lístků u pana Antonína Stojana, obchodníka. P.T. obecnstvo se žádá, aby svá místa před započítím zaujalo.“ (Moravská orlice 30.9.1903)

56.

8.10.1903 ve svém výborovém sezení usnesl se výbor Cyrilské jednoty požádat místní spolky o podání společné petice výboru kontribučenské spořitelny a záložny ve Slavkově o zřízení moderního, zdraví lidskému neškodného sálu. (archiv Sokola)

1.11.1903 – Cyrilská jednota – **Modlitba na hřbitově aneb Na dušičky**, obraz ze života ve 4 jednáních, napsal J. E. Šlechta (V. L. Malinský)

13.12.1903 – Cyrilská jednota – **Na letním bytě**, veselohra ve 3 jednáních od Josefa Štolby. Režie Karel Macenauer.

23.12.1903 byl založen samostatný divadelní odbor Sokola. Předsedou zvolen František Uhlíř.

„Bratr Kožíšek oznamuje, že se ustavil divadelní odbor a žádá výbor o usnesení se stran jeviště. Dále připomíná též bratr bratra náčelníka, že ač odbor nezahájil ještě svou činnost, již dějí se z jistých stran překážky a žádá jej, by působil k tomu, aby podobné nesváry do činnosti divadelní v čas zamezeny byly. O tom rozpředla se čilá – místem až prudká debata. Bratr Petrovič žádá by jeho paní, kterou dříve za činnou členku přihlásil, byla škrtnuta a sám pak opustil výborovou schůzi. Na to na návrh bratra Hladíka usneseno, by o jeviště požádána byla přípisem Cyrilská jednota. Dále přijat návrh bratra Nováčka, že odbor divadelní spadá do vzdělávacího odboru.“

„Slavné tělocvičné jednotě Sokol ve Slavkově.

Na ctěnou Vaši žádost o zapůjčení jeviště sděluje se následující. Výbor Cyrilské jednoty usnesl se, by se ctěné žádosti Vaší vyhovělo a jeviště se zapůjčilo s tou podmínkou, že se vůbec nebude přenášet a že se divadelní představení bude pořádati u pana Rotnágla. Ve Slavkově 27. prosince 1903. Za Cyrilskou jednotu Josef Dvořák – jednatel a Alois Šmehlík t. č. předseda.“

(Sokol, dokumenty činnosti)

26.12.1903 – Cyrilská jednota – **Čarovná noc**, vánoční hra ve 3 jednáních. Napsal ji Josef Flekáček, hudbu složil Antonín Knorr. Hra byla uvedena v nové dekoraci.

1904

1.1.1904 – Cyrilská jednota – **Čarovná noc** – opakování.

Školní představení. (školní kronika)

10.1.1904 – Sokol – **Srážka vlaků**, žert ve 2 jednáních od Karla Horkého. Hrání v místnostech Bedřicha Rotnágla (Sokolský dům) ve prospěch stavebního fondu na výstavbu sokolovny. Režie František Uhlíř. (Lidové noviny 8.1.1904)

11.1.1904 Dr. Václav hrabě Kounic propůjčuje jednotě Sokola místnost ke cvičení pod

zámkem.

25.1.1904 – Sokol – Srážka vlaků – opakování.

Lapený Samsoněk, veselohra v 1 jednání od F. X. Svobody.
Hráno na jevišti Cyrilské jednoty v hostinci Bedřicha Rotnágl
(Sokolský dům), režie František Uhlíř.

27.3.1904 – přednáška – Sokol a Čtenářský spolek – Památka Jana Ámose Komenského.
Zasedací síň městské radnice. (Lidové noviny 3.4.1904)

4.4.1904 – Cyrilská jednota – **Hadrián z Římsů**, rytířská veselohra ve 4 dějstvích od
V. K. Klicpery. V sále Bedřicha Rotnágl režie Karel Macenauer.

**11.4.1904 Usneseno ve výboru Sokola pořídit nové jeviště. Jeho vytvoření a sehnání materiálu
svěřeno bratru Matouškovi. Týž prohlašuje, že honorář za postavení jeviště ihned nežádá...**

57.

24.4.1904 – Sokol – **Následky dostaveníčka**, veselohra ve 3 jednáních. Dle B.K. sepsal Jan
Kühnl. Hráno v místnostech pod zámkem pro zbudování nového
jeviště. Režie František Uhlíř. (Lidové noviny 23.4.1904)

5.7.1904 – Sokol, Čtenářský spolek, Pokrok, hasičský sbor – společná **oslava** památky
Mistra Jana Husa v místnostech sokolské tělocvičny (pod zámkem).
Projev přednesl pan Štibr z Brna. Na kopci Urban páleny ohně.
Přednášky se zúčastnilo asi 200 posluchačů. Po přednášce zazpívána
před spolkovou místností píseň „Hranice vzplála“. Potom spolkový
večírek. (Lidové noviny 5.7.1904)

28.8.1904 zápasí na nádvoří slavkovského zámku Gustav Frištenský.

(Lidové noviny 27.8.1904)

30.9.1904 zvolen za režiséra divadelních ochotníků Sokola Karel Macenauer.

2.11.1904 – koncert bratří Sudových za spoluúčinkování Dominika Wünsche, virtuosa
na klavír. (Lidové noviny 16.10.1904)

6.11.1904 – Sokol – **Po smrti Tetině**, veselohra ve 3 jednáních od Michala Baluckého.
Hráno ve spolkové místnosti, režie Karel Macenauer. Výnos
z představení 8 Kč 80 haléřů. (zápis vzdělávacího odboru Sokola)

16.11.1904 – Cyrilská jednota – Hudebně pěvecký Ceciliánský věneček.

11.12.1904 – Cyrilská jednota – **Večer svatého Mikuláše.**

26.12.1904 Čtenářský spolek slaví 40 let trvání v místnostech na radnici.

*„Čtenářský spolek ve Slavkově slaví jubileum 40 letého trvání dne 26. prosince v místnostech
spolkových (na radnici) s tímto pořadem. O čtvrté hodině odpolední řádná valná hromada v čítárně
čtenářského spolku. O sedmé hodině večerní slavnostní valná hromada v zasedací síni městské
radnice. Pořad: Uvítací řeč předsedova, historie spolková, zprávy funkcionářů.*

Po valné hromadě volná zábava při hudbě sexteta. Bývalí členové a hosté jsou vítáni.

(Lidové noviny 11.12.1904)

1905

V lednu 1905 hrála ve Slavkově divadelní společnost Václava Choděry v místnostech
Bedřicha Rotnágl (Sokolský dům).

6.1.1905 – Sokol – **V zajetí aneb Cesta na východ**, tělocvičná jednota Sokol ve Slavkově
pořádá v pátek 6. ledna v místnostech v podzámčí divadelní představení *V zajetí aneb Cesta na
východ*. Veselohra o třech jednáních od Blumenthala v překladu Jana Kuhnla. Začátek o půl 8

hodině večer. Režie Karel Macenauer. Na vstupném vybráno 57 Kč 80 haléřů.

(Lidové noviny 6.1.1905)

17.2.1905 zvolen režisérem Sokola František Uhlíř.

10.3.1905 – Sokol – **Slavnostní schůze**, veselohra ve 3 dějstvích od Lud'ka Archleba. Hráno v místnostech tělocvičny pod zámekem, režie František Uhlíř. Čistý výnos 59 Kč 79 haléřů věnován na stavební fond Sokola.

(Lidové noviny 17.3.1905)

„Dne 19. března t.r. hrálo se při vyprodaném domě „Slavnostní schůze“ od Lud'ka Archleba Nejen účast a tedy finanční stránka představení byla z nejlepších vůbec, nýbrž i provedení bylo nad jiné pečlivé, začez předseda vzdělávacího odboru děkuje bratru Uhlířovi. Rovněž úprava jeviště se všeobecně zamlouvala.“

(zápis vzdělávacího odboru)

58.

12.4.1905 – koncert – Ve Slavkově hostuje houslista Ferdinand Štěpán v hostinci

U černého orla. Na programu: Vieuxtemps D moll, Cavattina od

Raffa, Polonéza od Lauba, Z domoviny od Smetany, Holka modrooká od Ševčíka.

(Lidové noviny 11.4.1905 a 26.4.1905)

„Koncert Štěpánův: Mistr Ferdinand Štěpán koncertoval 12. dubna ve Slavkově. U nás není věci snadnou sehnati kopu lidí k seriosní nějaké věci. (Nesmysly, které by měly být zakázány, ty ovšem táhnou). Pro naprostý nedostatek vhodných veřejných místností, které by nás aspoň někdy z hospůdek k vážným věcem táhly zapřičiňuje, že inteligence je rozbita do několika táborů podle toho, kolik se čepuje druhů piva. Tím větší význam má velká účast při Štěpánově koncertu. Jméno mladého snaživého umělce má na Moravě již slibnou pověst. I z venkova byla četná účast, zvláště učitelstva. Očekávání všech překonal pan Štěpán svými uměleckými výkony. Hned v prvním čísle, grandiosním koncertu Vieuxtempsově D-moll, promluvil ucelený umělec. Raffova Cavatina uchvátila něžností přednesu. Laubova Polonéza zase bravurou techniky, kterou překonával obdivuhodnou lehkostí těžké pasáže prestissima. Rovněž Smetanovo Z domoviny činí největší požadavky do techniky interpreta. Zde mluvila z houslí již i česká duše a nedivu, že přítomní vybuchli přímo bouří potlesku po tomto čísle. Konečným číslem byla Ševčíkova Holka modrooká, jejíž každá variace byla světoznámým dnes učitelem pražské konzervatoře ještě skládána ku speciální zkoušce různých způsobů hry na housle. Perlou večera bylo však přidané Kde domov můj. Na tvářích účastníků bylo zřítí jakés vlnění citové. A umělec houslemi šeptal, hřměl, plakal i jásal.“

(Lidové noviny 26.4.1905)

9.4.1905 – Cyrilská jednota – **Pašijové hry**, 10 obrazů ze života Krista. Napsal Jaroslav Petříček. Nové kostýmy a zpěvy. Předprodej u Theodora Košvice.

16.4.1905 – Cyrilská jednota – **Pašijové hry** – opakování

24.4.1905 – Cyrilská jednota – **Pašijové hry** – opakování.

24.4.1905 – Sokol – **Tažní ptáci**, hra ve 3 jednáních od Karla Želenského. Hráno v místnostech tělocvičny pod zámekem, režie Karel Macenauer.

Hráli Karel Macenauer, Marie Macenaurová František Uhlíř...

Finanční schodek 50,95 K. (Lidové noviny 20.4.1905)

„Tentokrát připravil divadelní odbor obecenstvu pochoutku. Sehráli Želenského Tažní ptáci. Můželi se u ochotníků mluvit o bezvadné hře, byla to tato. Jakou píli věnovali aktéři kusu, vidno z toho, že téměř půl jednoho jednání sehráno bez nápovědy. Palmu zásluh si odnesl neúnavný režisér a ředitel divadelní společnosti pan Kostečka (bratr Uhlíř ml.), který právem ba tentokrát mohl říci: takovou činohru, holečku, aby mezi ochotníky na malých venkovských hnízdech pohledal!...Návštěva byla zase přečetná tak, že ani sedadel nestačilo. Mnozí se tísnili vzadu a jeden druhému šeptal: kdy budeme mít již ve Slavkově slušnou místnost aspoň pro 200 – 300 lidí?

V neděli 8.5. objevili se naši Tažní ptáci pohostinsku ve Zbejšově. I zde hráno vzorně.“

(Lidové noviny 19.5.1905)

8.5.1905 – Sokol - hostování - **Tažní ptáci** ve **Zbejšově**.

Divadelní odbor tělocvičné jednoty Sokol ve Slavkově sehraje v neděli 7. května o půl 8 hodině večer ve Zbejšově v místnostech pana T. Bočka divadelní představení. (Lidové noviny 5.5.1905)

Pořadatelé ze Zbejšova dokonce byli svolni zajistit koně pro dopravu slavkovských herců. Výdělek z představení (pokud nějaký bude) zůstane Zbejšovu. (zápis ze schůze Sokola)

14.5.1905 Sokol – **Návrat**, drama ve 3 jednáních od Karla Želenského, uvedeno v zahradě J. Dudka v režii Františka Uhlíře. František Uhlíř navrhuje, aby se v zahradních místnostech U Dudků zřídilo letní jeviště. Náklady by byly 30 – 50 korun. Stavbu by provedl pan Matoušek.

„Malý příjem z představení nebyl zapříčiněn malou návštěvou, ale nízkým vstupným pro dělnické diváky, někteří vůbec neplatili. Naproti tomu se docílilo velkého úspěchu morálního. Mnohým

59.

účastníkům utváří v paměti osud umučeného proletáře Václava Březiny v podání Františka Uhlíře mladšího.“ (zápis ze schůze Sokola)

4.6.1905 – Sokol – **Nový clown**, fraška ve 3 jednáních od H. M. Paula. Hrání v letní aréně U Dudků. Režie Karel Macenauer. (Lidové noviny 1.6.1905)

2.7.1905 – Sokol – **Lapený Samsonek**, veselohra od Františka Xavera Svobody. Hrání v divadelních místnostech U Dudků.

8.7.1905 předkládá vedení Sokola František Uhlíř svou rezignaci na funkci divadelního ředitele z důvodu neustálých střetů s Karlem Macenauerem. Karel Macenauer podává výboru své vystoupení z divadelního odboru. František Uhlíř pak následně odvolal své odstoupení. Po přečtení a rozporování jím přečtené pololetní zprávy se opět vzdává své funkce.

23.7.1905 se konala valná hromada „**Omladiny**“ ve studentské noclehárně v kasárnách. Byl zvolen nový výbor do jehož čela se postavil **Gustav Sticha**.

(Jaroslav Vlach - studentstvo)

30.7.1905 – studující – **Rodinná vojna (Jenerál Bábovka)**, obraz ze života ve 3 dějstvích od Františka Ferdinanda Šamberka. Hrání na letní aréně U Dudků, režie František Uhlíř. Výtěžek připadne školní žákovské knihovně.

(Lidové noviny 28.7.1905)

12.8.1905 – Sokol - **Závrat'**, drama ve 3 jednáních od Václava Hladíka. Sehráno v zahradě hostince U Dudků. Režie František Uhlíř. (zápis zábavního odboru)

13.8.1905 – Sokol – **Závrat'** – opakování. Hrání v rámci sokolského župního sletu.

10.9.1905 – studující – **Hloupý kousek**, veselohra ve 4 jednáních od Fr. von Schöntana. Hrání v aréně U Dudků, režie František Uhlíř.

17.9.1905 – Sokol – **Závrat'** – hostování v **Novém Rousínově**. Návštěva velmi hojná.

8.10.1905 – Sokol – **Flaichsmann vychovatel**, veselohra ve 3 jednáních od Otto Ernsta v překladu Františka Petříka, Režie František Uhlíř.

„Návštěva četná, začátek byl slabý a to proto, že několik účinkujících sil hrálo ponejprv.“

(zápis vzdělávacího odboru)

15.10.1905 – Sokol – hodová zábava.

1.11.1905 – Sokol – **Závrat'**, odehráno náhradou za připravovanou a neuvedenou hru **Mládí**.

„Mládí, drama od Halbeho. „Divadelní kus Mládí byl povolen c.k. okresním hejtmánem, ale s hojnými vynechávkami. Tím by ovšem smysl kusu nebyl jasný a proto byl odložen. Místo něho byl opakován kus Závrat'.“ Navrhované škrty vycházely z úprav uplatněných při uvedení této hry na

jevišti brněnského Národního divadla.

Ve Slavkově tedy **neuvedeno.**

(zápis vzdělávacího odboru)

8.12.1905 – Sokol – **Světa pán v županu**, veselohra ve 3 jednáních od Emanuela Bozděcha. Hráno v tělocvičně pod zámek, režie František Uhlíř.

(zápis)

10.12.1905 – Sokol – **Světa pán v županu** – opakování.

(zápis)

17.12.1905 – Cyrilská jednota – **Krasojedkyně**, fraška ve 3 jednáních od Emila Pohla, v překladu Elišky Peškové a režii Karla Macenauera. Hráno u Bedřicha Rotnágla (Sokolský dům). Předprodej u pana Košvice.

26.12.1905 – Cyrilská jednota – **Pout' sirotka**, vánoční hra ve 3 jednáních od Josefa Flekáčka. Hráno u Rotnágla, předprodej u Košviců.

31.12.1905 – Studující města Slavkova pořádají o půl 8 hodině večer silvestrovský dýchánek na starobylé radnici. Program bohatý a vybraný. Vstup volný.

(Lidové noviny 30.12.1905)

31.12.1905 – Cyrilská jednota – Silvestrovská zábava v sále u Rotnágla. Vystupovali Theodor Košvic, A. Uhlíř, O. Götz, Karel Macenauer, František Reich,

60.

Režiséry divadelního odboru Sokola byli Karel Macenauer a František Uhlíř.

Karel Macenauer – narodil se ve Slavkově u Brna roku 1879. Velký milovník hudby a divadla. Hrál, dirigoval, skládal i režíroval. Byl prvním dirigentem a zakladatelem smyčcového orchestru podpůrného spolku Včela ve Slavkově. Později byl dirigentem orchestru pěvecko-hudebního spolku Svatopluk. Divadlo hrál a režíroval v letech 1900-1910. Od roku 1910 působil jako dirigent v Rusku. Za první světové války byl členem československého odboje. Zemřel v Praze v roce 1967.

V roce 1905 se stal divadelní odbor Sokola členem Matice divadelních ochotníků v Praze.
„Odehrál 11 kusů literatury domácí i cizí. Dlužno znamenati četné spory v divadelním odboru.“

1906

Cyrilská jednota pořídila na své náklady v hostinci pana Rotnágla acetylenové osvětlení jeviště.

Pro rok 1906 byli zvoleni za režiséry Sokola František Hrozek a Antonín Lavický.

1.1.1906 – Cyrilská jednota – Pout' sirotka – opakování.

14.1.1906 – Sokol – **Zodpovědnost mládí**, komedie v 1 jednání od Milana Fučíka. Režie František Uhlíř.

Net' (Bez věna), dramatická fraška v 1 jednání od Milana Fučíka. Režie František Hrozek.

Jarní den (Dobrou noc, satane!), veselohra v 1 jednání od Milana Fučíka, v režii Antonína Lavického.

„Sokol zdejší pořádal 14 t. m. v tělocvičně své divadelní představení. Sehrány M. Fučíka jednoaktovky: veselohry Jarní den (režisér Antonín Lavický) a Zodpovědnost mládí (režisér František Uhlíř) a fraška Neteř (režie František Hrozek). Výkony herců ochotníků byly zdařilé a

zvláště slečny Floriánová, Filcová, Kyjovská a Pavézková zasluhují plného uznání. Účast obecnstva byla dosti značná, bylo by však spravedlivě snažení ochotníků odměniti vyplněním nepříliš velikého hlediště.“

(Lidové noviny 25.1.1906)

„Ze Slavkova. Divadelní odbor Sokola ve Slavkově pořádal v uplynulém období 13 představení. Vypraveny byly následující hry: Luděk Archleb – Slavnostní schůze, Karel Želenský – Tažní ptáci (dvakrát), Návrat (lidové představení), F. X. Svoboda – Lapený Samsonek, Václav Hladík – Závrat (třikrát), M. Bozděch – Světa pán v županu (dvakrát), Milan Fučík – Dobrou noc, pane Satane!, Zodpovědnost mládí, Neteř. Otto Ernst – Flaschmann vychovatel, H. M. Paul – Nový clown. Mimo toho bylo nastudováno Halbeovo drama Mládí, které po seškrtání textu censurou hráno býti nemohlo. Ve členské schůzi, konané dne 27. ledna, zvoleni byli opětovně ředitelem divadla František Uhlíř, režiséry František Hrozek a Antonín Lavický. K zahájení nového období připravuje se Halbeova hra Proud s panem Ladislavem Pechem, členem Národního divadla v Brně v hlavní

roli. Mimo to uspořádá odbor v měsíci únoru a březnu několik přednášek o divadle a dramatické produkci. První přednáška konati se bude v sobotu 17. února o 8 hodině večer ve spolkové místnosti v radnici. Cyklus tento zahájí režisér Antonín Lavický přednáškou „O úkolech a významu ochotnického divadla“ a pak odborný učitel Vačkář „Dějiny divadla se zvláštním zřetelem na vývoj divadla českého.“ (Moravská orlice 18.2.1906)

61.

18.3.1906 – Sokol – **Navždy**, veršované drama o 4 aktech od Ladislava Rydela v překladu Františka Ondráčka.

Jako host vystoupil režisér brněnského divadla Ladislav Pech.

(zápis vzdělávacího odboru)

16.4.1906 – Sokol – **Její systém**, veselohra ve 3 jednáních od Josefa Štolby. Před představením pronesl proslov o životě Josefa Štolby učitel Josef Vačkář. Hráno na počest šedesátin spisovatele. Režie František Uhlíř. Příjem 132 Korun 90 haléřů.

Jako host vystoupila slečna Boubelová. (Lidové noviny 25.4.1906)

„Dne 16. dubna uspořádal divadelní odbor našeho Sokola na počest 60. narozenin Josefa Štolby divadelní představení. Zahrál Štolbovu veselohru Její systém. Představení předcházel proslov, v němž odborný učitel pan J. Vačkář vyličil život a působení Štolbovo. Proslov byl krásný, lahodným slohem zpracovaný. Představení samo bylo výkonem uměleckým. Provedení prozrazovalo nejen pilné studium, ale i nadšení pro vznešený úkol divadelního odboru. Souhra byla zdařilá a po každém jednání odměněna neutuchajícím potleskem obecnstva, které naplnilo sál až do posledního místa. Náš divadelní odbor Sokola rozvíjí od dvou let utěšenou činnost, běře vážně úkol sobě vytknutý, pracuje vytrvale a dílo jeho dochází zasloužené od obecnstva odměny. Jest zajisté uměním vzbuditi zájem širších vrstev o ušlechtilou zábavu, a to se poštěstilo našemu Sokolu v plné míře. Dovede pokaždé novým vystoupením vzbuditi nový zájem o své divadlo. V tomto ohledu má neúnavný pracovník pan Uhlíř zásluhy nepopíratelné. Další vzdělávací činnosti našeho Sokola srdečné Nazdar!“ (Lidové noviny 25.4.1906)

„Z Habrů u Čáslavi. Slavkovské kvarteto. Z družné Moravěnky až k nám zalétli po jaru skřivánci, aby nás svým milým zpěvem obveselili. Nebyli to sice skřivánci opeřenci, ani skřivánci pěvci, ale bylo to Slavkovské kvarteto, jehož nástroje jásají a plesají jako ten skřivánek... Ve směsích z oper zapomínali jsme, že jsme v síni koncertní a ne v divadle. Čajkovského Andante cantabile bylo přímo virtuozní. Paškovy České písně unášely! A prosím, hráli tu ne čtyři umělci z povolání, ale čtyři diletanti. U umělců z povolání rozumí se procítěný přednes skladby sám sebou. U diletantů zasluhuje dvojnásobné pochvaly. Jen jednu věc bychom vytkli, Tremolo a postamento jsou krásné ozdoby užívá-li se jich mírně. Stanou-li se manýrou, ruší skladbu. Touto manýrou trpí celé kvarteto, nejvíce primista. Violista zasloužil by si lepšího nástroje. Ve sboru se tratí, při sole slabý hlas violy nedosti uspokojivě se nese. Koncert uspořádán byl pouze s ochoty, bez nároků na honorář. Jen cestné jim pořadatelé (Místní odbor Národní jednoty pošumavské a Živnostensko-řemeslnická beseda) hradili. Bylo nám potěšením poznati umělce – diletanty, kteří Moravanům jsou sice známi, ale o nichž v Čechách dosud ničeho se nevědělo...“ (Lidové noviny 17.5.1906)

květen 1906 – Sokol – **Směry života**, hra ve 3 jednáních od F. X. Svobody.

9.6.1906 – Sokol – V místnostech na radnici vzpomínka na **50 výročí úmrtí Josefa Kajetána Tyla**, pod patronací vedení města. (zápis)

„Oslava J. K. Tyla ve Slavkově. Divadelní odbor Sokola pořádá v neděli 9. června pod protektorátem městské rady slavnostní schůzi na paměť 50 výročí úmrtí Josefa Kajetána Tyla v zasedací síni městské radnice o 4 hodině odpolední. Pořad: Zahájení oslavy, slavnostní řeč přednese pan Ferdinand Fráňa, nadučitel z Mouchnic, píseň Kde domov můj? Vstup volný. Večer divadelní společnost Choděrova sehraje Paličovu dceru.“ (Lidové noviny 7.6.1906)

V červnu hostuje ve Slavkově divadelní společnost **Václava Choděry**

9.6.1906 uvedla **Paličovu dceru**. (Lidové noviny 7.6.1906)

30.6.1906 předvedena **Lucerna** Aloise Jiráska. V tomto představení účinkovali slavkovští ochotníci František Uhlíř, Lavický a Doležal.

62.

29.7.1906 – studující – **Žně**, drama ve 4 jednáních od Adolfa Šuberta. Režie Gustav Sticha, hráno v sále pana Rotnáglu. (Lidové noviny 23.7.1906)

„Studující města Slavkova pořádají 29. tm. Divadelní představení (3) v sále Bedřicha Rotnáglu. Ceny míst obyčejné, začátek o osmé hodině. Hrají se „Žně“, drama od F. A. Šuberta. Po divadle taneční zábava. Poněvadž kus jest sám sebou výborný, obsazení a režie v dobrých rukách, tedy doufáme, že též návštěva bude hojná.“ (Lidové noviny 23.7.1906)

5.8.1906 – studující – **Žně** – opakování – sehraáno pohostinsky v **Habrovanech**.

Srpen 1906 – Sokol – **Žárlivci**, veselohra v 1 jednání od Ladislava Nováka.

Ve slabých chvílích, fraška v 1 dějství od Petra Maxe Malocha. Hráno v hostinci pana Dudka (na Špitálce).

(zápis vzdělavatelského odboru)

14.8.1906 – studující – hudební akademie – Ladislav Novák, Karel Sázavský a místní kvarteto

„Ze Slavkova. Akademie. 14 t. m. Byla zde pořádána akademiky hudební akademie, jejíž čistý výnos 60 kor. Věnován byl na zakoupení učebních pomůcek pro chudé žákyně nové dívčí měšťanské školy ve Slavkově. Za pěkný výsledek, jak finanční, tak morální, dlužno děkovati především účinkujícím pánům Ladislavu Novákovi a MUSt. Karlu Sázavskému, kteří podali výkony v pravdě umělecké, místnímu kvartetu, jehož úspěchy na pouhé diletanty jsou více než překvapující a které by zasluhovaly trochu více pozornosti se strany místního obecnstva. Nemalým díkem zavázání jsme panu centrálnímu řediteli Františku Novákovi, který jako vždy i tentokrát našim snahám s největší ochotou vstříc vyšel. Stolové společnosti Erbovních dam a pánů od Fontány děkujeme za laskavé zapůjčení piana.“

JUSt. K. Netoušek, MUC. Fr. Sperling – pořadatelé.)

(Lidové noviny 27.8.1906)

15.8.1906 – Sokol – společně s čtenářským spolkem, hasičským sborem, vzdělávací besedou Pokrok a posluchači vysokých škol pořádají za protektorátu městské rady lidovou slavnost – oslava Mistra Jana Husa a Havlíčka v zámeckém parku. Hraje Národní kapela brněnská s kapelníkem Tom. Kepákem. (Lidové noviny 4.8.1906)

2.9.1906 – studující – **Zlaté časy**, veselohra ve 3 jednáních od Beatrice Dowské, v překladu Karla Muška. Režie Gustav Sticha, hudba pana Martináska. Hraje se U Rotnáglů. (Lidové noviny 22.8.1906 a 1.9.1906)

„Studující města Slavkova pořádají 2. září divadelní představení, kterým zakončí toto prázdninové

divadelní období. Hrají se Zlaté časy od Beatrice Dovské. Toto divadlo nebylo dosud na venkovských jevištích provozováno a na velkých scénách mělo mimořádný úspěch. Režisér, kolega Sticha Gustav. Jak z dosavadních příprav vidíme, slibuje představení i u nás úspěch a proto doufáme, že nás obecnstvo, které nás jak doma tak i na pohostinských hrách jinde podporovalo, též v této hře svou hojnou návštěvou poctí.“
(Lidové noviny 1.9.1906)

8.9.1906 zanikl spolek „Omladina“.

8.9.1906 – Sokol – **Přítěž**, veselohra ve 3 jednáních od Boženy Vikové-Kunětické. Hra byla poctěna Náprstkovou cenou v roce 1900.
(zápis vzdělavatelského odboru)

15.9.1906 – studující – divadelní představení. (*věnovali obnos 35.53 kor.na zakoupení knih pro chudé žáčky zdejší dívčí měšťanské školy. František Novák, předseda místní školní rady*) (Lidové noviny 27.10.1906)

30.9.1906 – Sokol – **Mládí**, drama lásky ve 3 jednáních od Maxe Halbeho, v překladu Otty Fastra. Režie František Uhlíř.
(zápis)

63.

1.11.1906 – Sokol – **Vina**, drama ve 3 jednáních od Jaroslava Hilberta. Režie František Uhlíř.
(zápis)

25.11.1906 – Sokol – **Mlčení**, veselohra v 1 jednání od V. V. Bilibina v překladu Vojtěcha Matěcha, režie František Uhlíř.

Hráli A. Filcová, M. Floriánová, A. Obenrauchová a B. Pavézka.
Smuteční hostina, komedie v 1 dějství od Viktora Dyka, režie František Uhlíř.

Hráli František Uhlíř, A. Filcová, J. Mikulík, A. Lavický.

Poupě, komedie v 1 jednání od F. X. Svobody v režii Františka Hrozka.

Hráli František Hrozek, M. Floriánová, J. Mikulík, A. Lavický.

Stará paní, veselohra v 1 jednání od Ladislava Matuše.

Režie Antonín Lavický.

Představení hráno ve prospěch vyhořelého J. Šulce. (zápis)

10.12.1906 – Sokol – hostování se hrou **Mládí** ve **Velešovicích**.

12.12.1906 – Sokol – **Strach před bitím**, veselohra George Courtelina v překladu Olgy Fastrové. Hráno v tělocvičně pod zámkem. (zápis)

31.12.1906 – studující – Silvestr U černého orla. Kuplety, komické výstupy, parodie kramářských písní, pantomima. Program sestavil a režíroval Josef Vilam.
(Lidové noviny 24.12.1906)

1907

„Ze Slavkova (ze Sokola): 20. ledna konala tělocvičná jednota Sokol ve Slavkově svoji řádnou valnou hromadu a zvoleni byli: starostou Antonín Stojar, místostarostou Karel Hladík, jednatelem Em. Hájek, pokladníkem František Lejsek. Dosavadní jednatel Antonín Lavický se pro nával práce vzdal své funkce. Při podávání zpráv odborů jednoty budila zvláštní pozornost zpráva divadelního a vzdělávacího odboru. Bylo pořádáno za minulý rok 12 poučných přednášek a sehráno 13 divadelních her. Z českých prací předvedeny byly hry:

Štolba - Její systém, Svoboda – Směry života, Svoboda – Poupě, Novák – Žárlivci, David – Ve slabých chvílích, Viková-Kunětická – Přítěž, Hilbert – Vina, Dyk – Smuteční hostina, Mattuš – Stará paní. Z polštiny uvedeno Rydelovo – Navždy, z ruštiny Bilibinovo – Mlčení, z francouzštiny Hennequin-Duvalův – Manžel šibal, z němčiny Halbeovo- Mládí.

Že obecnstvo sleduje se zájmem činnost vzdělávací dokazují přeplněné místnosti při představeních

a je žádoucí, aby pokrokové obyvatelstvo s co nejsilnějším počtem vkročilo do našeho nového stánku – do vlastní sokolovny.

Poděkovati dlužno také hlavním činitelům vzdělávacího a divadelního odboru pánům Františku Uhlířovi, Antonínu Lavickému, Františku Hrozkovi a Jaroslavu Ferbasovi. Dále vzdáváme díky slečnám Marii Floriánové, Adéle Filcové, Izabele Kletzlové a ostatním, které nešetřily práce a času a připravily slavkovskému obecenstvu mnohou krásnou chvíli. “ (Lidové noviny 8.2.1907)

V roce 1907 byla Sokolem provozována malá divadelní představení pro poučení i zábavu členstva – tzv. Divadelní večírky – „na nichž předváděny za obnos směšně malý ona díla, jež by večer divadelní nevyplnila. Hra střídala se s přednáškami. Vrcholem činnosti této jsou divadelní představení, jež sehrána s obdivuhodnou přesností a projevením bratru Uhlířovi vlastním.“ (Zpráva vzdělavatelská 1907)

13.1.1907 – Sokol – **Manžel šibal (Past na muže)**, fraška ve 3 dějstvích od Maurice Charlese Hennequina a Georgese Duvala. Z francouzštiny přeložil František Uhlíř, režie František Uhlíř. Hráli Alois Uhlíř, František Uhlíř, Františka Valníčková a Mandlička Florianová.

64.

„Obsazení úloh bylo velmi šťastné a všichni účinkující se zhostili svého úkolu přímo skvostně. Zejména pobavili obecenstvo pan Alois Uhlíř a pan František Uhlíř. Z dam slečna Fanda Valníčková a slečna Mandlička. Za jejich výkony by se nemusilo stydět žádné velkoměstské divadlo. Souhra byla velmi přesná a režie spočívala v rukou osvědčených a pečlivých. Litujeme, že odchodem pana Uhlíře ze Slavkova jest nám s ním se rozloučiti. Pan Uhlíř přivedl divadlo Sokola do pravých kolejí, takže prostranná tělocvična bývá vždy přeplněna.“

(Vyškovské noviny 1.2.1907)

3.2.1907 – Cyrilská jednota – **Angličan na cestách**, komická opereta ve 2 jednáních od V. V. Hausmanna

10.2.1907 – Cyrilská jednota – **Angličan na cestách** – opakování.

5.3.1907 – Sokol – **Navždy**, veršované drama o 4 aktech od Ladislava Rydela, přeložil F. Ondráček. Režie František Uhlíř
Poupě, komedie v 1 jednání od F. X. Svobody.
Režie František Hrozek, hráli Fr. Hrozek, M. Floriánová, J. Mikulík, A. Lavický. **Ivanovice na Hané** (Čas 9.3.1907)

17.4.1907 – Sokol – **Mládí** – opakování, hostování v **Ivanovicích na Hané**.

(Vyškovské noviny 5.4.1907)

21.4.1907 – Cyrilská jednota – **Sekretář**, veselohra ve 4 jednáních od Gustava Mosera v úpravě Elišky Peškové a v režii Karla Macenauera. Jubilejní 50 té vystoupení pana Otty Götze.

28.4.1907 – Sokol – **V nížíně**, drama ve 3 jednáních od Angela Guimera. Režie František Uhlíř.

5.5.1907 – sirotkové z Útulny ženské v Brně hrají **Kukačka**, pohádka a **Očarováný zámek**, pohádka. Hráno v místnostech pana Rotnáglu. (Vyškovské noviny 12.4.1907)

26.5.1907 – Cyrilská jednota – **Papageno v almaře**, fraška ve 4 dějstvích. Napsal Rudolf Kneisl, režie Karel Macenauer. Pořízeny nové dekorace.

Květen 1907 – Sokol – **Tichá domácnost**, veselohra ve 3 jednáních od Karla Gutzkova v překladu Petra Miroslava Veselého. Režie František Uhlíř.

Červenec 1907 – Sokol – **Medácké vánoce**, hra v 1 jednání od T. Bernarda.

28.7.1907 – koncert – pořádala nově vzniklá stolová společnost „Včela“ v místnostech radnice. (Vyškovské noviny 2.8.1907)

5.9.1907 – Sokol – **Nový sport**, veselohra v 1 jednání od Karla Jonáše. Po první hře

následuje přednáška pana učitele Josefa Vackáře „O dramatických charakterech.“

Není nad počestnost, veselohra v 1 jednání od Roberta Bracca.

provedení obou aktovek bylo velmi zdařilé i souhra byla znamenitá.

Režie František Uhlíř.

„**Ze Slavkova, divadlo.** Míváme u nás skutečně pěkné, ušlechtilé zábavy. Již od několika let divadelní odbor Sokola blahodárně působí a musíme doznati, že se těší všeobecné oblibě. Dne 5. tohoto měsíce uspořádal Sokol jeden ze svých obvyklých divadelních večerů. Napřed sehrána veselohra „Nový sport“ od Karla Jonáše, potom následovala přednáška pana učitele Vackáře o hereckých charakterech (3. pokračování), která byla jak ochotníkům, tak i obecenstvu k poučení. Pan přednášející mezi jiným vytkl hercům jejich na venkovských jevištích často se opakující chyby nýbrž i přítomnému obecenstvu řekl trpkou pravdu, že mnohdy v divadle se nechová přiměřeně. Bylo by velmi prospěšno, aby herci i obecenstvo takovými přednáškami pro divadlo byli vychováváni. Panu učiteli Vackárovi sluší vzdání dík za tak upřímné napomenutí. Na konec sehrána komedie „Není nad počestnost“ od Roberta Bracca. Provedení obou jednoaktovek bylo velmi zdařilé, jak výkony jednotlivců, tak i souhra byla znamenitá. V neděli 8. t.m. Vystoupili naši studující poprvé za tyto prázdniny se hrou „Oblaka“ od Jaroslava Kvapila.

65.

Nemělo by se studentské představení zařazovat mezi činnosti Sokola, poněvadž však hybnou silou našich divadelních představení je pan účetní Uhlíř, byl i zde režisérem a rádcem, nebude se zajisté naše studentstvo hněvat, vložíme-li i jeho představení jako nádhernou růži do kytice libovonných kvítků divadelní činnosti sokolské. Výkony všech účinkujících byly nad očekávání dokonalé. Bouřlivě opakující se potlesk, dosud u nás neslýchaný, byl toho jasným důkazem. Nemůžeme však mezi všeobecným uznáním nezmíniti se zvlášť o provedení úlohy Máje Zemanovy. Kéž naše studentstvo častěji tak závodí v ušlechtilém zápase s naším Sokolem!

Divadelní odbor Sokola připravuje na 19. t.m. Nový večírek, při němž opakovati se bude drama „Na vždy“ od Lucyana Rydela v novém obsazení. Tyto večírky při jednotném vstupném 20 haléřů, jsou každému lehce přístupné a malá režie jest úplně kryta.“ (Lidové noviny 13.9.1907)

8.9.1907 – studující – **Oblaka**, hra ve 3 dějstvích Jaroslava Kvapila. Režie František Uhlíř, hráno v sále Bedřicha Rotnágla. Před představením a v meziaktí koncertují „Včely“. Uveden „Pochod včel“ od Karla Macenauera.

„Výkony všech účinkujících byly nad očekávání dokonalé. Bouřlivě opakující se potlesk, dosud u nás neslýchaný, byl toho jasným důkazem.“ (Lidové noviny 13.9.1907)

19.9.1907 – Sokol – **Navždy**, veršované drama o 4 aktech od Luciana Rydela v překladu Františka Ondráčka. Nové obsazení. Hráno v rámci divadelních večírků.

„Ty naše večírky jsou velice šťastným rozřešením otázky finanční. Večírek při jednotném vstupném 20 haléřů, jest každému lehce přístupný a malá režie jest úplně kryta. Že tyto večírky všeobecně oblibě se těší, toho svědectvím jest pestrá a velmi četná společnost tyto večírky navštěvující.“

(Lidové noviny 13.9.1907)

13.10.1907 – koncert – v sále U černého orla koncertuje skupina Včely.

(Vyškovské noviny 11.10.1907)

15.10.1907 – Sokol – **Není nad počestnost** – opakování.

Můstek, žert v 1 jednání od Francoise Grésaca.

27.10.1907 – Sokol – **Lehkomyslná sestra**, komedie ve 4 dějstvích. Napsal Włodzimierz Perziński, přeložil Adolf Černý. Režie František Uhlíř. (zápis)

10.11.1907 – Sokol – **Terna**, fraška ve 3 jednáních od Jaroslava Baláka. Režie František Uhlíř.

21.11.1907 – Sokol – **Až do smrti**.

Ve stínu doliny, napsal John Millington Synge, režie František Uhlíř.

Listopad 1907 – Sokol – **Jubilanti.**

8.12.1907 – Sokol – **Manžel šibal** a

Stará paní, hostování v **Ivanovicích na Hané.**

„Divadelní odbor Sokola ze Slavkova byl pozván bratrskou tělocvičnou jednotou Sokola z Ivanovic ku pohostinské hře 8. prosince. Vybrána byla výborná veselohra francouzská „Manžel šibal“. Obsazení jest po většině nové. Z dřívějších představitelů hlavních úloh zůstali pouze slečna M. Florianová v roli plukovníkové a pan František Uhlíř v titulní úloze. Roli Dr. Marcinella převzal nově pan Hrozek st., úlohy Coletty a Zenobie přiděleny slečnám B. Hladíkové a Langrové. Kazimíra hraje poprvé pan Kachlík. Ostatní role jsou obsazeny členy ivanovického Sokola. Na to bude sehrána jednoaktová veselohra Mattušova „Stará paní“ se slečnou Floriánovou a panem Uhlířem a Kachlíkem v hlavních rolích. Režii obou kusů má František Uhlíř.“

(Vyškovské noviny 6.12.1907)

28.12.1907 – Cyrilská jednota – **Pastýřská vánoční hra**, hra se zpěvy ve 2 jednáních na text Jindřicha Šimona Baara napsal Josef Drahlovský-Čapka.

66.

1908

Založena Tělocvičná jednota Orla.

6.1.1908 – Cyrilská jednota – **Pastýřská vánoční hra** – opakována.

Leden 1908 – Sokol – **Tažní ptáci**, hra ve 3 jednáních od Karla Želenského.

Únor 1908 – Sokol – **Morálka paní Dulské**, hra ve 3 jednáních od Gabrieli Zapolské v překladu J. K. Pojezdného.

2.2.1908 – Sokol – **Deskový statek**, veselohra ve 3 jednáních od Václava Štecha.

Otevření nově postavené budovy Spořitelny.

1.3.1908 – Cyrilská jednota – pěvecko-hudební akademie.

Účinkovali: slečny A. Martinásková, O. Malacková, M. Šmehlíková, pan Dempír – zpěv, slečna O. Vagnerova – klavír, slečna L. Fialová – zpěv.
(Náš věk 28.2.1908)

„V nově postaveném a vkusně upraveném sále záloženském pořádala Cyrilská jednota pěvecko-hudební akademii. Směle můžeme říci, že celá produkce jednoty se důstojně řadí k dílům již dříve provedeným. Krásně zaznívaly z malebného jeviště precisně nacvičené a dovedně sbormistrem Josefem Šerým řízené sbory. Zvláště balada „Toman a lesní panna“ se všeobecně líbila. Dobře secvičený sbor dovedl plně vystihnout náladu svým bezvadným přednesem. Sóla (slečny A. Martinásková, O. Malacková, M. Šmehlíková a pan Dempír) vynikala svým klidným a přece výstižným přednesem. Korunou akademie možno nazvat klavírní přednes slečny O. Vagnerové, která v kratičké době osvojila si klavírní partie a čarokrásně je přednesla. Rovněž slečna L. Fialová svým zpěvem sólových písní překvapila nás všechny a dokázala, že opravňuje k nadějím nejlepším. Všechna čísla byla odměněna potleskem a na tvářích účastníků bylo znáti překvapení nad tím, jak dovede sbor ochotníků pít a vytrvalostí povznést se k ideálním výkonům. Na bufet přispěly velectěné dámy Valtrová, Stojanová, Růžičková, Drkošová, Medková, Jandlová, Uhlířová, Košvicová, Rotnáglová, Pavézková, Veisová, Francová, Honková, Hanáková, Kreizlová, Krčmářová, Řičánková, Novotná, Krapková, Vrbíková, Vágnerová, Lízalová, Dejmalová, Šmehlíková, Kociánová, Pokorná, Šerých, Javorská, Marsy, Zigliani, Fossati, Nováková, Kozlíčková, slečny Znebejánková, Martináskovy a Glosnerovy. Všem dárkyním vzdáváme srdečný dík.“

(Náš věk 28.2.1908)

8.3.1908 – Sokol – **Jiný vzduch**, činohra ve 4 jednáních od M. A. Šimáčka. Pohostinsky vystoupil **Karel Želenský, režisér ND Praha.** Režie František Uhlíř,

hraje hudba „Včely“. (Moravská orlice 29.2.1908)

První divadelní představení v nové budově Spořitelny.

„Slavnostní představení divadelního odboru Sokola se koná 8.března v nové spořitelní dvoraně. Slavnostní ouvertura. Pohostinsky vystoupí vynikající dramatický umělec český pan Karel Želenský, přední člen činohry a režisér královského českého zemského a národního divadla v Praze. Účinkuje z ochoty úplná hudba Včely. V první přestávce přednese G. Rossiniho ouverturu k opeře Vilém Tell, ve druhé přestávce od Josefa Strausse Valčík. Začátek přesně o půl 8. hodině večerní. Konec po 10. hodině. Ceny míst: I. Místo 2 koruny, II. Místo 1,40 koruny, III. Místo 1 korunu. Ke stání v přízemí 60 haléřů, na galerii 30 haléřů. Šatna za jeden kus 10 hal. Předprodej lístků u bratra Františka Hrozka, papírníka v Panské ulici. Písemné přihlášky z venkova u bratra Uhlíře, účetního záložny. P.T. obecenstvo žádáme zdvořile, by ve vlastním zájmu včas svá číslovaná sedadla zaujalo.“
(Lidové noviny 7.3.1908)

„**Karel Želenský**, dramatický umělec a přední člen činohry Národního divadla v Praze vystoupí pohostinsky dne 8. března ve Slavkově na Moravě. Hrátí bude roli malíře Elise v Šimáčkově činohře „Jiný vzduch“. Umělec bude hostem divadelního odboru Sokola.

67.

K představení tomuto, které bude první v nové spořitelní dvoraně, a jež jest událostí prvního řádu pro Slavkov, jeví se již nyní neobyčejný zájem obecenstva místního i okolního.“

(Moravská orlice 29.2.1908)

25.3.1908 – Cyrilská jednota – **Před Myslivnou**, elegická operetka v 1 jednání od V. V. Hausmanna.

Vznikají neshody mezi představiteli „fary“ a Sokola. Oslava Svatopluka Čecha byla proto pořádána Cyrilskou jednotou a Národní jednotou každá samostatně. Zněla hesla: „Všichni na oslavu Čecha, kterou pořádá Národní jednota – nikdo na slavnost Cyrilské jednoty.“

Fara kontruje: „Ano, Cyrilská jednota nemá k dispozici kočáry panství, by mohla po okolí agitovat, jak to měl Sokol při posledním divadle.“
(Náš věk 24.4.1908)

5.4.1908 – Cyrilská jednota – Oslavný večer Svatopluka Čecha.

„**Všichni na oslavu Čecha, kterou Národní jednota pořádá, nikdo na slavnost Cyrilské jednoty.**

To je svobodomyšlnost! Terorizovat, přemlouvat kde koho – a pak se chlubit velkou návštěvou.

V novinách odpuzovali, osobně přemlouvali „Svobodomyšlníci“ od účasti na slavnosti Cyrilské jednoty Pozvánky své před naší slavností roznášeli, aby odpudili ty, jež by přišli. Ano, Cyrilská jednota nemá k dispozici kočáry z panství, by mohla po celém okolí agitaci sháněti, jak to měl Sokol při posledním divadle. Snad ale přece zdravý rozum zvítězí nad terorem. Oslava Svatopluka Čecha Cyrilskou jednotou pořádána byla důstojná a upřímná. Význam básníka vyličil krásně zpracovanou přednáškou c. K. Školní rada a profesor z Brna František Rypáček. Hudební produkce a recitace básní provedeny velmi krásně. Tato naše oslava nebyla „truc slavností“, neboť byla na první neděli v dubnu ustanovena tehdy, kdy nikdo nevěděl, že Národní jednota také oslavu pořádáti chce.“

(Náš věk 24.4.1908)

6.4.1908 odeslal autor Josef Alois Horák slavkovskému Sokolu rukopis svého dramatu „Brněnské děti“. Vedení Sokola autorovi poděkovalo, ale z inscenování nebylo nic. Rukopis se ztratil.“
(Památník Sokola 1929)

12.4.1908 – Národní jednota – Večer Svatopluka Čecha ve dvoraně záloženské.

Svatopluk Čech – Mrtvým vlastencům – recituje slečna Florianová.

O významu Svatopluka Čecha – odb.uč.Vačkář.

B. Smetana – Z domoviny pro housle a klavír -

Jaromír Hájek a Václav Šťastný.

Pivoda – Lešetínský kovář – zpívá paní Bašová z Příbora.

Sv. Čech – Ve stínu lípy – scénické provedení – Hrozek, Lavický, Uhlíř.
Ant. Dvořák – Romantické kusy pro housle a klavír -
Jaromír Hájek a Václav Šťastný.

Ideály Čechovy – citáty z jeho spisů čte pan uč. Mondschein.

Weiss – Písně otroka – zpívá odb. uč. Šimek za doprovodu

Netouška. (Lidové noviny 9.4.1908)

20.4.1908 – Cyrilská jednota – **Růžové jezero**, romantická opereta ve 3 jednáních. Napsal
A. P., hudba T. T. Pilhert. Režie a hudbu řídil Josef Šerý, tance nacvičila
Marie Šerá.

3.5.1908 – Cyrilská jednota – Národní slavnost, čistý výnos ve prospěch spolku
Komenského ve Vídni. Hrání v sále na Záložně.

10.5.1908 – Sokol – **Manželé paní Leontíny**, veselohra ve 3 jednáních od Alfreda Caputa v
překladi Karla Liera a Vilemíny Novákové. Na vstupném bylo
vybráno 275 K, čistý výnos 120 K.

31.5.1908 – Dělnicko-řemeslnická beseda a Sdružení křesťanského dělnictva uvádí
Švihák a dělník, sociální hru ve 3 jednáních od J. V. Kavky.

68.

14.6.1908 – Sdružené spolky města Slavkova – Slavnost na počest mecenášů Moravy Judr.
Václava hraběte z Kounic a jeho choti Josefíny Kounicové.

*„Město bylo slavnostně vyzdobeno. Slavnostním řečníkem byl Judr. Jaroslav Budínský, předseda
Matice školské, poslanec a advokát v Brně. Stolová společnost „Včela“ zahrála na nádvoří zámku.
Průvod se seřadí odpoledne za parkem, půjde kolem hospodářské školy a Panskou ulicí k zámku.
Pořadí v průvodu: Sokolské jednoty, žactvo, obecní zastupitelstvo, deputace spolků, hasiči.
Na zámeckém nádvoří proběhlo uvítání protektorem slavnosti. Zapěl slavnostní sbor,
proslov přednesl odborný učitel Josef Vačkář, slavnostní řeč přednesl Judr. Jaroslav Budínský,
poté následoval sbor a koncert „Včely“, vítání deputací.“*

14.6.1908 – Sokol – **Zkouška státníková**, veselohra ve 2 jednáních od Emanuela Bozděcha.

**V představení hostovala členka ND Praha Marie Laudová- Hořicová
v roli Marie Terezie.** Hraběte Kounice hrál František Uhlíř.

Režii představení měl František Uhlíř. (Lidové noviny 9.6.1908)

Literatura, veselohra v 1 jednání od Artura Schnitzlera v překladi
J. Ladeckého a režii Františka Uhlíře. Po divadle koncert „Včely“ u
stolů.

**„Pohostinská hra paní Laudové-Hořicové ve Slavkově. Dramatická umělkyně paní Marie
Laudová-Hořicová, přední člen činohry Národního divadla v Praze vystoupí dne 14. června
pohostinsku ve Slavkově. Hrání bude císařovnu Marii Terezii v Bozděchově veselohře „Zkouška
státníková“ a ve Schnitzlerově veselohře „Literatura“ roli Markéty. Představení se pořádá na
počest vysokorodých mecenášů Moravy pana JUDra. Václava hraběte z Kaunic a jeho choti paní
Josefíny hraběnky z Kaunic. Umělkyně vystoupí s členstvem divadelního odboru Sokola ve
Slavkově.** (Lidové noviny 5.6.1908)

*„Závěrem slavnosti bylo večerní divadelní představení, které na počest manželům
uspořádali slavkovští ochotníci. Manželé Kounicovi usedli v první řadě. Myslím, že hraběti nebylo
zrovna nejvolněji při představení, ve kterém jedná jeho předek. Ale potlesk a ovace platili
především jemu. Divákem byl pozorným. Vidím jej do dnes, jak živě sledoval rozhovor, který
Emanuel Bozděch vložil do úst císařovně Marii Terezii a hraběti Kounicovi, tehdy ještě vyslanci
rakouskému v Paříži. Slavkov měl krásný den zakončený krásným večerem. F. Obrtel
(Venkov 3.7.1908) (Lidové noviny 15.6.1908)*

**„Projev díky českého lidu Dru. Kaunicovi. Ve Slavkově uspořádaly v neděli české spolky
impozantní slavnost, která byla projevem díky českého lidu Dru. Václavu hraběti Kaunicovi za
velkolepý jeho dar českému studentstvu. Slavnostní řeči pronesli: odborný učitel ze Slavkova**

Vackář, poslanec dr. Budínský a za studentstvo kandidát inženýrství Vorel. Večer uspořádali divadelní ochotníci ze Sokola divadelní představení, při němž se hrála „Zkouška státníková“ a „Literatura“ od Schnitzlera. V obou kusech vystoupila pohostinsky pí. Laudová-Hořicová.“
(Pozor 16.6.1908)

Feuilleton O českém šlechtici. Sepsala Marie Laudová Hořicová. (část)

„Místní ochotníci vhodně zvolili ke slavnostnímu představení Bozděchovu „Zkoušku státníkovu“, v níž hlavní úlohu hraje říšský kancléř, hrabě Václav Kaunice, jenž zámek slavkovský vybudoval. K tomuto představení byla jsem pozvána hráti pohostinsku Marii Terezii. Představení šlo hladce a pěkně. Ochotníci v čele se svým režisérem panem Uhlířem, jenž hrál Kaunice, se opravdu vyznamenali. Hlediště bylo přecpáno. V předu seděli hraběcí manželé. Celý den této slavnosti byl zajímavý. Do Slavkova sjeli se zástupci z celé Moravy. Ve slavnostním průvodu přišli na nádherné, architektonicky zajímavé nádvoří zámku. Ti, kdož se nemohli již vtěsnati na rozsáhlé nádvoří, ani do galerií, jimiž je věnčeno, tísnili se před zámkem. Na nádvoří byla umístěna řečnická tribuna, kde se vystřídali řečníci všech stavů. V přestávkách hrála sokolská hudba. Ve středním okně velkého sálu stáli hraběcí manželé. Pak přijímány v sále deputace různých spolků a korporací.

69.

Obdivovala jsem se duchapřítomnosti a řečnickému talentu hraběte Kaunice. Deputací byla nekonečná řada. Když se všichni vystřídali, ukončena slavnost tím, že hraběcí manželé pozvali všechny přítomné do zámku.

Lid hrnul se proudem do nádherných síní, komnat a galerií. Český aristokrat otevřel náruč českému lidu.

Záhy po svém zbudování uvítal zámek ve svých zdech Marii Terezii. Pro velkou suitu císařovny nemohlo ani 133 místností stačit. Proto v komnatách, jež jsou nesmírně vysoké, zřízeny byly ještě pokojíky tím způsobem, že v každé komnatě ještě jedno dřevěné patro bylo zbudováno a v komůrkách, k nimž vedli dřevěné schůdky, spaly komorné a sluhové....“

(Národní listy 13.5.1909)

5.7.1908 – Sdružené spolky slavkovské – **Oslava Mistra Jana Husa.**

Srpen 1908 – Sokol – **Maroušek**, veselohra od Lud'ka Archleba.

13.8.1908 přičiněním Theodora Košvice zakoupěna Cyrilskou jednotou, Sdružením křesťanského dělnictva a Besedou dělnicko-řemeslnickou od Eduarda Valníčka stodola se zahradou. Na jejím místě (naproti nové školní budovy) byla postavena „Orlovna“.

13.9.1908 – divadlo – studující – **Revizor**, veselohra ve 4 jednáních od N. V. Gogola.

Režie Gustav Sticha. Hraje se ve velké dvoraně Spořitelny.

Ke hře zapůjčeny ruské kostýmy ze závodu A. Fridy v Praze

Výnos určen k nákupu učebnic pro dívčí měšťanskou školu.

(Lidové noviny 7.9.1908)

„Ze Slavkova. Místní školní rada kvituje tímto příjem 100 korun jako čistý výnos divadelního představení, studentstvem slavkovským pořádaného ve prospěch nákupu učebnic pro žáčky zdejší měšťanské školy a vzdává obětavým dárcům za tento značný dar své nejsrdečnější díky. Jan Sticha, c.k. notář, předseda místní školní rady.“

(Lidové noviny 19.9.1908)

25.10.1908 – divadlo – Sokol – **Cyprienna**, komedie o 3 dějstvích Victorien Sardou, překlad Olga Fastrová.

Toto představení poctil návštěvou Dr. Václav Kounic s manželkou.

Výtěžek 160 K.

12.11.1908 – divadlo – Sokol – **Na bytě**, studentská historka v 1 jedn. Od J. Distla

Na návštěvě Slavkova byl starosta Prahy dr. Karel Groš.

Koncertovala i skupina „Včely“. (Lidové noviny 21.11.1908)

„**Pražští hosté.** Dne 12. tm. Navštívilo naše město několik vzácných pražských hostů v čele se starostou královského hlavního města Prahy panem dr. Karlem Grošem. Na počest pořádala městská rada slavnostní večírek ve velké spořitelním sále, při kterém divadelní odbor Sokola sehrál krásné divadelní aktovky a hudební spolek Včela přednesl pěkné novinky.“

(Lidové noviny 21.11.1908)

28.11.1908 – divadlo – Ženský odbor Národní jednoty – **Přástky**, napsal F. S. Procházka. Prostonárodní zvyk hanácký, zpěvy Karla Weise doprovází hudební skupina „Včely“.

2.12.1908 – školní akademie k oslavě 60. letému výročí vlády císaře Františka Josefa I. V sále Spořitelny. (farní kronika)

14.12.1908 – Sokol – **Sklenice vody aneb Účinky a příčiny**, veselohra v 5 jednáních, napsal Eugene Scribe v překladu Sofie Podlipské.

„Ze Slavkova. (Mikulášská nadílka Včely). Již dlouho jsme neměli ve Slavkově tak krásnou zábavu spojenou s dobročinností jako v neděli uspořádala stolová společnost „Včela“. Odpoledne bylo poděleno 26 nejchudších dětí ze Slavkova zimním oblečením, obuví a pamlsky.

70.

Společnost Včela za druhý rok své činnosti již odvedla ve prospěch chudých na 600 korun, což jest samo již výmluvné. Za ochotu a laskavost nutno děkovati slečnám Langrové a M. Floriánové, paní Petříkové a paní El. Valníčkové, které s nevšední láskou zvláště vynikaly. Hudba „Včely“ hrála tentokrát nadobytě pěkně a nutno panu A. Uhlířovi za jeho činnost v kapele dík vysloviti. Mezi dobrodince dlužno čítati pana centrálního inspektora Františka Nováka, dr. Prokše, Viléma Valníčka, těl. jednotu Sokol, jejíž divadelní odbor sehrál divadlo a vyplnil večer, pana Hnilicu, Kříže a firmu A. Fürst a synové.“

(Lidové noviny 19.12.1908)

1909

V dubnu 1909 zakoupena Orlem stodola p. Hlaváče a přestavěna na tělocvičnu.

1.1.1909 – studující – **Tyranství slz**, veselohra ve 4 jednáních od Hadona C. Chambresse, v překladu Karla muška. Režie Gustav Sticha.

6.1.1909 – Cyrilská jednota – **Čarovná noc**, vánoční hra od Josefa Flekáčka. Hudbu od Antonína Knorra diriguje a zpěvy řídí Josef Šerý.

Leden 1909 – Sokol – **Modrý pokoj**, hra od Georgese Duvala a Maurice Hennequina v překladu Bohdana Lachmana.

31.1.1909 – hostování - Spolek absolventů hospodářské školy ve Slavkově.

Námluvy v lese, dějepisný obraz od Josefa Brožka. Hráno

v Křenovicích v hostinci U Šustrů za účasti křenovských ochotníků.

„Spolek absolventů hospodářské školy slavkovské uspořádá za součinnosti křenovických p. t. ochotníků v neděli 31. ledna v místnostech hostince „u Šustrů“ v Křenovicích divadelní představení. Sehraje se dějepisný obraz „Námluvy v lese“ od Josefa Brožka. Po divadle následuje taneční rej.“

(Lidové noviny 30.1.1909)

„Spolek absolventů hospodářské školy ve Slavkově vzdává tímto ctnému obecnstvu křenovickému a veškerým hostům okolním srdečný dík za hojnou účast na divadelním představení dne 31. m. m. v Křenovicích uspořádaném, již ku skvělému výsledku divadla přispělo. Pánům ochotníkům a slečnám křenovským, již při divadelním představení účinkovali, vzdáváme nejsrdečnější dík.“

(Lidové noviny 13.2.1909)

Únor 1909 – Sokol – **Velebníček**, veselohra ve 4 jednáních od Matthewa Jamese Barriho v překladu Karla Muška a režii Františka Uhlíře.

V únoru hostovala ve Slavkově divadelní společnost **Raimunda Příbramského**.

Odehráli: Čert a Káča aneb Napálený čert od J. K. Tyla, scéna František Kostka.

Hráli: Dvorský, Mušková, Kratochvíl, Mladá, Machovec, Zapletal,
Černý, Hrabě, Skalská, Votava, Tihelka, Zábranský a Novák.

Na salaši, komická opereta ve 3 jednáních od Jana Kühna.

Hráli: Šlégl, Linc, Šlik, Ševčík, Třešňák, Vránek, Mladá, Soukupová,
Hamatová, Kostková.

Zrádcové Ruska, obraz ze života ve 4 jednáních od Karla Tůmy.

Hráli: Šlégl, Linc, Šlégllová, Kostková, Příbramský, Mladá, Vránek,
Dvorský, Hamatová, Šlik, Ševčík.

Kilometrožrout, velkolepá senzační veselohra ve 3 jednáních od J. H.

Hráli: Šlégl, Šlégllová, Mladá, Šlik, Dvorský, Ševčíková, Ševčík,
Linc, Kostková, Kříž a Soukupová.

Noc na Karlštejně, historická veselohra Jaroslava Vrchlického.

Hráli: Příbramský, Mladá, Šlik, Dvorský, Vrba, Hamatová,

71.

Machovec, Třešňák, Vladimský.

Hloupý Honza na jubilejní výstavě, fraška se zpěvy a tanci v 5 jednáních.

Napsal Jaroslav Pulda, hudbu Karel Pospíšil.

Hráli: Příbramský, Písecký, Písecká, Lang, Berget, Burgetová,
Třešňák, Nový, Dostál, Miler, Kratochvíl, Souček, Skalský,
Mladá, Doležal, Kotalík, Klíma.

31.5.1909 – hosté - ve Slavkově hraje kroužek brněnských ochotníků hru Beatrice Dowské
„**Zlaté časy**“. Uvedeno ve prospěch Kounicových vysokoškolských
kolejí. (Lidové noviny 26.5.1909)

14.12.1909 – Národní jednota – „*pan Stankovský se uvolil uspořádat loutkové představení
na radnici.*“ (Lidové noviny 11.2.1909)

7.3.1909 – Cyrilská jednota – **Salon paní starostové**, obrazy v 1 jednání od Antonína
Klásterského.

**Uvedeno v rámci oslav vyznamenání sbormistra a ředitele kůru pana Josefa Šerého záslužným
křížem „Pro Ecclasia et Pontifice“.** (Pamětní kniha Cyrilské jednoty)

Březen 1909 – Cyrilská jednota – Pěvecko hudební večírek na počest sbormistra Josefa
Šerého.

Pondělí velikonoční – Hudební sdružení slavkovské – koncert, sbormistr pan Seiner.
(Vyškovské noviny 1909)

4.3.1909 – Sokol – **Otec a syn**, veselohra od Esmana. **S ochotníky hostoval Jakub Seifert,
režisér Národního divadla v Praze.** Uhlíř hrál Holma, syna, slečna
Florianová hrála Holmovou. Režie František Uhlíř.

„*Jakub Seifert na scéně Sokola. Neděle 14. března byla pro kulturní Slavkov jedním ze světých
okamžiků, na něž se nezapomíná. Na scéně dramatického odboru Sokola vystoupil milý a vzácný
host, režisér Národního divadla v Praze Jakub Seifert. Hrál velkokupce Holma v Esmanově
veselohře „Otec a syn“. Rozebíráte do detailu umělecký výkon Seifertův, jednoho z tvůrců českého
dramatického umění, není jistě naším úkolem. ..Vřelý dík za to, že neobtěžoval se vypraviti k nám,
aby nám připravil chvíli, jakých bylo a bude u nás pořádku. Neutuchající nadšený potlesk byl umělci
odměnou po každém aktu a vzácnému hostu dostalo se četných květinových darů. Souhra ochotníků
tvořila vhodný rámec k mistrovu ději. Byla ovšem ve mnohých scénách patrna zúrodňující rada
Seifertova. Nejvýše ovšem jako vždy stál výkon pana Uhlíře (Holm syn a slečna Florianová jako
Holmová). Rozkošná byla její dueta s mistrem Seifertem. Panu Uhlířovi jsme zavázáni díky, že
vypravováním pohostinských her nejlepších našich umělců poskytuje nám v pravdě umělecký*

5.4.1909 – Cyrilská jednota – Život svatého Petra, kantáta se šesti živými obrazy a smíšeným sborem J. Offermanna. Hudbu a zpěv řídil Josef Šerý.
„Není nad důslednost. V. N. se rozčilují, že při představení „Život svatého Petra“ v Cyrilské jednotě ve Slavkově budou školní děti účinkovati. Přičiní prý se, aby nesměly hráti, poněvadž v tomto spolku okrádají děti o rozum! K tomu podotýkáme, že při maškarním plesu sokola vyškovského bylo účastno přes 50 školních dětí od 6 do 12 let. Na tomto plesu byla velká řada učitelů a učitelek a neměly strach, že ty děti přijdou o rozum. Školní děti jsou voděny do Sokolovny, aby se cvičily, též mistři jsou neustále obtěžováni, aby učeně do Sokola posílali, kde ku osvětlení rozumu se jim dává čist „Ruch“, „Havlíček“ a podobné časopisy. A výsledek vidíme když jdou učni ze školy. Hulákání a řevu plné město, jako v nějakém zvěřinci. V Uherském Hradišti na obchodní škole učinili studenti stávkou. Ve Vídni učni svému učiteli pokračovací školy srazili klobouk z hlavy, pošlapali jej a ještě mu řádně natloukli. Není divu, když dnes nesmí slyšet ani o úctě k Bohu, že nemá úctu ani ke svému představenému a mistru. A proto pozor páni! Vemte dětem víru v Boha, a ta tam vaše autorita!“
 (Hanácký kraj 10.4.1909)

72.

- 6.4.1909 – Cyrilská jednota – Život svatého Petra – opakování.
 11.4.1909 – přednáška – profesor M. Holman o exkursi žáků české obchodní akademie do Německa a Itálie. V záloženském domě s dokumentárními obrazy.
 25.4.1909 – Sokol – **Pro štěstí**, hra ve 3 jednáních od Stanislava Przybyszewského. Z polštiny přeložil Adolf Černý. Hráli M. Florianová, B. Steinhauserová, K. Fiala, František Uhlíř.
 2.5.1909 – Národní jednota – přednáška – E. Stanko Vráz – „Cesta kolem světa“ a „Z mých dvacetiletých cest světem.“
 16.5.1909 – Cyrilská jednota – **Bujná krev**, fraška ve 4 jednáních od Ferdinanda Olivy.
 Květen 1909 – Sokol – **Královská výsost**, veselohra ve 3 jednáních od W. Sommerseta-Maughama, v překladu Karla Hašlera a režii Františka Uhlíře. V brněnském divadle uvedeno teprve 8.3.1911.
 Červenec 1909 – Sokol – **Proud**, hra Maxe Halbeho v překladu Ludmily Kosinové.
 31.7.1909 – Národní jednota – **Třetí zvonění**, veselohra ve 3 jednáních od Václava Štecha. Režie František Uhlíř.
 26.9.1909 – Sokol – **Janek v zakletém zámku**, veselohra v 5 dějstvích od Ludwiga Fuldy. Z němčiny přeložil Bohdan Kaminský, režie František Uhlíř.
 17.10.1909 – Sokol – **Skirna**, veselohra ve 3 jednáních od Karla Jonáše.
 Říjen 1909 – Sokol – **Přítmí**, veršované drama v 1 jednání Jaroslava Kvapila.
 14.11.1909 – Sokol – **Miss Hobbs**, veselohra ve 4 jednáních Jeroma Klapky Jeroma. Překlad Karel Mušek, režie František Uhlíř.
 18.12.1909 – Sokol – **U 14. baterie**, fraška ve 3 dějstvích od André Gascogne Sylvana. Překlad Jaroslav Pulda.

21.12.1909 (ze zápisu Sokola) „Starosta oznamuje, že Jednota společně se Čtenářským spolkem a jinými soukromými podílíky zakoupila dům na náměstí od hostinského Rotnágla za cenu 16 000 K. Budova bude upravena jak k účelu moderního hostince, tak i jako tělocvična, aby vyhovovala všem požadavkům na ni kladeným. Podíl Jednoty činí asi třetinu ceny domu.“)

V letech 1905 – 1910 byly pořádány hudební večírky pod taktovkou Václava Sajnera a Karla Macenauera.

„**Silvestrovská zábava klerikálů ve Slavkově.** Hugon Pavézka, obchodní příručí ve Slavkově, nosil již dlouho před Silvestrem přání polechtat bránice celé klerikální družiny. A podařilo se mu to. Ovšem pro něho to mělo smutnou dohru u soudu. Žalovali ho pánové MUDr. F. Eremiáš a ústřední

ředitel panství František Novák pro přestupek urážky na cti. Na Silvestra totiž uspořádali si Orli slavkovští zábavu ve svých místnostech. Hrálo při ní kvarteto a zpívaly se veselé kuplety. Neptali se nikoho, ani hejtmanství ve Vyškově. Neposlali tam žádný program. Také k čemu? Celý svět se o Silvestru baví. Strážce bezpečnosti, c. K. Četnický strážmistr pan Ferdinand Schmidt byl pozván, aby v kvartetu pískal na flétnu. A tak se všichni sešli. Farář František Uhýrek se zástupem bojovných kaplanů a katechetů Františkem Krchňákem, Kosíkem, Zelníčkem, od Josefa Kopečka počínaje až po kostelníka a svíčkové báby. Neopomenul také přijít pan dr. Walter, jinak advokát, aby projevil své nezlomné sympatie k Orlům. Viděl-li takovou společnost, zatoužil Hugo Pavézka přispěti ku zábavě. Zazpíval kuplet a aby se zavděčil, chtěl se nenápadně zmínit o soukromí žalobců a povědět, co na ně ví. Všechno obecenstvo s nadšením tleskalo jeho výkonu. Ovšem u soudu si nikdo ze zúčastněných nepamatoval vůbec nic. Náš rytíř v papírovém brnění se k činu doznal, byl odsouzen a dostal za ten příspěvek k silvestrovské zábavě pokutu 50 korun (popřípadě vězení na 5 dnů) a musí zaplatit všechny soudní útraty. (Lidové noviny 13.3.1910)

73.

1910 Založen spolek Akademiků Města Slavkova. Zanikl roku 1913.

(z farní kroniky) „Do této doby spadá činnost křesťansko-sociálních spolků, vedených neúnavným p. Františkem Krchňákem. Za jeho působení byla zřízena tělocvičná jednota Orel pro jinochy katolické, proti zhoubným spolkům protináboženským, jako je Sokol a sociálně-demokratická Svornost. K tomu účelu byla zakoupena po dlouhém uvažování stodola nedaleko kostela naproti nové škole. Stodola ta upravena na dosti slušný sál. Při Orlovně pořízena prostranná zahrada.“

- 9.1.1910 – Cyrilská jednota – **Pěnkava nebo čížek**, veselohra v 1 jednání
Nešťastný lékař, fraška v 1 jednání
- Leden 1910 – Sokol – **Maloměstské tradice**, veselohra v 1 jednání od Václava Štecha.
Režie František Kachlík. (zpráva)
- Únor 1910 – Sokol – **Velebníček**, veselohra ve 4 dějstvích od Jamese Matthewa Barrie.
Překlad Karel Mušek. (zpráva)
- 27.2.1910 – Cyrilská jednota – **Zachycen proudem**, obraz ze života se zpěvy ve 4 jednáních,
sepsal František Herman.
- Březen 1910 – Sokol – **Ženich**, komedie v 1 dějství od Karla Jonáše. (v divadle na Veverí
v Brně uvedena poprvé 7.3.1910)
Všichni tři, fraška v 1 jednání, sepsal Kurt (zpráva)
- 2.3.1910 – Cyrilská jednota – **Zachycen proudem** – opakováno.
- 28.3.1910 – Cyrilská jednota – **Láska vdovy a úklady tety**, veselohra ve 3 jednáních,
sepsal Rudolf Kavka.
- Duben 1910 – Sokol – **Dvojče**, veselohra ve 3 jednáních od Charlese Maurice Hennequina.
- 4.4.1910 – Cyrilská jednota – **Anděl strážný**, veselohra ve 3 jednáních od Rudolfa Kafky.
- 5.4.1910 přijat do Sokola **Gustav Sticha**, posluchač vysoké školy zvěrolékařské ve Vídni.
(kniha jednatelská)
- 8.5.1910 – Sdružené katolické spolky – **Osudný manévr**, veselohra z vojenského života se
zpěvy ve 4 jednáních od Ludka Archleba. Dirigent Josef Šerý.
- 15.5.1910 – Cyrilská jednota – **Anděl strážný** – opakováno.
- Květen 1910 – Sokol – **Cyprienna**, veselohra ve 3 dějstvích od Victoriena Sardoua
v překladu Olgy Fastrové a režii Františka Uhlíře. (repríza)
- Květen – září 1910 – Cyrilská jednota pořádala v zahradě Orlovny každou neděli a svátek
Loutková divadla a koncerty.
- 7.8.1910 – Sokol – **Manžel šibal**, fraška ve 3 dějstvích, napsal Maurice Hennequin, přeložil

Vojta Tábořský. (vydáno 1909)

25.9.1910 – Akademikové města Slavkova – **Čokoládová princezna**, veselohra ve 3 dějstvích od Paula Gavaulta v překladu E. Zábranského.
Režie Gustav Sticha.

Pohostinsky vystoupila Anička Lacinová, členka ND Brno.

„Akademikové města Slavkova sehraji v neděli 25. t. m. O půl 8 hodině večerní Paul Gavaultovu veselohru „Čokoládová princezna“ v sále spořitelny. Jako host vystoupí slečna Anička Lacinová, člen Národního divadla v Brně. Čistý výtěžek věnován bude studentskému podpůrnému spolku „Radhošť“. Po divadle taneční zábava. V přestávkách a při taneční zábavě účinkuje úplná hudba Hudebního sdružení.“
(Lidové noviny 30.9.1910)

9.10.1910 – Cyrilská jednota – **Teta Dora**, veselohra ve 4 jednáních od Karla Piskoře.

16.10.1910 – Cyrilská jednota – pěvecko-hudební koncert.

Říjen 1910 – Sokol – **Blázinec v prvním poschodí**, žertovná hra ve 3 jednáních od Františka Ferdinanda Šamberka. (účty)

1.11.1910 – Cyrilská jednota – **Mlynář a jeho dítě**, obraz ze života v 5 jednáních a 6 proměnách od Ernsta Raupacha. Z němčiny přeložil M. Miškovský.

74.

5.11.1910 – Cyrilská jednota – **Mlynář a jeho dítě** – opakováno.

26.11.1910 – Sokol – **Straka**, komedie ve 3 dějstvích Henriho Bernsteina v překladu V. Novákové. Režie František Uhlíř. (účty)

4.12.1910 – Sokol – **Naši furianti**, obraz ze života ve 4 jednáních Ladislava Stroupežnického. Režie František Uhlíř. (účty)

11.12.1910 – Cyrilská jednota – **Skryté štěstí**, hra ve 3 jednáních od Hermanna Sudermanna, v překladu Jaroslava Vladimíra Puldy.

18.12.1910 – Akademikové města Slavkova – Památce Tolstého.

„Ze Slavkova. (Památce Tolstého) Akademikové města Slavkova pořádají 18. t. m. Akademii věnovanou památce Tolstého. Program vykazuje čísla o Tolstém, recitace, přednesy smyčcového kvarteta, čísla klavírní a zpěvní. Začátek akademie, která se koná v sále spořitelny při restauračním zařízení, je v 8 hodin večer. Vstupné k ní 1 koruna, výtěžek připadne „Radhošti“.

(Lidové noviny 15.12.1910)

*V roce 1910 vystoupil Divadelní odbor Sokola pohostinsky ve **Výškově a Velešovicích**. (účty)*

1911

Sokol: hospodář Vilém Vrbík, ředitel divadla František Uhlíř, předseda zábavního odboru Josef Kašpárek.

„Jednota uspořádala čtyři přednáška s tak malou účastí, že od dalších bylo upuštěno.

Předseda zábavního odboru Josef Kašpárek se vzdal předsednictví a na jeho místo byl zvolen Jar. Brauner. V říjnu rezignoval na post ředitele divadla František Uhlíř.“

(ze zápisu vzdělavatelského odboru)

6.1.1911 – **Otevření Spolkového domu ve Slavkově číslo 75.** V nově upravených místnostech proveden koncert místního hudebního sdružení.

„Ze Slavkova. (Spolkový dům) Občanská beseda ve Slavkově společně s tělocvičnou jednotou Sokol a ostatními majetníky spolkového domu zahájí v pátek 6. ledna 1911 o 8 hod. Večer slavnostní otevření spolkového domu v nově upravených místnostech koncertem místního hudebního sdružení. K večírku zve se veškeré pokrokově smýšlející občanstvo. Vstup volný.“

(Lidové noviny 4.1.1911)

29.1.1911 – Cyrilská jednota – **Gordický uzel**, fraška v 1 jednání od F. L. Menharda.

Tajemné značky, veselohra v 1 jednání od Ferdinanda Olivy.
Leden – květen 1911 – pořádala Cyrilská jednota v sále nebo na zahradě Orlovny (dnešní
LSU Františka France) **loutková divadla**. Režii měl Bohumil
Staňkovský.

11.2.1911 – Cyrilská jednota – **Král Vondráček XXII.**, opereta ve 3 jednáních od Romana
Nejedlého. Režie Bohumil Staňkovský. Odehrán první díl – sbor
uhlířů a uhlířek. (pamětní kniha Cyrilské jednoty)

20.2.1911 – Ve Slavkově účinkuje **Divadelní společnost Václava Choděry**.

Renaissance aneb Svatba v Káni Galilejské, veselohra ve 3 jednáních.

Napsal Franz Schöthan, překlad František Drtina.

Hráli Fr. Janovská, J. Janovský, E. Hlavová, E. Ničová, B. Pišvejcová,
A. Pišvejc, B. Jeřábek, K. Žďárská.

Rytmistr (Otec), hra ve 3 aktech Augusta Strinberga, překlad F. G.

Pohostinsky hrál A. F. Třebovský, režisér Národního divadla v Brně.

Dále hráli Anna Bretová, Vlasta Kuchařová, J. K. Bittl,

Vlastimil Růžička, Anna Bittlerová, Emanuel Rabas a Fr. Tuček.

75.

Čistý lístek, veselohra ve 3 jednáních od Ernsta von Wolzogen, přeložil
A. Glück- Klatovský.

Paličova dcera aneb Pražská děvečka a venkovský tovaryš, obraz ze
života od Josefa Kajetána Tyla.

Hráli Václav Choděra, E. Voborský, E. Hlavová, J. Janovský,

E. Ničová, A. Dobrovolná, A. Marek, A. Pišvejc, T. Laufková,

Fr. Tuček, A. Tomašík, B. Pišvejcová, J. Dobrovolný a N. Dopitová.

9.3.1911 – hosté – Divadlo Hané Vyškov – **Druhá mladost**, ruské drama.

(Vyškovské noviny 24.3.1911)

12.3.1911 – Cyrilská jednota – **Pýcha předchází pád**, obraz ze života ve 3 jednáních.

Napsal Giuseppe P. - vlastním jménem Josef Blažek.

Režie Bohumil Staňkovský. (zápis)

Cyrilská jednota zažádala okresní hejtmanství o povolení pořádání loutkových představení.

18.3.1911 sděluje hejtmanství, že „proti periodickému pořádání loutkových divadel Cyrilskou
jednotou závady nestává – jest vám však ohledně každého představení sem učiniti povinné
oznámení“.
(zápis jednání výboru)

19.3.1911 – Sokol – **Na faře**, hra Hermanna Heijermanse v překladu F. V. Krejčího.

(kniha jednatelská)

2.4.1911 – Cyrilská jednota – **Kristus vítězí**, hra z dob pronásledování křesťanů za císaře

Domiciána v letech 81–96 po Kristu v 5 dějstvích. Napsal A.

Svoboda-Pošumavský, režie Bohumil Staňkovský. (zápis)

10.4.1911 – Cyrilská jednota – **Žádný muž a tolik děvčat**, komická opereta v 1 jednání od

J. Böhma, hudbu složil Franz von Suppé. Režie Bohumil Staňkovský.

Květen 1911 – Sokol – **Reprezentantka domu**, veselohra ve 3 jednáních. Napsala Božena

Viková-Kunětická. V roce 1912 tato hra sehrána pohostinsky

v Ivanovicích.

„Režisér divadelního odboru Sokola ve Slavkově pan František Uhlíř, účetní záložny, vystoupil na
pozvání tělocvičné jednoty Sokol v Berlíně jako host v úloze Romana v dramatu Lucyana Rydela
„Na vždy.“ Milý náš host splnil očekávání v něj kladená a procítěná hra jeho, svědčí o neobyčejném

hereckém nadání a zanechala hluboký dojem v četně shromážděném českém obecnstvu berlínském. Obtížnou a ne právě vděčnou úlohu trpitele za svobodu Polsky a šťvaného uprchlíka ze sibiřských dolů sehrál br. Uhlíř se vzácným porozuměním a rutinou svědomitého herce. Seznali jsme v bratru Uhlířovi ochotníka vzácných vlastností a doznáváme upřímně, že ho Slavkovu závidíme.“
(Vyškovské noviny 5.5.1911)

11.6.1911 – Cyrilská jednota – **V studni**, komická opera v 1 jednání od Viléma Blodka.
Pohostinsky vystoupil Ferdinand Vach. Provedení řídil Josef Šerý, za spoluúčinkování bývalých žáků a absolventů varhanické školy z Brna a členů Cyrilské jednoty. Výnos věnován ve prospěch postavení pomníku tvůrci české písně Pavlu Křížkovskému.

27.6.1911 – Sokol – **Medvěd**, hříčka Antona Pavloviče Čechova v překladu F. Vrány.
Hráno při otevření zahradní terasy. (kniha jednatelská)

20.8.1911 – Akademikové města Slavkova – Humoristický večírek
„Akademikové města Slavkova za spolupůsobení několika „nezaměstnaných“, ku povzbuzení lásky obyvatelstva ke všemu nízkému a k dokumentování své vlastní mravní hodnoty a svých snah po životním krásnu, pořádali 20. srpna na verandě Spolkového domu kabaretní či jak program hlásá Humoristický večírek s čísly „Ferda s fruolou“, „Balada o jitrnici“, „Co mne pořád pošťuchuješ..“

76.

Po programu taneční zábava.

Znal jsem v Praze chantány „u Rozvařilů“, „u Labutě“ a jiné. Kdo o nich jen slyšel nebo měl příležitost je vidět, poznal, že to co se dělo v neděli, podává si s těmito místnostmi ruku. Páni akademikové! Tak hluboko jste klesli v těchto velkých městech, že nepřinesli jste si z těchto středisek toho nejhoršího, ani trošku smyslu pro vážnou práci vzdělávací o prázdninách, již byste aspoň z části nasýtili kulturní hlad venkova. Místo toho se stáváte šířiteli nízkosti a hnusu.... Věřte, že jsem cítil v neděli se uražen ve své národní hrdosti, když zřel jsem úsměšky důstojnictva tam přítomného nad hrubými vašimi výkony. Tyto výkony byly i urážkou matek, které tam přivedly své dcery, aby se pobavily žertem a šprýmem. Neočekávaly ale, že schopní budou akademikové sprostých švabiát a hnusných, markantně podtrhovaných dvojsmyslných vtipů jako v čísle „Tři mrtvolky za pět minut“. Či vám působilo tak ohromnou radost, že nějaký důstojníček odměňoval váš hrubý vtip svým blazeovaným „Bravo“. Přítomné dámy, chtějící zachovat dekorum se musely červenat.“
(Vyškovské noviny 8.9.1911)

27.8.1911 – 31.8.1911 **Hostování činohry Národního divadla Brno za ředitele Františka Laciny.**

27.8.1911 – Ferenc Molnár: **ĎÁBEL**, hra ve 3 aktech, překlad Václav Štech. Režie Jaroslav Pulda. Hráli: Ladislav Pech, Emma Pechová, Jaroslav Auerswald, (1909)
František Boda, Antonie Špilingová Stanislav Langer, Julie Kučerová.

30.8.1911 – Hermann Bahr: **PAVOUK**, veselohra ve 3 dějstvích, překlad K. H. Hilar, režie Jaroslav Auerswald. Hráli Jaroslav Auerswald, Ladislav Pech, Emma Pechová, Jaroslav Pulda, Karel Jičínský a T. Třebovská. (1911)

31.8.1911 – Björnsterne Björson: **KDYŽ MLADÉ VÍNO KVETE**, veselohra ve 3 jednáních, překlad Jaroslav Pulda, režie Jaroslav Auerswald.
Hrají: Jaroslav Auerswald, Ladislav Pech, Emma Pechová, Jaroslav Pulda, T. Třebovská.
(prem.1910)

14.9.1911 – Cyrilská jednota – **Paní revírníková a její vnoučata**, veselohra ve 4 jednáních od Adolfa Bognera. Režie Bohumil Staňkovský.

11.9.1911 – Sokol – **Až do smrti**, hra v 1 aktu od Luďka Archleba.
Pes a kočka, hra v 1 jednání.

„Tělocvičná jednota Sokol ve Slavkově pořádala v neděli 10. září veřejné cvičení, poslední za vedení bratra Steinhausera. Přijel také župní starosta Ferdinand Hon. Po třetí hodině bral se mohutný průvod ze Spolkového domu na zámecké nádvoří. Cvičila jen slavkovská jednota a podala výkony, jež vzbuzovaly obdiv obecnstva. Po cvičení vrátilo se sokolstvo do spolkového domu kde byla uspořádána večer taneční zábava. V pondělí na to uspořádal divadelní odbor večírek, na němž hrány 2 jednoaktovky za účasti paní Steinhauserové. Vřelými slovy se s odcházejícími rozloučil za Sokol br. Stojar.“
(Vyškovské noviny 15.9.1911)

21.9.1911 – přijat za člena Sokola **Josef Vilam**. (kniha jednatelská)

1.10.1911 Sokol – **Zkažená krev**, jednoaktovka od Ladislava Stroupežnického.

Mezi umělci, žert od Josefa Štolby. Začátek v 8 hodin večer. Hráno v zinním sále Spolkového domu. (Vyškovské noviny 29.9.1911)

21.10.1911 – Cyrilská jednota – **Náci a Muci**, klukovina v 1 jednání od Františka Oužlabiny. Režie Bohumil Staňkovský. Provedeno v rámci hodové zábavy.

(zápis)

Říjen 1911 – Sokol – **Revisor**, veselohra v 5 jednáních od Nikolaje Vasiljeviče Gogola, v překladu Ignáta Hložka.

77.

1.11.1911 – Cyrilská jednota – **Úděl sirotka**, drama ve 4 jednáních od Adolfa Bognera. Režie Bohumil Staňkovský. (zápis)

Listopad 1911 – Sokol – **Divoká kachna**, drama v 5 jednáních od Henrika Ibsena, přeložila Hugo Kosterka.

26.11.1911 – Cyrilská jednota – **Teta mistra Štycha**, fraška ve 4 jednáních od Adolfa Bognera, v sále hostinského Dohnala (Spořitelna). Režie Bohumil Staňkovský. (zápis)

„Pan Staňkovský podotýká, že by bylo výhodno, přehraditi šatnu, aby se jednak herci mohli převléci, jednak, aby se věci k divadlu potřebné bezpečně tam mohli uložit.“ (zápis)

3.12.1911 – Národní jednota, dámský odbor – **Popelka**, pohádka.

„Odehráno v Záložně o třetí hodině odpoledne.“ (školní kronika)

Hrály: Dora Pezová, Arnošta Cippsová *1894,

Fanda Vykoupilová *1892, Anda Marková * 1892,

Anda Bílková, Zenda Kánská, Bedra Hladíková a Lidka

Baláčová

(fotografie)

„Vždy čilý dámský odbor Národní jednoty podal opět 3. prosince skvělý důkaz své nezištné práce. V rámci Dětského dne byla sličnými členkami sehrána dvouaktovka Popelka ve prospěch české zemské komise na ochranu dětí nešťastných. Výklad pana ředitele škol o významu dne, zdařilý přednes proslovu a v meziaktí úvahy české duše „Co chceme?“ žáčky měšťanské školy Klírové, žertovné provedení básně „Sázka“ žákem Měšťanské školy Kantkem a lahodné zpěvy žákovské činily ladný rámec významné slavnosti. Dvorana záloženská byla doslova nabitá.“

(Vyškovské noviny 14.12.1911)

15.12.1911 – koncert Salonního orchestru ve složení: Obdržálek, A. Uhlíř – první housle,

F. Hnilica, J. Böhm – druhé housle, A. Šust – piano,

F. Hájek – harmonium, J. Beránek – Cello, Holoubek – klarinet,

Quirenz – flétna, F. Vykoupil. Dirigent Sajner.

Pořad: Flotov – Ouvertura k operě Alessandro Stradella,

Weber – Fantazie z Čarostřelce,

Reeves – Hobomoko,

Fall – Potpouri z opery Rozvedená paní,

Fučík – Veselí kováři,

Schott – z opery Cudná Barbora,

Gilbert – Polské hospodářství,

Christiné – Láska (Lidové noviny 24.2.1912)

26.12.1911 – koncert Salonního orchestru v sále spolkového domu.

(Vyškovské noviny 22.12.1911)

V roce 1911 se hrála Cyrilská jednota 10 divadelních představení. (zápis)

1912

1.1.1912 – koncert Salonního orchestru – opakování koncertu z 15.12.1911

(Lidové noviny 24.2.1912)

23.1.1912 – Dámský odbor Národní jednoty – Veřejná přednáška k uctění Boženy Němcové, přednesla pí. M. Gebauerová, odborná učitelka a spisovatelka z Prahy v sále spolkového domu. (24.1.1912)

2.2.1912 – koncert – Salonní orchestr – opakování koncertu z 1. ledna.

„Občanská beseda ve Slavkově uspořádá na Hromnice 2. února 1912 v sále spolkového domu hudební večírek za spoluúčinkování salonního orchestru. Na programu hudební čísla, výstupy a zpěvy. Začátek o půl 8 večer, vstupné 50 haléřů osoba, rodinné 1 koruna. Restaurační zařízení.“

(Lidové noviny 31.1.1912)

78.

„Tři večery ušlechtilých požitků a příjemné zábavy připravilo našemu obecenstvu sdružení salonního orchestru svými koncerty 15. prosince, 1. ledna a 2. února, v sále spolkového domu. Salonní orchestr, sestávající za řízení pana Sajnera z pánů P. Obdržálka, A. Uhlíře (první housle), F. Hnilice, J. Böhma (druhé housle), A. Šusta (piano), F. Hájka (harmonium), J. Beránka (cello), Holoubka (klarinet), Quirence (flétna), F. Vykoupila, přednesl v těchto třech hudebních večerech řadu skladeb nacvičených a prostudovaných s pilí a pochopením vlastními dirigentovi a všem členům orchestru. Dosud provedeny byly skladby: Flotov Overture k opeře Alessandro Stradella, Weber – Fantazie z Čarostřelce, Reeves – Hobomoko, Fall – Potpourri z opery Rozvedená paní, Fučík – Veselí kováři, Schott – úryvky z opery Cudná Barbora, Gilbert – Polské hospodářství, Christiné – Láska.

Pro příští produkce připravuje se Potpourri z českých národních písní, Nikolajevova ouvertura k opeře Veselé ženy Windsorské a některé jiné skladby českého původu.“

(Lidové noviny 24.2.1912)

17.2.1912 – koncert – Dámský odbor Národní jednoty pro jihozápadní Moravu ve dvoraně spolkového domu. (Výnos koncertu – 113 korun – věnován dětské útulně slavkovské.

Program: Smetana, Grieg, Karbulka, Procházka.

(Lidové noviny 1.3.1912)

„Při koncertě laskavě spoluúčinkovaly pěvkyně slečna Jar. Dvořáková, pan JUC. Jar. Podlipný jako účinkující a zároveň dirigent sborů, kterýmžto vzdává jednota svůj vřelý dík, neb jejich snahou byl koncert zabezpečen. Nevšední píle pana dirigenta zasluhuje uznání a doufáme, že týž v tom i nadále, co započal vytrvá! Členkám paní Východilové a paní Podlipné za doprovázení na piáně a též panu odbornému učiteli Žákovi a všem pánům ochotníkům při smíšeném sboru účinkujícím, vzdává výbor jednoty nejsrdečnější dík, jakož i dámám členkám, které výtečnými zákusky i jiným do bufetu přispěly.“

(Vyškovské noviny 8.3.1912)

24.3.1912 – koncert – Sdružení ochotníků slavkovských pořádá svůj třetí hudební večírek v sále spolkového domu. Na programu hudební čísla a zpěvy.

(Lidové noviny 21.3.1912)

Pondělí velikonoční 1912 - **Paní mincmistrová**, veselohra v 1 jednání od Ladislava Stroupežnického

Zvíkovský rarášek, veselohra od Stroupežnického.

8.4.1912 – Cyrilská jednota – **Z českých mlýnů**, fraška se zpěvy a tanci ve 4 jednáních od Karla Fořta s hudbou Emiliána Starého. Režie Theodor Košvic. Hráno v místnostech Spořitelny. „Zvláště se vyznamenal pan Pražský ml. A sl. Marková.“ Scénáře zapůjčeny z Vyškova za půjčovné 25 K.
(zápis)

14.4.1912 – Cyrilská jednota – **Z českých mlýnů** – opakování.

14.4.1912 – Sokol – **Právní zástupce (Reklamní zloděj)**, groteskní veselohra ve 3 jednáních od Ferenze Molnára a Alfreda Hahna v překladu R. Kautského.
„Divadelní odbor Sokola ve Slavkově sehraje v neděli 14. dubna 1912 v zimním sále Spolkového domu divadelní představení „Právní zástupce“. Groteskní veselohra ve třech dějstvích. Začátek přesně o půl 8 hodině večer.
(Vyškovské noviny 12.4.1912)

Sokol – hostování - **Representantka domu** sehraja v Ivanovicích. (kronika Sokola)

28.4.1912 – Národní jednota, dámský odbor – **Popelka**, pohostinsky odehráno v Hruškách.
(Premiéra 3.12.1911 ve Slavkově) (Vyškovské noviny 19.4.1912)

12.5.1912 – koncert PSMU – „O svatodušní neděli pořádá P.S.M.U. sdružení koncert ve Slavkově o půl 4 odpoledne a večer o 8 hodině v Kyjově. Spojení se Slavkovem je výborné! Upozorňujeme! O sletových dnech 30. června, zpívá Sdružení v Rudolfinu o 8 hodině večerní.
(Vyškovské noviny 10.5.1912)

79.

16.5.1912 – Cyrilská jednota – **Kouzelná zahrada**, báchorka ve 4 jednáních od Aloise Rady. Loutkové divadlo.

16.5.1912 – Sokol – **Paní Dod**, veselohra ve 3 jednáních Williama Somerset-Maughama v překladu J. Duška. (kniha jednatelská)

„Divadelní odbor Sokola pořádá ve čtvrtek 16. května v sále spolkového domu divadelní představení „Paní Dot“, veselohru o třech dějstvích. Čistý výnos cestovnímu fondu Sokola na VI. Slet všesokolský v Praze. V přestávkách koncertuje salonní orchestr.“ (Vyškovské noviny 3.5.1912)

Květen 1912 – Sokol – **Vojnarka**, drama ve 4 jednáních od Aloise Jiráska.

16.6.1912 – besídka pro živnostenskou mládež **Za chlebem**. Při divadle koncert Hudebního sdružení.

„Besídka pro živnostenskou mládež sehraje v neděli 16.6. odpoledne divadelní představení „Za chlebem“. Při divadle koncert Hudebního sdružení po prvé v zahradě. Mimo jiné hran bude ponejprv valčík nadějného skladatele slavkovského pana Miloše Hanáka, jehož skladby již za studií budily obdiv.“
(Vyškovské noviny 7.6.1912)

18.8.1912 – Studující města Slavkova – **Katakomy**, veselohra Gustava Davise.

Režie MUC. Gustav Sticha.

„Za velmi dobrého a pečlivého režisérství MUC. Gustava Stichy, povedlo se jim podati věrný obrázek úřednického života, v němž protekce žen hraje tak velkou úlohu. Zasluhují někteří aby byli jmenováni. Max Sperling, Vl. Sticha, L. Bílek, Ervín Balbinder. Jan Valníček, Josef Loyka a ze slečen A. Vykoupilová, Jarmila Hábová, Emma Beutlová. Jednotlivé přestávky doplňoval salonní orchestr.“
(Vyškovské noviny 23.8.1912)

„Jednou jsme hráli „Katakomy“. Hra se ve Slavkově velmi líbila. A přišel na ni i hrabě Kaunic. Po představení řekl řediteli Novákovi: To je podivné. V Národním leckdy nevydržím a tady zůstanu sedět až do konce.“
(sborník 60 let Sokola)

Gustav Sticha. Narodil se v roce 1890 ve Slavkově. Studoval zvěrolékařství ve Vídni a soustředil kolem sebe slavkovské studenty, kteří o prázdninách hrávali divadelní představení. Bylo to v letech 1908 – 1915. Čistý výtěžek byl věnován na podporu chudších studentů. Gustav Sticha byl dobrý organizátor, režisér i herec. Sepsal studentské paměti, ve kterých zachytil obrozeneckou činnost tehdejší pokrokové mladé generace. Po skončení studia odešel na Slovensko. Zemřel v roce 1940 ve Slavkově.

V roce 1912 Sokol sehrál 8 divadelních představení.

(kronika Sokola)

- 31.8.1912 – šest hudebníků Národní jednoty Brněnské předneslo při vjezdu do zámku slavnostní fanfáry z Libuše. Pěvecký sbor pod vedením pana Sajnera zapěl čtyřhlasý sbor „Moravo“ a Svoji k svému“ od Bendla.
(kniha jednatelská)
- 1.9.1912 – Sokol - V sále Spolkového domu uspořádán koncert Národní hudby brněnské od 10.30 do 12 hodin. Večer uspořádán koncert Hudebního sdružení Slavkov za řízení pana Sajnera. Mnozí návštěvníci se do sálu nedostali.
(kniha jednatelská)
- 15.9.1912 – Sokol pořádá oslavu 20 výročí založení. Za zámeckým parkem předvedena sletová cvičení, večer ve Spolkové domě koncert a divadelní večírek.
(Vyškovské noviny 16.8. a 6.9.1912)

Září 1912 – Pohostinské hry Národního divadla Brno.

Zlatá Eva, veselohra ve 3 jednáních, F. von Schönthan, prem. v NDB 13.1.1910

Kaňka, veselohra ve 3 jednáních, Gustav Kadelburg, prem. V NDB 25.9.1910

80.

Dáma z polosvěta, Alexander Dumas ml., přel. V. Nováková, v NDB 26.4.1910

Slečinka z pošty, Alfred Capus, v NDB 13.1.1910

Komtesa Kukuč, Franz von Schönthan, přel. Fr. Zvíkovský, v NDB 8.10.1911

Modrá myška, Alex Engl a Julius Horst, přel. Jan E. Jirka, v NDB 7.2.1910

19.10.1912 – Cyrilská jednota - **Na Kozlanském klepáči**, hra se zpěvy. Hrána večer.

20.10.1912 – Cyrilská jednota - **Na Kozlanském klepáči**, hra se zpěvy. Ve 4 hod. Odpoledne.
(Vyškovské noviny 11.10.1912)

1.11.1912 – Cyrilská jednota – **Otče náš**, obraz ze života, podle E.K. sepsala Eliška Pešková. Režie Theodor Košvic.

„Ze Slavkova, divadlo. Divadelní odbor našich spolků sehrál 1. listopadu „Otče náš“, obraz ze života ve 4 jednáních, Všichni úlohy své sehráli pěkně k uspokojení všech. Všichni podivem naplnění byli nad provedením úlohy pětileté dcerušky pana Košvice, která dosti dlouhou úlohu jasně, zřetelně vypovídala a sehrála. Návštěva byla velmi krásná. Jednu věc nemohou si mladší z posluchačů odvyknouti. Když se hrá něco vážného, dojemného, mnozí se hlasitě smějí. To dělají i na divadlech společností hraných. Nedovedou pochopiti a vžítí se ve vážný děj.“

(Hanácký kraj 8.11.1912)

10.11.1912 – Sokol – **Pomsta Catullova**, komedie v 1 jednání od Jaroslava Vrchlického.

Svědék, veselohra v 1 jednání od Jaroslava Vrchlického.

Hráno v místnostech spolkového domu rámci večera J. Vrchlického.

27.12.1912 – Cyrilská jednota – **Pouť sirotka**, vánoční hra ve 3 jednáních od Josefa Flekáčka. Režie Theodor Košvic.
(zápis)

8.12.1912 – Hudební sdružení za spoluúčasti místních a okolních ochotníků - **Mamzelle Nitouche**, opereta ve 4 jednáních od Millauda a Meilhaca. Hudbu složil F. R. Harvé. Režie František Uhlíř, dirigent Václav Sajner. Ve velké spořitelni dvoraně. Předprodej u Františka Hrozka, papírníka. Kostýmní výpravu dodala Divadelní centrála Praha.

(Lidové noviny 8.12.1912)

9.12.1912 - Hudební sdružení za spoluúčasti místních a okolních ochotníků -

Mamzelle Nitouche – opakování.

19.12.1912 – Měšťanské školy – **Kníže Jaromír**, divadelní historická hra. Hráno na Záložně.

Představení pro školy. (školní kronika, plakátek)
 22.12.1912 - Měšťanské školy – ***Kníže Jaromír*** – opakování.
 26.12.1912 – Cyrilská jednota – ***Kristuška***, vánoční divadelní hra v 6 obrazech od Marie Günther. Hudba Karel Mengewein, dirigoval Josef Šerý.
 (Vlach, dirigenti)
V roce 1912 sehrány Cyrilskou jednotou čtyři divadelní tituly, dva opakovány.
 (zpráva jednatelská)

1913

Sokol: ředitelem divadla František Uhlíř, sehráno šest divadelních představení.

1.1.1913 – Cyrilská jednota – ***Pout' sirotka***, vánoční hra ve 3 jednáních od Josefa Flekáčka.
 (premiéra 27.12.1912) – opakování.
 16.1.1913 – koncert – hudba pěšího pluku číslo 8 v sále Spořitelny.
 (Lidové noviny 11.1.1913)

15.2.1913 – v sezení obecního výboru byla zamítnuta žádost o ponechání místnosti ve staré škole ke zkouškám Cyrilské jednoty ve Slavkově.

81.

16.2.1913 proběhlo soudní jednání. Žádosti, aby alespoň do května 1913 byla místnost dosavadní ponechána bylo vyhověno. Cyrilská jednota se tedy v dubnu 1913 stěhuje do Orlovny.

16.2.1913 – koncert – prof. Ladislav Malý, prof. Dvořáková
 23.2.1913 – Národní jednota pro jihozápadní Moravu pořádá divadelní představení sehrané Besedou živnostenské mládeže.
Pohádka o princezně Pampelišce. Napsal Jaroslav Kvapil, režie František Uhlíř.
 (Vyškovské noviny 14.2.1913)

“Ženský odbor Národní jednoty pro jihozápadní Moravu ve Slavkově, děkuje vřele všem účinkujícím a těm, kteří se o zdar dětského divadélka „Pampeliška“ přičinili. Divadélko toto sehráno Besedou živnostenské mládeže a celý příjem 137 korun, věnován dětskému útulku „Jesličkám“, jež Ženský odbor Národní jednoty zřídil a udržuje. Zvláště dlužno zde připomenout snahy a obětavosti pana odborného učitele Emanuela Hájka, který bezpříkladnou píli se této besídce věnuje.“
 (Lidové noviny 2.3.1913)

16.3.1913 - Cyrilská jednota – ***Quo vadis?*** (*Ve znamení kříže*). Historické drama v 9 obrazech z doby pronásledování křesťanů za císaře Nerona. Román Henryka Sienkiewicze v překladu Václava Budila pro divadlo sepsal V. Barreta. Režie Krchňák, výprava Košvic, jeviště Pavézka, hudba Šerý.
 (zápis)

„O svátcích velikonočních a v neděli 16. března sehrála Cyrilská jednota ve Slavkově úchvatné drama „Quo vadis“ Úspěch všech představení byl po každé stránce uspokojivý. Nebývalý zájem, nebývalá návštěva (jen při představení ve prospěch sirotčího fondu bylo velmi málo členů tohoto spolku) – toť vše bylo odměnou, jak hercům, tak i pořadatelům za jejich námahu. Možno směle říci, že tak bohaté a nákladně vypravené představení a s takovým úspěchem dosud ve Slavkově sehráno nebylo. Herci hlavních úloh podali nám výkony výborné. Pan Navrátil (Markus), slečna

S. Martinková (Mercie), klidili bouřlivý potlesk a pochvalu za provedení svých těžkých úloh, které byly mistrné – právě tak jako u slečny Malátové (Berenika), která podala věrně a úchvatně obraz římské patricijky, milující a žárlící – trebas žárlivost vede k záhubě milovaného Marka. (Štěpán) mladého a nadějného herce pana Silvestra Šimáčka byl věrný. (Glabrio) tato úloha je k dokonalému

provedení skutečně těžká, nutil diváky k zdravému smíchu svým bakhantickým blábolním. Pan Antonín Pražský zhodil se této úlohy dokonale. A tak bychom mohli poukázat na všechny herce. (Dacii) slečny Markové, (Tigellina) Jana Richtera, (Servilia) pana Moudrého, jenž hrál velmi pěkně, (Tita) pana Košvice atd. Všeobecně musíme vyslovit uznání. Příchod císařovny Popey (slečna Šuchlíková) a císaře Nerona (pan Pavézka) a jejich nádherný kostým působily majestátně. Brněnští hosté, kteří sami tuto hru několikrát provozovali, svou chválou slavkovských herců neskrblili. Výprava kusu byla nádherná a bohatá. Přestávky, které jindy trvaly dlouze, uplynuly brzy. Příchod zpěvaček a tanečnic římských a zpěv slečny Čížkové doprovázený hudbou ředitele kůru pana Šerého složený, byl pěkný. Hlavní zásluhy o provedení krásného dramatu, jež bude vždy ctí pro Cyrilskou jednotu slavkovskou, patří dp. Františku Krchňákovi a pp. Theodoru Košvicovi a H. Pavézskovi.“
 –er- (Hanácký kraj 4.4.1913)

24.3.1913 – Cyrilská jednota – **Quo vadis?** - opakování.

25.3.1913 – Cyrilská jednota – **Quo vadis?** - opakování.

„Bezpečnost ve Slavkově. Nedávno za noci vytlučena byla okna advokátu dr. Bergovi a v neděli ohrožovali mladí darebové nožem ze Spořitelny jdoucí mladíky, kteří účinkovali ve hře „Quo vadis“, ač nebylo ještě ani 9 hodin. Snad nikde ve městě neobtěžují mladí darebové, z nichž je i mnoho školáků, obecnstvo do divadla nebo do zábav jdoucí, tak jako ve Slavkově.“

82.

Zástupem kluků obecnstvo obtěžujících, musí se každý prodírat do místnosti, chodba je jimi obsazena, a obtěžují až do noci. Jistě to není v pořádku, aby kluci školní do pozdní noci se potulovali po městě. Nařikají veřejně do dvora u obory jdoucí, jak hulákají chasníci přes půlnoc v stromořadí k oboře, tak že s obavou a strachem každý tudy jde, aby nebyl uhozen, nebo aby na něho sprostě nepokřikovali. To je v pokrokovém Slavkově.“

(Hanácký kraj 28.3.1912)

31.3.1913 – Cyrilská jednota – **Quo vadis?** - opakování.

7.4.1913 – Cyrilská jednota – **Quo vadis?** - opakování.

8.4.1913 – Cyrilská jednota – **Z českých mlýnů**, fraška se zpěvy a tanci ve 4 jednáních.

Napsal Karel Fořt, hudbu složil Emilián Starý, dirigoval Josef Šerý.

Režie Theodor Košvic. Hrání v místnostech Spořitelny.

(Vlach, dirigenti)

13.4.1913 – „Dámský odbor pro Jihozápadní Moravu pořádá v neděli 13. dubna v sále Spolkového domu zábavní večírek, za laskavého spoluúčinkování Hudebního sdružení a pp. ochotníků. Začátek přesně o 8 hodině večer. Čistý výtěžek určen pro menšinové školství. Po vyčerpání programu volná zábava.“

(Vyškovské noviny 4.4.1913)

12.5.1913 Cyrilská jednota – **Z českých mlýnů** – opakováno.

25.5.1913 – Cyrilská jednota – **Němá z Poříče**, fraška se zpěvy od Karla Fořta v 5 dějstvích.

Hrání v sále Spořitelny, režie Theodor Košvic. (pamětní kniha Cj)

Červen 1913 – Sokol – **V zakletém zámku**, veselohra ve 4 jednáních. Napsal Karel Leger.

31.8.1913 – Sokol – **Václav Hrobčický z Hrobčic**, drama ve 3 dějstvích od Ladislava

Stroupežnického. Režie František Uhlíř. (kniha jednatelská)

8.9.1913 – Studující města Slavkova – **Ženitba**, veselohra od Nikolaje V. Gogola.

Režie MUC Gustav Sticha.

„Studující města Slavkova pořádají dne 8. září ve prospěch „Komenského“ divadelní představení. Hraje se Ženitba, veselohra ve 3 jednáních od Gogola. Začátek o 8 hodině večer.“

(Vyškovské noviny 5.9.1913)

26.10.1913 – Sokol – **Kaviár**, žert ve 3 jednáních od Jilia Horsta v překladu Jaroslava

Nevole. Hráno v sále spolkového domu. Režie František Uhlíř.
(Sokol, kniha jednatelská, Vyškovské noviny 17.10.1913))

Říjen 1913 – Sokol – **Bílá černoška**, žert ve 3 jednáních od Pavla Rudolfa.

1.11.1913 – Cyrilská jednota – **Na dušičky (Modlitba na hřbitově)**, obraz ze života
od Ernsta Raupacha v překladu Emila Šlechty. Režie T. Košvic.
(zápis)

16.11.1913 – Sokol – **Týden excelencí**, veselohra ve 3 jednáních od J. Bischitzky.
Hráno v sále spolkového domu. (kniha jednatelská)

23.11.1913 – Dělnicko-řemeslnická beseda – **Kandidáti ženitby**, fraška od Antonína Lokay.
Hráno v sále Spořitelny.

Listopad 1913 – Sokol – **Samota**, hra ve 3 jednáních od Aloise Jiráska.

30.11.1913 – škola – **Sirotčí peníze**, za pomoci místních ochotníků nastudováno školní
představení hry Ladislava Stroupežnického. Odehráno v 15 hodin
odpoledne pro školní děti a v 19 hodin pro veřejnost na jevišti
Spořitelny. (školní kronika)

*„Ve prospěch chudých, opuštěných dětí na Moravě. III. Dětský den pořádají zdejší veřejné školy
chlapecké i dívčí v neděli dne 30. listopadu ve dvoraně Spořitelny odpoledne o 3 hodině výhradně
pro školní děti, večer o 7 hodině výhradně pro dospělé. S přispěním zdejších pp. ochotníků hrati se
bude kus „Sirotčí peníze“, drama o 1 jednání od Ladislava Stroupežnického.*

83.

*Přede hrou a po ní přednesou střídavě dívky a hoši zpěvy a deklamace. Vstupné večer pro osobu
křeslo I K., I. Místo 60 haléřů, II. Místo 40 haléřů, místo ke stání 20 haléřů a galerie 20 haléřů.
Dobročinnost se neobmezuje. Pořadatelé jsou sbory učitelské zdejších veřejných škol. Sirotčí spolek
pro soudní okres slavkovský prosí o nejhojnější účast.* (Vyškovské noviny 28.11.1913)

14.12.1913 – Sokol – **Průlom** - „Na rozloučenou s paní Aničkou Podlipnou a panem
JUC. Jaroslavem Podlipným pořádá Sokol ve Slavkově divadelní novinku „Průlom“ (Idenfor
Murene) hru ve čtyřech dějstvích napsal v dánštině Henri Nathausen, přeložil Karel Dušek. Režii
představení František Uhlíř. Ceny míst 1.20 korun = první místo, 90 haléřů = druhé místo, 70
haléřů = třetí místo, 50 haléřů = místo k stání. Předprodej u Františka Hrozka, papírníka. Po
divadle volná zábava, začátek přesně o půl 8 hodině večer.“

(kniha jednatelská, Vyškovské noviny 5.12.1913))

7.12.1913 – koncert – operní pěvec František Pácal, „bývalý c.k. dvorní pěvec ve Vídni a
hrdinný tenor Národního divadla v Praze, uspořádá před svým odjezdem do Německa koncertní
tourné po městech moravských, za spoluúčinkování Julie Nessyové, virtuosky na harfu z Prahy a
Elišky Janečkové, koncertní a operní pěvkyně z Kroměříže. Na koncertech zastoupeny budou četné
novinky rukopisné, ve veřejnosti skoro neznámé. Tak bude tu zastoupen moravský skladatel Jan
Kunc písní, kterou zapěje slečna Janečková, profesor Trneček, jehož píseň s průvodem harfy
přednesou společně slečna Janečková a slečna Nessyová. Zastoupen bude i mladý skladatel G.
Roob svými baladami, které zazpívá pan Pácal. Tourné začne dne 6. prosince koncertem
v Uherském Hradišti. Následují Slavkov a Kyjov ještě v prosinci (7. – 8.). Větší města moravská
přijdou pak na řadu v lednu. (Lidové noviny 5.12.1913)

26.12.1913 – Cyrilská jednota – **Vánoční hra** se zpěvy, režie Theodor Košvic. (zápis)

Prosinec 1913 – Sokol – **Na vysoké stráni**, veselohra ve 3 dějstvích od Františka Hlavatého.

Cyrilská jednota odehrála v roce 1913 pět divadelních titulů.

1914

Začátek první světové války.

Sokol se nastěhoval do místností Spolkového domu, ve škole byla zřízena vojenská

nemocnice. K vojenské službě bylo povoláno 54 členů sokolské jednoty. 25.října 1914 padl na severním bojišti přední člen sokolské jednoty cvičitel Jaromír Kocián.
Ředitelem divadelního odboru Sokola byl zvolen František Uhliř, předsedou vzdělávacího a zábavního odboru Josef Kašpárek starší.

Leden 1914 – Sokol – **Ženich milionář**, veselohra ve 3 jednáních od Adolfa Brabce, v režii Františka Kachlíka.

15.2.1914 – Beseda Pokrok – zábava. Čistý výtěžek zaslán spolku Komenský ve Vídni.

19.3.1914 – Cyrilská jednota – **Život svatého Petra**, zpěvohra se 6 živými obrazy. Pěvecko-hudební dílo J. Offermanna. Hudbu a smíšené sbory secvičil a řídil ředitel kůru Josef Šerý. Živé obrazy vytváří členové Dělnicko-řemeslnické besedy. (Vlach – dirigenti)

12.4.1914 – Cyrilská jednota – **Ženská vojna**, opereta Maxe Horského ve 3 jednáních. Hudbu složil Emilián Marhula, řídí Josef Šerý. (Hanácký kraj 17.4.1914)

19.4.1914 - Cyrilská jednota – **Ženská vojna** – opakování. (zápis)

26.4.1914 – Cyrilská jednota – **Ženská vojna**, opereta Maxe Horského ve 3 jednáních. Hudbu složil Emilián Marhula, řídí Josef Šerý. (zápis)

84.

„Slavkov. Cyrilská jednota pod vedením pana ředitele Šerého připravila provozováním Marhulovy operety „Ženská vojna skutečné hody. Svěží hudba, zdravý žert, temperamentní provedení, jak souhry tak i jednotlivých úloh přispěly k pobavení a osvěžení publika. Největší zásluhu o sehrání měl pan ředitel Šerý, který obětavě vynaložil energii a volný čas na nacvičení a propracování hudební části. O souhru, pečlivě vypravenou, postaral se osvědčený režisér pan Stankovský. Co do jednotlivých úloh, ten největší dík diváků odnášel si pan JUC. F. Pražský za svou nenucenou a vrozenou komiku, kterou každému, mladému i starému, na tváři vyluzoval úsměv. Musil také proto dva výstupy opakovati. Svým plným zvučným hlasem všem sólistům vévodila slečna Martinásková. Kromě těchto i ostatní sólisté, zdravými hlasy se přičiňovali o zdar hry. Byli to zvláště pánové Antonín Pražský a Silvestr Šimáček. Sbor zpíval přesně a zřetelně, takže bylo dobře rozumět. Orchestr taktéž akomodoval se zpěvné části, že nepřehlušoval sboru. Opereta sama je psána slohem každému přístupným. Lehká a svěží její hudba čerpá hojně z národních motivů, je skutečně česká, tak že nepadá na úroveň různých praobyčejných valčíkových operet.. Předpokládá zdatný orchestr dobře ovládající nástroje a jisté pevné zpěváky. Protože se jevil o operetu velký zájem a na přání mnohých, hlavně z venkova, bude se opakovati v neděli 19. dubna o 8 hodině večer.“

(Hanácký kraj 17.4.1914)

Květen 1914 – Sokol – **Na statku a v chaloupce**, obraz ze života ve 4 jednáních. Napsal Josef Mervat podle povídky Vítězslava Háška.

11.7.1914 – Sokol – Husův večer ve Spolkovém domě.

Na programu: Proslov – Antonín Stojar, předseda

Fučík: Kdož jste boží bojovníci – orchestr hudebního sdružení

Machar: Matka Husova – báseň

Kdož jsů boží bojovníci – píseň – mužský sbor

Mistr Jan Hus – přednáška – odborný učitel Ambrož

Flotov: Alessandro Stradella – orchestr hudebního sdružení

Rokyta: Štěpán z Palče – recitace ze Zpěvníku husity

Alois Jirásek: **Jan Hus – obraz pátý – Hus v žaláři**. Hraje divadelní odbor Sokola.

Září 1914 – Sokol – **Za roboty**, obraz z doby pobělohorské ve 3 jednáních od Jana Berana.

Říjen 1914 – Sokol – **Dědečkovy housle**, vesnický obrázek ve 3 jednáních od Pavla Rudolfa.

2.12.1914 – Základní škola Tyršova – IV. Dětský den – Oslavné řeči, básně a vlastenecké zpěvy k výročí nastoupení vlády Františka Josefa I.

Prosinec – Sokol – **Kde jsou ty koláčky?** aneb Z lásky k umění, fraška v 1 jednání od Josefa Švába podle Mosera.

„V roce 1914 máme konečně svou místnost. Na počátku naší činnosti cvičilo se ve dvou světnicích „na škarpe“ proti staré škole, v bývalém vinném sklepě, kteréž místnosti byly propůjčeny hrabětem Albrechtem z Kouniců. Když pak místností těch sám potřeboval, propůjčil Cyrillské jednotě místnost v panském domě na náměstí, kdež se zpívalo celý rok. Před tím pak, když jednota neměla přístřeší, ujal se jí předseda notář Valtr a dovolil cvičení zpěvu ve svém bytě. Roku 1890 městské zastupitelstvo propůjčilo jednotě místnost ve staré kasárně, kdež se zpívalo až do roku 1906, kdy byly propůjčeny místnosti ve staré škole, z nichž nás nynější (městský) výbor v roce 1913 soudně vyprovodil.“
(zápis ze zprávy jednatele)

Sokol sehrál 4 divadelní představení.

(kronika Sokola)

1915

- 10.1.1915 – Sokol – **Palackého třída 27**, žertovná hra ve 4 jednáních. Napsal František Ferdinand Šamberk. (povolenka)
- 7.2.1915 – Cyrillská jednota – **Viktorka**, obraz ze života ve 3 jednáních od Boženy Němcové. Podle románu Babička zdramatizoval J. M. Koubek. Režie
- 85.**
- Staňkovský, hráno ve prospěch Červeného kříže. (záznam)
- Představení hráno za pomoci invalidů z vojenské nemocnice.**
- 14.2.1915 – Sokol – **Lucerna**, hra ve 4 jednáních od Aloise Jirásky. Hráno v místnostech Spořitelny ve prospěch raněných vojáků.
- 21.2.1915 – Sokol – **Lucerna** – opakování.
- Jako host vystoupila Anna Podlipná z Brna.**
- 21.3.1915 – Sokol – **Paní prezidentová**, fraška ve 3 jednáních M. Ch. Hennequina v překladu J. Bělohlávky a režii Františka Uhlíře.
- Jako host vystoupila Anna Podlipná z Brna.**
- Hráno u příležitosti 15. výročí založení divadelního souboru Sokola.
- 28.3.1915 – Cyrillská jednota – **Pašijové hry**, ze života Ježíše Krista. Napsal Jaroslav Petříček, režie Bohumil Staňkovský. Hráno ve prospěch výpomocné vojenské nemocnice ve Slavkově v divadelním sále Spořitelny.
- 13.4.1915 – Cyrillská jednota – **Pašijové hry** – opakováno.
- 21.4.1915 – Cyrillská jednota – **Pašijové hry** – opakováno.
- 15.8.1915 – Studující města Slavkova – **V zakletém zámku**, veselohra ve 4 jednáních od Karla Legera, v režii Františka Uhlíře.
- Srpen 1915 – Sokol – **Španělská muška**, fraška ve 3 jednáních od Franze Arnolda a Ernesta Bacha. Pro české jeviště zpracoval Josef Šváb-Malostranský.
- Představení uvedeno k oslavě narozenin císaře Františka Josefa I.

Toto představení se konalo na přímý příkaz C. K. hejtmanství ve Výškově. Nařízení přišlo ve čtvrtek ráno, v poledne téhož dne se rozeslaly úlohy, ve tři hodiny odpoledne se začala zkouška a končila v devět hodin večer. V sobotu byla odpoledne zkouška na jevišti a večer se před plným sálem hrálo. Obecenstvo se „slavnostně“ pobavilo, protože ze smíchu nevyšlo. Ale nařízení bylo splněno.

(Ze vzpomínek sokola ve sborníku z roku 1929.)

2.12.1915 – „Ze Slavkova u Brna. Dětský den.

2. prosince konaly všechny zdejší veřejné i soukromé školy obecné a měšťanské společnou zábavu ve prospěch Dětského dne. Vlastenecké přednášky a zpěvy, písně národní, žákovské produkce hudební, loutkové divadlo uspořádané ochotou pana exekutora Staňkovského, příjemně bavily žactvo počínajíc již druhou hodinou odpolední. O páté hodině se rozcházelo žactvo domů, zjevně jsouc duševně povznešené a osvěžené. Žákovská sbírka vynesla 96 K 68 h, vstupné jiných osobností

37 K 62 h, výlohy 3K. Čistý výtěžek 131 K 30 h odeslán České zemské komisi v Brně.
Pro širší obecnost se hráli v neděli 5. prosince místní ochotníci, po předcházejícím vzletném, věrně dynasticky a vlastenecky prodchnutém proslovu starosty obce Antonína Stojara, na oslavu 67. výročí nastoupení na trůn Jeho Veličenstva a ve prospěch sirotků po padlých vojínech slavkovských, slavnostní divadelní představení úchvatným způsobem...

(Brněnské noviny 11.12.1915)

5.12.1915 – Sokol – **Sklenice vody**, veselohra v 5 jednáních od Eugena Scriba.
Hráno na oslavu 67. letého panování Františka Josefa I.

1916

Thálie musila opustit prostory Spořitelny, kde bylo uskladněno obilí pro zásobování obyvatel.

V roce 1916 si musila dramatická Musa slavkovská sebrat ranec a vystěhovat se ze záloženského sálu, aby udělala místo obilí, které mělo zásobovat hladové žaludky občanů. A tak nám zase přišlo vhod jeviště v Sokolském domě. V tu dobu pořádány kabaretní večery, které byly vzpruhou zstrašených občanů.“

(sborník 60 let Sokola)

86.

„Trhy obilní přestaly. Obilí se sváželo pod dozorem Hospodářského svazu do velké dvorany zdejší Spořitelny, čísla 126. Odtud dodáváno bylo pro širší zaopatřování obyvatel.“

(Z městské kroniky.)

„Poděkování. Správa výpomocné nemocnice pro raněné ve Slavkově vzdává vřelé díky pí. Karlové, slečně Rajske a pánům Bečvářovi, Bílkovi a Pospíchalovi za bezplatné šití prádla. Dr. Alb. Eremiáš, správce nemocnice.“

(Vyškovské noviny 14.1.1916)

„Slavnost vánočního stromku ve výpomocné nemocnici ve Slavkově se konala díky obětavosti ředitelství zdejšího cukrovaru a majitelky cukrovaru urozené paní z Redlichů a paní Löwové. Každý jednotlivý voják, ať Čech, Němec, Maďar, Rumun, nebo Rusín či Polák, stejně byl obdařen a stejně se radoval z lásky všech dobrých dárců. Každý voják podělen vedle chutné, dobré večeře vánočkami, cukrovím, ovocem, tabákem a jednou korunou. Zvláštní náhodou byla též den odevzdána stříbrná medaile za udatnost desátníku K. Hermanovi. Případnou řečí oslovil vojiny podplukovník Frant. Kindl. Dary věnovali: paní Redlichová a Löwová K 1000., pí Červinková z Rašovic K 40.-, ochotníci z Hrušek K. 25.-, pí, Kotrlá, chť c.k. školního inspektora z Nového Rousínova K. 10.-, pan děkan P. Tenora ze Šaratic K 5.-, a pan Tesař ze Slavkova K. 2.- Vedle peněžních darů dostalo se správě nemocnice od centrálního ředitelství panství hrabat z Kauniců daru dvou krásných jelenů, od pivovaru slavkovského a od milostivé paní M. Hájkové z Brna po jednom hektolitr piva.“

(Vyškovské noviny 7.1.1916)

„Vyznamenání: Správci výpomocné nemocnice pro raněné ve Slavkově panu Dr. Albertu Eremiášovi byl Jeho císařskou výsostí arcivévodou Františkem Salvatorem udělen čestný odznak II. třídy:“

(Vyškovské noviny 1916)

Únor 1916 – Sokol – **Malý lord**, obraz ze života ve 3 jednáních od Jana Kühnla, zpracováno podle anglického románu H. Burnettové. Hráno v Sokolském domě.

9.4.1916 Cyrilská jednota – **Obět' zloby lidské.**

Hráno v sále kontribučenské záložny.

(povolanka)

30.4.1916 – Cyrilská jednota – **Naše roztomilá Baruška.**

Týden Červeného kříže ve Slavkově.

3.5.1916 – Cyrilská jednota – **Naše roztomilá Baruška**.

7.5.1916 – Sokol – **Španělská muška**, fraška ve 3 jednáních od Franze Arnolda a Ernesta Bacha. Pro české jeviště zpracoval Josef Šváb-Malostranský.

7.5.1916 – Mariánské družina dívek – **Pasačka z Lurd**.

Představení hrána v sále kontribučenské záložny. Čistý výnos věnován místnímu komitétu týdne Červeného kříže ve Slavkově. (povolenka)

8.5.1916 – Mariánské sdružení dívek – **Pasačka z Lurd**.

„Městská rada společně s místními korporacemi utvořili se jako komitét za účelem sbírek ve prospěch spolku Červeného kříže.

Dne 30. dubna t.r. byly podniknuty sbírky v kostele a na ulicích prodávány odznaky ve prospěch Č.k. Odpoledne přednáška pana MUDr. Alberta Eremiáše o účelu Červeného kříže. Místní pěvecké spolky, řízené panem ředitelem Šerým, zapěly sbory. Po přednášce přijímaly se členské přihlášky ku spolku Červeného kříže. Večer se hrála Cyrilská jednota divadelní představení „Naše roztomilá Baruška“. Buffet pořádaly dámy Červeného kříže v čele s neúnavnou pracovnící paní Marií Eremiášovou, chotí městského lékaře.

Dne 1. května byl dětský den. Školní dívky provedly po celém městě dům od domu sbírku ve prospěch Červeného kříže.

87.

Dne 2. května kinematografické představení „Dolarová princezna“.

Dne 4. května členský večer v místnostech spolku Občanské besedy.

5. května kinematografické představení „Kláster v Sandoměři“.

6. května vyhrazeno místním spolkům.

7. května „Dětský den“, večer se hrál divadelní odbor Sokola představení „Španělská muška“.

Buffet opět uspořádaly dámy Červeného kříže.

V neděli 8. května zakončen týden Červeného kříže sbírkami v kostele a večer divadelním představením „Pasačka z Lurd“, jež uspořádalo „Mariánské sdružení dívek ve Slavkově“.

(Vyškovské noviny 19.5.1916)

Květen 1916 – Sokol – **Drama čtyř chudých stěn**, sociální drama ve 4 jednáních od Františka Adolfa Šuberta v režii Jaroslava Weinsteina.

Září 1916 – Sokol – **Proud**, drama ve 3 jednáních od Maxe Halbeho, v překladu Ludmily Kosinové.

10.10.1916 – Mariánská družina Cyrilské jednoty – **Tři bílé růže**, pohádka ve 3 jednáních od B. M. Kuldy.

26.12.1916 – Mariánská družina Cyrilské jednoty – **Dvě matky**, Hra Georga Hischfelda.

31.12.1916 – Sokol – **Praha je Praha**, žert ve 4. jednáních od Oskara Blumenthala a Gustava Kadelburga v překladu a úpravě Jakuba Arbesa.

1917 **Mladý hudební talent.** Pan M. Hanák, rodák slavkovský, uplatňuje se čím dál tím více svými skladbami při koncertech na dobročinné účely v Polsku (Radom, Lublín, Kielce). Při posledním koncertu v Kielcích 11. března 1917 přispěl programu „Ukolébavkou“ pro housle a klavír, kterou sám přednesl a písní pro baryton „Modlitba císaře“ již s průvodem kvintetu zazpíval operní pěvec A. Daniel z Vídně. Pan Hanák ovládá mistrně klavír i housle. Absolvoval s vyznamenáním varhanickou školu brněnskou pod vedením mistra Leoše Janáčka. Dále studoval konservatoř v Krakově. (Vyškovské noviny 16.3.1917)

Únor 1917 – Sokol – **Její systém**, veselohra ve 3 jednáních od Josefa Štolby.

Duben, říjen, prosinec hrála Cyrilská jednota za vedení kaplana Emila Sommera loutková představení.

Květen 1917 – Hostuje ve Slavkově **Karel Hašler** se svými populárními staropražskými písničkami.

15.7.1917 – Dámský odbor Národní jednoty pro jihozápadní Moravu (povolenka)

Klinkaš Martinko. Připraveno se školními dětmi v sále Spořitelny.

„**Děti dětem**. Místní odbor Národní jednoty ve Slavkově pořádal dětské představení „Klinkaš Martinko“ ve prospěch pohořelých chudých dětí vyškovských. Čistý výtěžek 300 K. Obdržel Dobročinný komitét dam ve Vyškově prostřednictvím paní Novákové, choti centrálního ředitele ve Slavkově. (Vyškovské noviny 3.8.1917)

Počátkem července byly odebrány slavkovské chrámové zvony „Jakub“, „Jan“ a „Umíráček“ z radnice. Zvon z kaple sv. Urbana se záhadně ztratil. (zápis v pamětní knize Cyrilské jednoty)

5.8.1917 – Sokol – **Potopený zvon**, pohádkové drama v 5 jednáních od Gerharda Hauptmanna v překladu F. S. Procházky. Režie František Uhlíř. Hráno v sále Spořitelny.

„Konečně koncem roku 1917, po důkladném lovu myši se vtáhlo zase do sálu záloženského s dlouho připravovanou hrou „Potopený zvon.““ (sborník 60 let Sokola)

88.

9.9.1917 – Studující města Slavkova – **Flachsmann vychovatel**, veselohra ve 3 dějstvích. Z němčiny přeložil František Petřík, režie František Uhlíř v sále Spořitelny. (povolenka)

29.9.1917 – Kroužek mládežníků uspořádal v místnostech spolkového domu humoristický večírek. (povolenka)

7.10.1917 – Sokol – **Causa král**, veselohra ve 2 jednáních se soudní dohrou. Napsali Ludvík Stárk a Adolf Eisler, přeložil B. Bouda, režie František Uhlíř.

9.10.1917 – Sokol – **Causa král** – opakování.

V zimních měsících obnovil důstojný pán kaplan Emil Sommer hraní loutkového divadla. V neděli odpoledne je hrály v sále orlovný mladé čekatelky. (pamětní kniha Cyrilské jednoty)

9.12.1917 – Sokol – **Manžel šibal**, fraška ve 3 jednáních od M. G. Hennequina v překladu Vojty Táborského a režii Františka Uhlíře.

1918

17.3.1918 – Cyrilská jednota – **Památka z válečného lazaretu** aneb **Láska dělá divy**, veselohra o 3 jednáních od Viktora Nejedlého. Hráno v Orlovně, za pomoci vojáků slavkovské výpomocné nemocnice. Režie páter Jan Odstrčil, katecheta. (pamětní kniha Cyrilské jednoty)

30.3.1918 – Cyrilská jednota – **Následky dostaveníčka**, veselohra ve 3 jednáních. Napsal Jan Kühnl, režie páter Jan Odstrčil, katecheta. Hráno na Spořitelně. (pamětní kniha Cyrilské jednoty)

Duben 1918 – Sokol – **Válka bohů**, drama ve 3 jednáních od Al. Fresca, režie František Kachlík.

21.4.1918 – Cyrilská jednota – **Viktorka**, obraz ze života ve 3 jednáních. Podle románu Babička od Boženy Němcové zdramatizoval Jan Maria Koubek. Režie páter Jan Odstrčil. Hráno ve prospěch Červeného kříže ve Vyškově. (zápis 15.4.1918)

3.5.1918 – Cyrilská jednota – **Zuzančin pan kaprál**, fraška v 5 jednáních. Sepsal Karel Costa. Pro česká jeviště upravil Josef Novák, režie páter Jan Odstrčil. (zápis 6.5.1918)

Ve dnech 12. května až 7. července 1918 sehrál Divadelní odbor Sokola ve Slavkově na paměť 50 výročí položení základního kamene ke stavbě Národního divadla v Praze cyklus sedmi původních divadelních her. Čistý výnos představení 3 200 K byl rozdělen: Českému srdci v Brně 1 000 K, stavebnímu fondu Národního divadla v Brně 1 000 K, Ústřední Matici školské 400 K, Brněnské Matici 400 K a Komenskému 400 K. Kromě toho uspořádáno jedno představení, při němž místo vstupného přijímány potraviny (lidé nosili chléb, vajíčka, mouku, čočku, hrách a za to dostávali lístky). Potraviny byly předány Českému srdci v Brně.

(Vyškovské noviny 26.7.1918)

- 12.5.1918 – Sokol – **Josef Kajetán Tyl**, obraz z divadelního prostředí ve 3 dějstvích napsal František Ferdinand Šamberk, režie František Uhlíř. Ve hře použita scéna s písní „Kde domov můj“.
- 20.5.1918 – Sokol – **Svědek**, hra v 1 dějství od Jaroslava Vrchlického, režie J. Weinstein. **Kolébka**, dramatický žert v 3 jednáních od Aloise Jirásky, režie František Uhlíř.
- 2.6.1918 – Sokol – **Strakonický dudák**, národní báchorka se zpěvy a tanci ve 3 jednáních a 8 obrazech. Napsal Josef Kajetán Tyl.
(*Šest sester a osm dorostů provedlo příslušné tance.*) (zápis z jednatelské zprávy za rok 1918)

89.

- 9.6.1918 – Sokol – **Strakonický dudák** - opakování
- 16.6.1918 – Sokol – **Strakonický dudák** – opakování (celkem 6x)
- 7.7.1918 – Sokol – **Princezna Pampeliška**, dramatická pohádka ve 3 jednáních od Jaroslava Kvapila. (*Tance provedlo šest dorostů.*) (zápis z jednatelské zprávy za rok 1918)
- 23.8.1918 – Sokol – **Noc na Karlštejně**, historická veselohra ve 3 jednáních. Napsal Jaroslav Vrchlický. Režie František Uhlíř.
- 25.8.1918 pořádána **Národní slavnost**, kterou pořádaly všechny slavkovské spolky společně. V průvodu alegorie „Žižkovo vojsko“ – celkem 300 osob. Sokol za pomoci studujících provedl „Slezskou besedu“ ve prospěch Národního divadla v Brně. Tančilo 11 bratrů a 16 sester.
„Rej s věnečky“ zacvičilo 8 žákyň.
(sborník 60 let Sokola) (zápis z jednatelské zprávy 1918)
- 28.8.1918 opakování „Slezské besedy“ při dozvucích slavnosti.
- 9.9.1918 – hostování – „Slezská beseda“ provedena v Hruškách.
- 16.9.1918 – hostování – „Slezská beseda“ provedena ve Vážanech.
- 28.9.1918 – koncert – **Jaroslav Kocian**, virtuos na housle v místnostech spolkového domu.
- Listopad 1918 – Sokol – **Princezna Pampeliška** – opakováno.
- Listopad 1918 – Sokol – **Princezna Pampeliška** – opakováno
- Prosinec 1918 – Sokol – **Zlatá rybka**, veselohra ve 3 dějstvích od Josefa Štolby.
- 31.12.1918 – Cyrilská jednota – **Vaškova veselka**, opera v 1 jednání. Hudebně připravil František Franc, režie Jaroslav Hanák. (pamětní kniha Cyril. Jednoty)

V lednu 1919 odchází na profesionální dráhu herec do Moravské Ostravy herec a režisér slavkovského ochotnického divadla František Uhlíř.

„František Uhlíř. Narozen ve Slavkově u Brna v roce 1879. František Uhlíř přivedl slavkovské ochotnické divadlo na vysokou úroveň. Vystudoval Obchodní akademii a stal se ve Slavkově úředníkem, později ředitelem okresní Záložny. Všechn jeho volný čas věnoval ochotnickému divadlu. Byl vynikající organizátor a režisér, herec i dramaturg. Po Praze to byl mnohdy Slavkov, který hru uvedl na svém jevišti, dokonce i před jejím uvedením v Brně. Soubor nacvičil 10 – 15

divadelních her ročně. Návštěvy diváků byly vesměs rekordní, zavedeno bylo i předplatné, prosazováno hostování slavných brněnských i pražských herců. V roce 1918 vystoupil pohostinsky František Uhlíř v brněnském Národním divadle. Po tomto vystoupení se rozhodl opustit klidné občanské zaměstnání a zvolil si nejistou cestu divadelní kariéry. Podepsal angažmá v Moravské Ostravě. První roky působil v divadle jako herec předních rolí. Ve druhém a třetím roce svého angažmá už režíroval a čtvrtým rokem byl jmenován ředitelem Národního divadla Moravsko-slezského. Divadlu věnoval i své zdraví. Starosti s provozem a velká zodpovědnost přispívaly ke zhoršování jeho zákeřné choroby. Podlehl jí v roce 1926 ve věku 43 let. Jeho tělesné ostatky jsou uloženy na slavkovském hřbitově.“

1919

Založeno pěvecké sdružení ve Slavkově. Dirigent Václav Sajner.

„Politické organizace, aby získaly co nejvíce stoupenců svého programu, pořádaly přednášky, tábory, veřejné tělocvičné slavnosti, plesy, koncerty a podobně. S dorostem konány zvláštní besídky. Slavkov ze zábav nevycházel. A všude plno !“ (ze zápisu v městské kronice 1919)

Leden 1919 – **Návrat českého legionáře**, hra ve 3 dějstvích od Karla Fořta.

90.

16.2.1919 – Zábavní odbor Československé strany socialistické

Drama čtyř chudých stěn, sociální drama od Františka Adolfa Šuberta. Hráno v sále Spořitelny, režie Jaroslav Weinstein.

22.2.1919 – Cyrilská jednota – **Ideály manželství**, veselohra ve 4 dějstvích od Eugena Bartoše. Hráno v sále Spořitelny. (povolenka)

9.3.1919 – koncert – **Volné pěvecké sdružení** vystoupilo poprvé na sokolském večírku. Na programu: Javůrek – Na Moravu, Bendl – Svoji k svému. Sbor řídil vrchní soudní oficiál Václav Sajner.

29.3.1919 – Kroužek literátů-dramaturgů z Brna v místnostech Záložny

Hovory lásky (zřejmě pásmo veršů) (povolenka)

30.3.1919 – Československá strana lidová -

Jindra, romantické drama (? autor Ivan Klicpera?)

Hráno ve Spořitelně. (povolenka)

13.4.1919 – Sokol – **Ženy, které potkáváme**, pět výjevů ze života mladého muže.

Napsal Karel Mašek. (pokladní zpráva Sokola)

(podle vzpomínek současníků, byla tato hra první režii Jaroslava Hanáka)

21.4.1919 – Cyrilská jednota – **Z českých mlýnů**, fraška se zpěvy a tanci ve 3 jednáních od Karla Fořta, hudbu složil Emilián Starý. Hráno ve Spořitelně.

(povolenka)

22.4.1919 – Cyrilská jednota – **Z českých mlýnů** – opakováno. (farní kronika)

13.4.1919 Zasazena „Lípa svobody“ na Palackého náměstí před radnicí.

26.4.1919 – Sokol – **Jedenácté přikázání**, veselohra F.F.Šamberk

(pokladní zpráva Sokola)

30.4.1919 – Cyrilská jednota – **Z českých mlýnů** – opakování (povolenka)

1.5.1919 – Sokol – **Léto**, komedie ve 3 jednáních od Fráni Šrámka. Režie František Uhlíř. (Poslední režie ve slavkovském ochotnickém divadle)

4.5.1919 – koncert – **Volné pěvecké sdružení** – veřejná produkce.

Červen 1919 – **Nebe, peklo, ráj** – hra ve 3 dějstvích od Jiřího Mahena.

- 5.7.1919 – Cyrilská jednota – zahradní koncert.
 5.9.1919 – Opoziční strana národně sociální – **Staré hříchy**, (povolenka)
 6.9.1919 – Sokol – **Naši furianti**, obraz ze života české vesnice ve 4 jednáních. Napsal Ladislav Stroupežnický, režie Jaroslav Hanák. (zápis)
 28.9.1919 – Sokol – **Přes padesát**, veselohra ve 4 dějstvích od Františka V. Krejčího. Režie Jaroslav Hanák, výnos 358 Kč. (zápis)
 8.10.1919 – Cyrilská jednota – **Ferdinand spí**, veselohra ve 3 jednáních od Josefa Skružného. (pamětní kniha Cyrilské jednoty)
 22.10.1919 – Cyrilská jednota – **Od starého k mladému posvícení**, veselohra z vesnického prostředí od Aloise Dostála ve 4 jednáních. Hráno v Orlovně. (pamětní kniha Cyrilské jednoty)
 V listopadu divadelní představení **Praha je Praha**. (?hostující soubor?)
 16.12.1919 – Cyrilská jednota – **V čarovném doupěti**, pohádka od Karla Legera. Hráno v Orlovně. (pamětní kniha Cyrilské jednoty)

1920

- 1.2.1920 – Cyrilská jednota – **Teta mistra Štycha**, fraška ve 3 dějstvích od Adolfa Bognera. (pamětní kniha Cyrilské jednoty)
 14.3.1920 – Sokol – **Maryša**, drama v 5 jednáních od Aloise a Viléma Mrštíkových. Hráli: Indruchová-Uhlířová, Filip, Hanák, Häring, Hanáková. (zápis)
 15.3.1920 – Sokol – **Maryša** – opakování (zápis)
 18.3.1920 – koncert - Cyrilská jednota – pěvecko-hudební akademie ze skladeb Pavla Křížkovského.
 25.3.1920 – koncert – Cyrilská jednota – opakování akademie na oslavu **100 let narození Pavla Křížkovského**. (pamětní kniha Cyrilské jednoty)
 2.4.1920 – koncert – Cyrilská jednota – **Stabat Mater**, oratorium v kostele.
 5.4.1920 – Dámský odbor Národní jednoty – **Hanácký mrskůt**, hráno v sále Spořitelny. Zábava po divadle se povoluje jen do 12 hodin v noci. (povolenka)

91.

- 1.5.1920 – Divadelní odbor mládeže strany Národně socialistické.
Jánošík, drama v 5 jednáních a 7 obrazech od Jiřího Mahena. Režie František Kachlík, v titulní roli Alois Hradil.

„My mladí jsme byli rádi, že můžeme hrát divadlo. I obecnost bylo plně příznivců divadelního dění. Na zdejší velkostatků pracovali dělníci a dělnice ze Slovenska. Do divadelního sálu na Záložně se dostavili ve svátečních krojích. Při scéně, kde zbojníci tančí a zpívají u táborového ohně se Slováci nahrnuli pod jeviště a zpívali a tancovali s námi.“ (z paměti Theodora Prokeše)

- 2.5.1920 - Divadelní odbor mládeže strany Národně socialistické – **Jánošík**, opakování.
 9.5.1920 – Cyrilská jednota – **Osudný manévr**, veselohra z vojenského života ve 4 jednáních. Napsal Luděk Archleb, režie Silvestr Šimáček. V meziaktů koncertuje hudba Františka Fučíka. Hráno v sále Spořitelny. (pamětní kniha Cyrilské jednoty)
 16.5.1920 – Sokol – **Vodní družstvo**, veselohra ve 3 jednáních od Josefa Štolby. (zápis)
 14.6.1920 – koncert – Cyrilská jednota – hudebně pěvecké vystoupení.
 7.7.1920 – Sokol – **Mrtvé moře**, historická hra ve 4 jednáních od Jiřího Mahena. (představení skončilo finančním deficitem) (zápis)
 25.7.1920 – koncert - Sokol (zápis)

- 31.7.1920 – Sokol – **Pygmalion**, veselohra v 5 jednáních od Georga Bernarda Shawa v překladu Karla Muška. **Hostem večera František Uhlíř, člen divadla v Ostravě.** (zápis)
- 19.9.1920 – Sokol – **Poslední muž**, veselohra ve 3 dějstvích Františka Xavera Svobody. Hráno na doporučení Františka Uhlíře. (zápis)
- 16.10.1920 – Cyrilská jednota – **Na letním bytě**, veselohra ve 3 jednáních od Josefa Štolby. Hráno na Spořitelně. (pamětní kniha Cyrilské jednoty)
- 27.10.1920 – Sokol – **Probuzenci**, historické drama v 5 jednáních od Františka Adolfa Šuberta. (zápis)
- 14.11.1920 – Sokol – **Poupě**, veselohra v 1 jednání od Františka Xavera Svobody. (zápis)
- 26.12.1920 – Cyrilská jednota – pěvecký večírek.

1921

Ve Slavkově založena Fedrovaná dělnická tělocvičná jednota.

Federovaná dělnická tělocvičná jednota působila ve Slavkově od roku 1920 do roku 1930.

Ze vzpomínek Josefa Kachlíka (při představeních napovídal) a Jaroslava Loučanského (vystupoval jako herec): „Divadelní hry se nacvičovaly a hrály v sále hostince U slunce, kde se také říkalo U Paseků. Je to nyníjší dům se samoobslouhou na Palackého náměstí. Sál byl velmi studený, neboť

92.

pod ním měl hostinský Paseka lednici. Odtud se časem divadelníci FDTJ přestěhovali do sálu hostince u Diváckých na Bučovské ulici (později zde byla tiskárna Řetický-Vencelides). V sále si mladí divadelníci jeviště vždy znovu stavěli.

V divadelním kroužku působili jako režiséři Karel Kusník, Rudolf Navrátil a Rudolf Jeřela starší. Z herců se účastnili představení Antonín Hanák, Jaroslav Loučanský starší, Apolonie Ondráčková-Hnízdilová, Hutěrová, Anna Urbanová, Němčanská, Loubalová-Žabová, Loučanská-Navrátilová, Karel Šebeček, Šebečková-Šikutová, Jan Moudrý, Klíma Novotný. Jako inspicient Jan Navrátil. Organizačně se podíleli Josef Němčanský, Jan Bednář a Ladislav Vrána.

*Z divadelních titulů byly uvedeny: **Probuzenci** (v roce 1923 jako divadlo v přírodě), Ibsenova **Nora** v roce 1924, Jiráskova **Vojnarka**, **Žaluji aneb Válka prokletá**, **Jménem jeho veličenstva aneb Poprava pěšáka Kudrny**, **Socializace** (s touto hrou hostováno v Nížkovicích), **Udolán** (v hlavní roli Jaroslav Loučanský), **Švec knížetem**, **Volné manželství – volná láska**.*

Rudolf Jeřela starší, strojvedoucí v cukrovaru ve Slavkově, patřil k nejoblíbenějším a nejoblíbenějším osobnostem amatérského divadla ve Slavkově. Jako režisér dovedl každému herci jeho postavu předvést, o postavě měl jasnou představu a obsazení jedné role zkoušel s několika herci současně, dokud si nevybral ideálního představitele. Pokud sám hrál, byl jeho výkon přesvědčivý a strhující.

- 11.3.1921 – koncert – Pěvecké sdružení, **druhý samostatný koncert** ve prospěch stavby nové sokolovny. Na programu: Josef Bohuslav Foerster – Rodné mluvě, Bedřich Smetana – České tance, Vilém Jandl – V růžích sním a bdím, lidové písně v úpravě Ferdinanda Vacha a Jana Procházky. Vilém Jandl zahrál na piano Smetanovu etudu Na břehu mořském a Chopinovo Nocturno A dur. Mladý student konzervatoře Richard Novotný zahrál drobné skladby pro housle.

20.3.1921 – Cyrilská jednota – **Propast lásky**, drama ve 4 jednáních od Ferdinanda Olivy.

24.4.1921 – Sokol – **Loupežník**, komedie ve 3 jednáních s proměnou od Karla Čapka. Režie Eduard Filip. Čistý výnos věnován na stavbu sokolovny.

??? 1921 – Sokol – **Loupežník** – opakování.

1.5.1921 – Orel – hudebně-pěvecká beseda v sále Orlovny. Vystoupil Mužský dělnický

pěvecký sbor z Křenovic. (povolenka)
22.5.1921 – Sokol – Magdalena Dobromila Retigová, veselohra ve 3 dějstvích od Aloise Jiráska.

Ve Slavkově hostovala **Guttmanova divadelní společnost**. Do Slavkova přijela z Nového Rousínova a hrála ještě 27.5.1921. Dne 10.6.1921 byla už v Bučovicích. (časopis Divadlo)

3.6.1921 – Sokol – **R.U.R.**, kolektivní drama o vstupní komedii a 3 aktech. Napsal Karel Čapek. Pohostinsky vystoupil Ladislav Pech, člen brněnského Národního divadla.

??? 1921 – Sokol – **R.U.R.** - opakováno.

??? 1921 – Sokol – **R.U.R.** - opakováno

18.9.1921 – Sokol – **Směry života**, hra ve 3 jednáních od Františka Xavera Svobody. Hra uvedena na počest a rozloučení s hercem Eduardem Filipem, který odchází na vojnu.

Založen dorostový odbor Sokola pod názvem „Káňata“.

93.

25.9.1921 – Cyrilská jednota – **Ženská vojna**, opereta ve 3 jednáních od Maxe Horského. Hudbu složil Eduard Marhula, zpěvy nacvičil František Franc, hrála hudba Františka Fučíka.

Říjen 1921 – Sokol – **Frak (Frak, který dobře padne)**, veselohra ve 4 jednáních v překladu Richarda Kautského.

13.11.1921 – Sokol-dorost – **Krakonoš**, veselohru v 1 jednání napsala Vojtěška Baldassari-Plumlovská, hudbu složil Boh. Wendler, režie Jaroslav Hanák.

13.11.1921 – Federovaná dělnická tělocvičná jednota – **Peníze**, naturalistické drama napsal Josef Štolba. Uvedeno v hostinci Aloise Paseky. (povolenka)

17.11.1921 sděluje Obecní úřad Slavkov Berní správě ve Vyškově přehled spolků, které provozují trvalou nebo občasnou výdělečnou činnost.

1. Tělovýchovná jednota Sokol ve Slavkově.

2. Sportovní klub.

3. Dělnicko-řemeslnická beseda.

4. Tělocvičná jednota Orel.

5. Federovaná dělnická tělocvičná jednota .

6. Divadelní odbor Československé strany socialistické

Prosinec 1921 – Sokol – **Zvíkovský rarášek**, veselohra v 1 jednání od Ladislava Stroupežnického.

1922

Dirigentem Pěveckého sdružení se stává František Bílek.

29.1.1922 – koncert – Cyrilská jednota – pěvecký večírek

5.2.1922 – hosté – pořadatel Federovaná dělnická tělocvičná jednota -

Maryša, drama Aloise a Viléma Mrštíkových. V hostinci Aloise Paseky, Palackého 66 hrají **ochotníci z Křenovic**. (povolenka)

4.3.1922 - Federovaná dělnická tělocvičná jednota

Jménem jeho veličenstva (Poprava Josefa Kudrny), činohra

- ve 4 jednáních a 1 obraze. Napsal Antonín H. Řehoř. Hráno v hostinci Aloise Paseky čís. 66. (povolenka)
- 5.3.1922 – Sokol-dorost – **Sněhurka**, pohádka v 5 obrazech s dohrou. Napsala Vojtěška Baldessari-Plumlovská. Režie Jaroslav Hanák.
- 5.3.1922 - Federovaná dělnická tělocvičná jednota, **Babička v zámku**, fragment z knihy Boženy Němcové „Babička“, v úpravě Vojtěška Baldessari-Plumlovské.
- Vojnarka**, drama Aloise Jirásky.
- Uvedeno v hostinci Aloise Paseky čís. 66. (povolenka)
-

- 6.3.1922 – koncert – Zemgor – sjednocení ruských samospráv pořádá koncert ve prospěch ruských uprchlíků (povolenka)
- 7.3.1922 - koncert – Zemgor – sjednocení ruských samospráv pořádá koncert ve prospěch ruských uprchlíků (povolenka)
- (Oba koncerty byly osvobozeny od daně)
- 19.3.1922 – koncert – Dámský odbor Národní jednoty ve Slavkově pořádána

Pěvecko-hudební akademii chovanců Moravského zemského ústavu pro výchovu nevidomých. Pořádáno v sále Spořitelny.
(plakátek)

94.

- 2.4.1922 - Federovaná dělnická tělocvičná jednota
Tovární dělnice a její dva milenci, Napsal Loučenský. Hráno v hostinci Aloise Paseky čís. 66. (povolenka)
- 2.4.1922 – Sokol – **Ten, který dostává políčky**, cirkusové drama ve 4 jednáních od Leonida Nikolajeviče Andrejeva. Z ruštiny přeložil V. A. Jung, režie Jaroslav Hanák.
- 16.4.1922 – Cyrilská jednota – **Všecky myši za sebou (Zlatý důl)**, veselohra ve 3 jednáních. Napsal Karel Laufs a Vilém Jacoby, pro česká jeviště upravil Josef Šváb- Malostranský, hráno ve dvoraně Spořitelny.
(pamětní kniha Cyrilské jednoty)
- 16.4.1922 – Sokol-dorost – **Život a pohádka**, hra v 1 jednání s prologem. Napsal Karel Rožek, režie Jaroslav Hanák. Hráno v rámci tělocvičné besídky.
- 16.4.1922 - Federovaná dělnická tělocvičná jednota (povolenka)
Oba lichváři. Napsal Antonín Volf. Hráno v hostinci Aloise Paseky čís. 66. Výnos představení musí být věnován okresní péči o mládež.
(povolenka)
- 1.5.1922 – Všeodborové sdružení křesťanského soc. dělnictva
Opuštěná, hra od J. Brožka, hráno v sále Orlovny. (povolenka)
- 28.5.1922 – Cyrilská jednota – **Macíčková dovolená**, veselohra ve 3 jednáních od Josefa Skružného, hráno v sále Spořitelny. (povolenka)
- 28.5.1922 - Federovaná dělnická tělocvičná jednota
Lucifer aneb Zázračný elixír, fraška od E.K.
Hrano v hostinci Aloise Paseky čís. 66 (povolenka)
- 28.5.1922 – Mariánská družina dívek, **Panna Orleánská**, hra od M. Černého, hráno v sále Spořitelny. (povolenka)
- 4.6.1922 – V. Oddíl skautů socialistů, **Na statku a v chaloupce** od Josefa Mervarta.
Výnos musí být věnován okresní péči o mládež. (povolenka)
- 29.6.1922 – Divadelní odbor Republikánského dorostu okresu slavkovského
Gazdina roba, drama ze Slovácka ve 3 jednáních od Gabrieli Preissové v režii Jaroslava Hanáka.

Jako host vystoupila Jarmila Bubeníková, členka Národního divadla v Bratislavě.

2.7.1922 – hostování - Divadelní odbor Republikánského dorostu okresu slavkovského.

Gazdina roba – hostování souboru ve **Štubňanských Teplicích**.

8.9.1922 – Cyrilská jednota – **Zápas o nevěstu**, fraška ve 3 jednáních od Ferdinanda Olivy.

10.9.1922 - Federovaná dělnická tělocvičná jednota, **Smír**, divadelní hra, hráno v hostinci Aloise Paseky čís. 66. (povolenka)

24.9.1922 – Cyrilská jednota – **Zápas o nevěstu** – opakování. (povolenka)

Září 1922 – Divadelní odbor strany Národně-socialistické – **Ženich milionářem**, veselohra ve 3 jednáních od Josefa Adolfa Brabce, režie František Kachlík.

„Byl jsem na trampu v lesích u Ochozu. Z Horákova jsem šel pěšky do Slavkova. Představení se hrálo až večer a tak jsem si na chvíli lehl. V devět hodin mne sestra budí se slovy: ty dnes nehraješ? A já na to – hraju a ve všech dějstvích... a už jsem upaloval na Záložnu. Tehdy jsme se maskovali sami a nikdo nehlídal, kde herci zrovna jsou. Představení začalo beze mne. Já měl v prvním jednání dvoustránkový výstup sluhy Jeana se svým pánem. Pán volá – sluha nikde. Pán se z jeviště ptá: „kde je ten mizera sluha?“ a ze zákulisí se ozve hlas paní Bauerové... „není doma!“ A ze scény se ozve věta: „Tak až se vrátí, tak mu vyřídíte, že si to s ním potom vyřídím.“ Nápověda, pan Novotný, obrátil v knize dva listy a jelo se dál.“ (z paměti Theodora Prokeše)

Národně socialistická strana hrála divadlo od roku 1922 do roku 1938. Hry režíroval Jindra Baur; František Kachlík a Josef Kašpárek. Účinkovali Alois Kanteck, Ozin Novák, Marie Láničková,

95.

František Valenta a manželé Baurovi. Kulisy stavěl Karel Čech a i jeho manželka a dcery se podílely na práci kolem divadla. Odbor hrával divadla a kabarety v hostinci U slunce, kde byla také spolková místnost. V roce 1928 bylo upraveno jeviště a v téže roce vyvíjela svou činnost mládež národně socialistická. Věnovala se jen malým formám a tanečním zábavám. Jejich činnost organizoval Josef Kašpárek, večírky nacvičoval učitel J. Šmehlík.

Alois Jindra Baur: Jindřich Baur, vlastním jménem Alois Baur začínal u kočovné divadelní společnosti (odtud si přinesl umělecké jméno Jindra). Do Slavkova se přizemnil. Za manželku pojal slečnu Marii Kachlíkovou, výbornou ochotnici. On sám byl vynikající divadelník, charakterní herec, režisér, výtvarník i maskér. Ve Slavkovském ochotnickém divadle vytvořil mnoho krásných postav. V Napoleonských hrách představoval císaře Františka Josefa I. Spolupracoval se všemi divadelními spolky. V roce 1945 se odstěhoval do Šumperka, kde také v roce 1970 zemřel.

1.10.1922 – Sokol – **Kouzlo rozchodu**, komedie v 1 jednání od Julese Renarda.

Modlářka, komedie ve 2 jednáních od Julese Renarda.

Překlad Hanuš Jelínek, režie Jaroslav Hanák. (zápis)

8.10.1922 – Československá strana socialistická

Na vysoké strání, hra od Františka Hlavatého. (povolenka)

28.10.1922 – Cyrilská jednota – **V červánkách svobody**, národní hra ve 4 jednáních.

Napsal Ferdinand Pražský-Slavkovský.

Ferdinand Pražský-Slavkovský. Narodil se ve Slavkově u Brna roku 1891. Jako školák navštěvoval hudební školu sbormistra Josefa Šerého. Učil se sborovému i sólovému zpěvu. Po ukončení gymnázia, za svého pobytu ve Slavkově účinkoval ve sboru a divadelním odboru Cyrilské jednoty. V průběhu světové války se dostal na východní frontu a padl do zajetí. Na popud Zdeňka Štěpánka (pozdějšího národního umělce) napsal několik veselých aktovek, které byly hrány ve všech útvech našeho vojska na Sibiři. Po skončení války sloužil u vojska v Brně. V letech 1922-1924 bydlel u svých rodičů ve Slavkově u Brna a věnoval se zde osvětové práci. Napsal později několik divadelních her a historických románů. Byl odvelen do Prahy, ale stále vzpomínal na své rodné město. Zasloužil se o založení slavkovského muzea. Zemřel v Mníšku u Prahy v roce 1979.

- 12.11.1922 – Sokol – **Posel**, drama ve 3 jednáních od Viktora Dyka. Děj se odehrává na statku Tomáše Roha, na samotě v Jižních Čechách počátkem roku 1920. (zápis)
- 19.11.1922 – Cyrilská jednota – **Julínčiny vdavky**, veselohra ve 3 jednáních od Ferdinanda Olivy.
- 26.11.1922 – Federovaná dělnická tělocvičná jednota – **Ta naše Máňa**, veselohra od Josefa Skružného. Hrání v hostinci Aloise Paseky čís. 66. (povolenka)
- 3.12.1922 – Cyrilská jednota – **Pojď na mé srdce**, veselohra ve 3 dějstvích od Ferdinanda Olivy. Hrání v Orlovně. (povolenka)

7.12.1922 – V sále Spořitelny vystupovala společnost „**Ruské umělecké divadlo**“. (kronika města)

- 17.12.1922 – Divadelní odbor Čs. Strany socialistické – **Ta naše Máňa**, veselohra ve 3 jednáních od Josefa Skružného a Ladislava Veltruského. Hrání v sále Spořitelny. (povolenka)
- 18.12.1922 – Cyrilská jednota – **Pojď na mé srdce**, opakování.
- 26.12.1922 – Federovaná dělnická tělocvičná jednota – **Žaluji**, válečné drama. Hrání v hostinci Aloise Paseky čís. 66. (povolenka)

96.

- 26.12.1922 - Federovaná dělnická tělocvičná jednota. **Žaluji**, válečné drama. Hrání v hostinci Aloise Paseky čís.66 /povolenka/

1923

Na slavkovské škole provozována loutková divadelní představení.

Hrání každou neděli pod vedením učitelů Dvořáka a Šusta. (škol.kronika)

Únor 1923 - **Náhrdelník**, detektivní komedie v 1 dějství Eduarda Basse.

24.2.1923 – Volné sdružení divadelních ochotníků na Zálůžně

Jménem jeho veličenstva aneb Poprava vojína Kudrny, napsal A.H.Řehoř. (povolenka)

25.2.1923 – divadlo – Místní sdružení čs.strany živnostensko-obchodnické

Španělská muška, komedie Franze Arnolda a Ernsta Bacha, překlad Jarek Nevole. (povolenka)

10.3.1923 - Federovaná dělnická tělocvičná jednota.

Jménem jeho veličenstva aneb Poprava vojína Kudrny, napsal A. H. Řehoř v hostinci Aloise Paseky čís.66. (povolenka)

Březen 1923 – hosté – divadelní společnost **Josefa Groha**.

„Čs. okresní politické správě ve Výškově. Městský úřad ve Slavkově sděluje, že divadelní podnik Josefa Groha nezanechal ve Slavkově dobrou pověst jak po stránce umělecké tak i platební.

Výběr her byl sice obstojný, avšak obsazení jednotlivých úloh bylo bídné, tak že celkové provedení a výprava pořádaných představení nevyhovovala uměleckým požadavkům. Následkem toho byla návštěva divadla slabá, což vyvolalo odezvu. Pan Groh nechal na plakáty natisknout provolání k obecenstvu, jež přikládám. Provolání vyvolalo mezi občanstvem značnou nelibost a všeobecně projevovaný názor, aby povolování divadelních koncesí bylo značně omezeno. Platebním závazkům pan Groh rovněž nedostál a zůstal dlužen knihtiskaři panu Josefu Šimkovi obnos 124 Kč a hostinské paní Alžbětě Rotnáglové 84 Kč.“

- 11.3.1923 – koncert – Pěvecké sdružení – mužský pěvecký sbor přednesl sbory Karla Bendla, Hynka Pally, Pavla Křížkovského, Bedřicha Smetany, Rudolfa Wünsche a slavkovského dirigenta Svatopluka Albína Netouška. Sál Spořitelny.
- 25.3.1923 – divadlo – Cyril.jednota – **Píseň mládí**, hudební veselohra ve 3 jednáních. Napsal Rudolf Štětina, hudbu složil autor, režie Silvestr Šimáček, zpěvy nacvičil a diriguje sbormistr František Franc. V sále Spořitelny. /plakát/
Hráli : sl A. Martinásková, sl. M. Waltrová, sl. L. Götzová, sl. L. Pokorná, Fr. Šupina, J. Vykoupil, A. Duchoň, K. Červinka, B. Valníček.

František Franc. Narodil se 23.1.1897 v Žádovicích v okrese Hodonín. Vystudoval brněnskou varhanickou školu u Leoše Janáčka (1913-1919). Dlouholetý ředitel kůru ve Slavkově (1922), sbormistr Cyrilské jednoty. Měl absolutní sluch, vynikající učitel a výborný dirigent. Své žáky vedl k lásce k hudbě, zpěvu a divadlu. Každý rok se žáky nacvičil a dirigoval školní divadelní představení. V roce 1937 se stal dirigentem slavkovského Orchestrálního sdružení. Složil skladby pro klavír *Dětská procházka* (1924) a *Podzim* (1933), zpěvy k divadelním hrám, chrámové písně a sbory. S ochotníky Cyrilské jednoty secvičil mnoho koncertů, operet a her se zpěvy. Zemřel 31.1.1942 ve Slavkově u Brna.

97.

- 2.4.1923 – divadlo – Cyril.jednota - **Jakou našel Jakub metlu na zlou Teklu.** Úprava Jan Fröhlich. Hráno v sále Orlovny. (povolenka)
- 2.4.1923 – divadlo - Federovaná dělnická tělocvičná jednota. **Ptačí mozky**, od Josefa Skružného u A.Paseky čís.66. (povolenka)
- 8.4.1923 – koncert – Pěvecké sdružení – **počátek oslav 100. výročí narozenin Bedřicha Smetany v republice Československé.** Úvodní slovo přednesl univ. prof. dr. Vladimír Helfert z Masarykovy univerzity v Brně.
- 15.4.1923 – divadlo – Cyrilská jednota – **Píseň mládí**, hudební veselohra ve 3 jednáních. Napsal Rudolf Štětina, hudbu složil autor, režie Silvestr Šimáček, zpěvy nacvičil a diriguje sbormistr František Franc. V sále Spořitelny.
- 29.4.1923 – divadlo - Federovaná dělnická tělocvičná jednota. **Černé oči** – P. M. Mallocha, u Aloise Paseky čís.66. (povolenka)
- 13.5.1923 – divadlo – Sokol – **Třetí zvonění**, veselohra ve 3 jedn. Václava Štecha. Režie Jaroslav Hanák.
- 20.5.1923 – divadlo – Cyrilská jednota a Orel – **Noční manévry**, opereta ze života vojenského ve 3 jednáních. Hudbu složil Emilián Starý, režie Silvestr Šimáček, zpěvy a hudbu nacvičil Fr. Franc.
- 21.5.1923 – divadlo – Cyrilská jednota a Orel – **Noční manévry**, opereta ze života vojenského ve 3 jednáních. Hudbu složil Emilián Starý, režie Silvestr Šimáček, zpěvy a hudbu nacvičil Fr.Franc.
- Červen 1923 – divadlo – Sokol – dorost - **Sibiročka**, hra v 5 jednáních Karla Fořta. Zpracováno podle románu L. A. Čarské. Rež. Jar. Hanák.

Červenec – **Guttmanova divadelní společnost** sehrála v Oboře za spoluúčinkování slavkovských ochotníků hru Jiřího Mahena **Jánošík**. Drama v 5 jednáních a 7 obrazech. Odehrává se na Slovensku v letech 1711 – 1713. Ze slavkovských ochotníků účinkovali : Theodor Prokeš, Alois Valníček, Rudolf Jeřela, Josef Vlach

„Ředitel Guttman požádal nás, ochotníky, abychom v některých hrách jeho souboru vypomohli. Když společnost opouštěla Slavkov a odjížděla do Bučovic, odjížděl s nimi i Rudolf Jeřela starší, Theodor Prokeš a Alois Valníček. Měli jsme vypomoci ve hře „Bílý lev“. Večer před představením nám pan ředitel oznámil, že místo lva se bude hrát veselohra „Maska černé smrti“. Dostali jsme nové role s poznámkou: „Pánové naučte se to, za hodinu hrajeme!“ Stačili jsme si text jenom dvakrát přečíst, nalíčit se a hrát. Většinou se tenkrát nehrálo podle autora, ale podle nápovědy...“
(z pamětí Theodora Prokeše)

29.7.1923 – divadlo - Federovaná dělnická tělocvičná jednota.

Na selském gruntě od Otakara Pospíšila v host. p. Diváckého.

4.8.1923 – divadlo – Sportovní klub - (povolenka)

Tři sta třicet tři, hra od Karla Ladislava Kukly. Vydána 1885

11.8.1923 – divadlo – Dobrovolná hasičská jednota (povolenka)

Chytrák krajánek od Karla Buriana v sále Spořitelny.

12.8.1923 – Dobrovolná hasičská jednota – koncert na náměstí Palackého. (povolenka)

29.8.1923 – divadlo - Federovaná dělnická tělocvičná jednota.

Na selském gruntě od Otakara Pospíšila.

V hostinci pana Diváckého čís.147.

2.9.1923 – Federovaná dělnická tělocvičná jednota – tělocvičná besídka v zahradě pana Diváckého, Slavkov Bučovská ul. 67 (povolenka)

98.

Září 1923 – divadlo - Sokol – **Tři bílé růže**, pohádka ve 3 jednáních B. M. Kuldy.

Režie Jaroslav Hanák.

16.9.1923 – divadlo - Federovaná dělnická tělocvičná jednota. (povolenka)

Poslední muž provedeno v hostinci Ant. Diváckého čís.147.

23.9.1923 - divadlo – Cyril.jednota – **Dědečkovy housle**, vesnická opereta ve 3 jedn.

Napsal Jaroslav Rudloff.

Režie Silvestr Šimáček, zpěvy nacvičil František Franc.

Hudba Silvestra Šimáčka. V sále Spořitelny. (povolenka)

13.10.1923 – divadlo – Cyril.jednota – **Skryté lásky (Za našich mladých let)** A.V. Kudela.

Opereta z národních písní ve 3 jednáních. Hudba autor.

Zpěvy nacvičil a řídí sbormistr František Franc.

Sál Spořitelny. (povolenka)

28.10.1923 – Cyrilská jednota – **Mlynář a jeho dítě**, řinohra od A. Raupacha ve dvoraně Spořitelny.

28.10.1923 – divadlo – Jednota čs. obce legionářské za spoluúčasti divadelních ochotníků Sokola uvádí **původní premiéru** :

Za svobodu, hra ve 3 jednáních z dob bojů za svobodu národa.

Hru sepsal Ferdinand Pražský-Slavkovský.

Režie Jaroslav Hanák.

Před představením proslov kapitána Ferdinanda Pražského k pátému výročí republiky. Čistý výnos určen na zbudování památníku Svobody ve Slavkově.

Jaroslav Hanák. Narodil se ve Slavkově roku 1895. Patřil k divadelnímu souboru Františka Uhlíře a byl jeho nejpilnějším a nejschopnějším pokračovatelem. Vyučen řemeslu krejčovskému věnoval se převážně ochotnickému divadlu. Hrál a režíroval divadlo za divadlem. Spolupracoval se všemi spolky, které se zabývaly divadelní činností. Oženil se s výbornou ochotnickou herečkou Janou Královou, která mu pomáhala nejen v jeho krejčovské dílně, ale měla pochopení pro občasné zanedbání povinností živitele rodiny. V roce 1943 byl Jaroslav Hanák pro ilegální činnost zatčen gestapem a vrátil se do Slavkova až po osvobození v roce 1945. S podlomeným zdravím se ihned

pouští do další činnosti v ochotnickém divadle. Mezi jeho významné divadelní role patří Lízal ve hře bratři Mrštíků Maryša, Skřet v Hauptmanově Potopeném zvonu, Habršperk v Našich furiantech spolu s divadelním druhem Eduardem Filipem, který hrál Bláhu. Jaroslav Hanák zemřel v roce 1968.

- 1.11.1923 – divadlo – Cyril.jednota – **Mlynář a jeho dítě**, obraz ze života, 5 jednání.
Překlad M. Miškovský.
- 4.11.1923 – divadlo - Federovaná dělnická tělocvičná jednota.
Tak se chytají vrány od Labiche a Mare-Michela
V hostinci pana Diváckého, Bučovská ul. 67 (povolenka)
- 4.11.1923 – divadlo – Dorostenecký odbor tělocviční jednoty Sokol.
Sibiročka od Karla Fořta. V sále Spořitelny.- opakování
- 18.11.1923 - divadlo – Jednota čs.obce legionářské za spoluúčasti divadelních ochotníků Sokola uvádí **původní premiéru** :
Za svobodu, hra ve 3 jednáních z dob bojů za svobodu národa.
Hru sepsal Ferdinand Pražský-Slavkovský.
Režie Jaroslav Hanák. - opakování
- 2.12.1923 – divadlo – Sokol – **Ondřej a drak**, hra v 5 jedn.s proměnou Viktora Dyka.
Režie Jaroslav Hanák.

99.

- 8.12.1923 – divadlo – Cyril.jednota – **Dědečkovy housle**, vesnická opereta ve 3 jedn.
Napsal Jaroslav Rudloff.
Režie Silvestr Šimáček, zpěvy nacvičil František Franc.
Hudba Silvestra Šimáčka. - 1.opakování

Silvestr Šimáček – narozen 1896, zemřel 1967. *Ve slavkovské kultuře jako dirigent a kapelník, zpěvák ve sboru Cyrilské jednoty, herec a režisér ochotnického divadla. Hodně spolupracoval s ředitelem kůru ve Slavkově Františkem Francem.*

- 23.12.1923 – divadlo – Cyril.jednota – **Dědečkovy housle**, vesnická opereta ve 3 jedn.
Napsal Jaroslav Rudloff.
Režie Silvestr Šimáček, zpěvy nacvičil František Franc.
Hudba Silvestra Šimáčka. - 2.opakování (povolenka)
- 26.12.1923 – divadlo - Federovaná dělnická tělocvičná jednota.
Nora od Henrika Ibsena v překladu Bedřicha Šalouna.
V hostinci Antonína Diváckého Slavkov čís.147.(povolenka)

1924

- 24.2.1924 – divadlo – Cyril.jednota – **Na Kozlanském klepáči**, vesnická historka se zpěvy ve 3 jedn. Od Jaroslava Rudloffa. Hudbu složil Emilián Starý, režie Silvestr Šimáček, diriguje František Franc,Spořitelna.
Pamětní kniha CJ.
- 16.3.1924 – koncert – Pěvecké sdružení, oslavy narozenin Bedřicha Smetany.
Na programu slavnostní sbor Sláva Tobě, Věno, Rolnická, Tři jezdcí, Modlitba, Odrodilec a Má hvězda.
- 23.3.1924 – divadlo – Sokol – **Pan major v.v.**, veselohra ve 3 jedn. Od Fr. Hermanna.
- 25.3.1924 – koncert – Hudební škola Fr. France, Hudební akademie na počest 100 výročí naroz. Bedřicha Smetany. Dvorana Spořitelny. (plakátek)
- 30.3.1924 – koncert - Sdružení republikánského dorostu – ve velkém sále Spořitelny pořádá o půl čtvrté odpoledne Smetanův koncert provedený studenty

učitelského ústavu za vedení profesora Třísky.

Pořad: B. Smetana – Věno

J. Foerster – Oráč + Polní cestou

B. Smetana – Slavnostní sbor + Modlitba

Rillé – Přísaha lesa

K. Bendl – Svoji k svému

Ant. Dvořák – Trio pro 2 housle a violu

B. Smetana – Rolnická

Národní písně : Okolo mlýna – Teče voda – Dolina, dolina -

Kreše minár (povolenky)

6.4.1924 – Cyril.jednota – Pěvecko-hudební koncert k oslavě **100.narozenin Bedřicha**

Smetany. Pěvecké sdružení předneslo skladby: Tři jezdci –

Věno a Rolnická. Smíšený sbor Cyrilské jednoty za klavírního doprovodu skladbu Česká píseň, orchestr Sdružení hudebníků okresu Slavkovského pod taktovkou Františka Fučíka předeheru k opeře Hubička, Libušin soud a Slavnostní předeheru C dur.

Program doplnili brněnští umělci – pianista František Schäfer, smyčcové trio a kvarteto posluchačů brněnské konzervatoře a pianista ing. Karel Loosman s pěvcem Ladislavem Němečkem.

13.4.1924 – divadlo – Cyril.jednota – **Květy podzimu**, opereta ve 3 jedn. Rud. Šetiny.

Režie Silvestr Šimáček, diriguje František Franc, Spořitelna.